

## 1. Rozhovor

VŠ PEDAGOG – Mohamed

Pasportizace:

Datum, místo, čas	5. 3. 2024, pracoviště, 13:00
Délka rozhovoru	38:15
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 50 let, Palestinec
Profese	VŠ pedagog, výzkumník
Další údaje: rodinný stav apod.	Manželka (Češka), děti
Výběr účastníka	Doporučení vedoucího BP
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Email, ústní
Průběh rozhovoru	Ze začátku přítomnost kolegyně, atmosféra příjemná

Klára: Takže budu to teda nahrávat – musím se vás tedy zeptat, jestli s tím souhlasíte. Je to v pohodě?

X: Souhlasím.

K: A pak bych teda potřebovala ústní formou váš informovaný souhlas – že souhlasíte, že budete součástí mého výzkumu, který se zabývá cestou úspěchu Arabů v ČR, které můžeme nějakým způsobem vzhledem k našemu kontextu považovat za úspěšné. A pak ještě úplně nevím, to jsem se s vámi taky chtěla poradit, protože s těmi výzkumy máte zkušenosti – nevím jak s anonymizací dat. Přemýšlela jsem, že bych to neanonymizovala, protože jsem byla v létě na stáži v Deníku N a mám s nimi i externí spolupráci. Takže mě napadlo, že kdyby z toho pak vyšlo něco zajímavého, tak by se to možná dalo dát do článku.

X: To jo. Ale to byste musela potom ex post.

K: Jo, to mi je jasný. Pak ještě jednou všechny oslovit.

X: Za účelem toho výzkumu byste to měla anonymizovat kvůli tomu, že to ukládáte na nosiče atd. A to nesmí být dohledatelné, ztotožnitelné.

K: Takže byste to anonymizoval s tím, že kdybych pak chtěla tohle, tak bych znova všechny obešla.

X: Jo. Ale v Deníku N zrovna \_\_\_\_\_. (potřeba anonymizace)

K: Tak ten jsem nečetla. To jsem nevěděla. No, takže data budou pro potřeby výzkumu anonymizována. A chtěla bych tedy začít i nějakou tou pasportizací – takže jméno víme, věk, pak bych se vás chtěla zeptat, jestli máte ještě nějakou profesi nebo něco, kromě toho, že vyučujete tady – co byste zmínil, co byste chtěl, aby se o vás vědělo?

X: Ne. Vyučuju i na jiných místech teda, ale jsem jako vysokoškolský pedagog, výzkumník. Na NYU v Praze ještě učím.

K: Dobře. A pak jsem chtěla u všech začít narativní formou rozhovoru. Zeptala bych se vás, jestli byste mi popsal svůj příběh – jak jste se do Česka dostal, nějaké okolnosti – i jak jste se třeba dostal k tomu, co teď děláte, ke kariéernímu úspěchu, jakou roli v tom třeba (jestli) hraje česká společnost a tak. Podle vás.

X: No dobře. Kdyžtak mi to připomínejte. Dostal jsem se do Československa v roce 1974. Narodil jsem se v Kuvajtu v době, kdy tam moji rodiče pracovali. To je vlastně jedinej důvod, proč jsem se narodil v Kuvajtu, jinak s tou zemí nemám nic společnýho. Ale práce v Kuvajtu – to byla vysněná destinace vyhnanců, ale vlastně i všech lidí jako z Levantu, protože to byla velmi prosperující oblast stejně jako Saúdská Arábie tehdy. Můj otec tam učil na střední škole anglickou literaturu a jazyk a moje maminka byla speciální pedagožka. A tam se i vzali, ale znali se už ze studií na jordánské univerzitě v Ammánu. Oba jsou Palestinci, ale rozdíl je v tom, že můj otec pochází z Emauzy, tzn. z místa, který bylo po šestidenní válce etnický vyčištěný a byli vyhnáni. Zatímco moje maminka pochází z Nablusu, což je na Západním břehu, ale... to je velký město, odkud tedy nebyli vyhnáni, ale byli pod okupací. A můj otec tam, oba tam tedy pracovali. Já jsem se narodil a pak... můj otec byl celou dobu politicky aktivní v odboji a v komunistickém hnutí, v tom postkoloniálním komunistickém hnutí a tehdy dostal možnost nebo mu nabídli možnost zastupovat jordánský komunisty v Mezinárodním svazu studentstva, jehož centrála byla právě v Praze. A jel sem na pětiletou misi, ze který se teda stalo dvacet let. Nebo osmnáct. Protože mezi tím se samozřejmě stal personou non grata v Jordánsku, nemohl se vrátit – nechci říct domu, protože to nebyl domov, ale bylo

to místo, kam byli vyhnáni. Do Palestiny to vůbec nepřicházelo v úvahu. Takže jeho rodina žila na území, kam on nemohl. Takže pokud se s nimi mohl sejít, tak to bylo ve třetích zemích, což se mu myslím za těch dvacet let podařilo jednou nebo dvakrát. V roce 1993 byla politická amnestie, takže on se mohl vrátit, tudíž se vrátil i se zbytkem rodiny. Já jsem mezitím se dostal na vysokou školu, takže jsem se nevracel a zůstal jsem tady. Já jsem tedy nikdy nepočítal s tím, že se budu vracet, ale vlastně jsem tady od 1 roku života – absolvoval jsem tady všechny ty úrovně vzdělání – od jeslí až po gymnázium a pak VŠ. A v rámci studií na VŠ jsem byl nejdříve na stáži v New Yorku a pak jsem absolvoval ještě jedno magisterské studium ve Francii na EHS v Paříži a zároveň jsem potom studoval doktorát pod dvojím vedením tady a tam a taky jsem byl na stáži v Londýně na UCL dlouhodobě. Později jsem vyučoval na celý řadě míst jako na CEU v Budapešti nebo v Mnichově na univerzitě, v Paříži taky jsem vlastně vyučoval na EHS, jako hostující samozřejmě. Můj odborní zájem se jako vyvíjel z počátku dost náhodně, ale myslím, že později jsem zjistil, že to asi i souvisí s dětstvím a s... prostě můj zájem o Romy asi souvisí s tím, že jsem byl často identifikován jako dítě jako Rom, což bylo velmi stigmatizující pro všechny – pro Romy – pro mě tolik ne, mě to jenom štválo. Ale ona ta druhá alternativa – Arab – nebyla o nic lepší, takže... se otáčím na kolegyni, protože ona má doma taky jednoho Araba.

K: No... to já vim. To mi pan Černý říkal. Že to přerušuju, ale tam já bych pak taky měla dotaz.

X: Chtěla taky. No já si myslím, že za \_\_\_\_ byste taky měla zajít.

K: No pardon, pokračujte.

X: No už v průběhu toho doktorátu jsem začal vyučovat na fakultě. To byl vlastně můj první zaměstnavatel a jediný víceméně do dneška, takže... jako ten hlavní. Takže to, že jsem tady na univerzitě je spojený s tímhlectím. Nikdy jsem se víceméně nesnažil o nic jiného, neusiloval jsem o nějaký... protože jsem pak už založil rodinu, takže už to pak taky bylo komplikovaný.

K: No a považujete sám sebe za úspěšného?

X: No, ani ne.

K: Nebo jako co pro vás znamená úspěch třeba? Jak byste to definoval?

X: No takhle... jak bych to řekl... nikdy jsem neměl naplánovanou kariéru. A úspěšný lidi jsou ty, co mají plán a naplňují ho. Takže já jsem to vždycky bral tak, jak to přijde nebo jsem se adaptoval na okolnosti. Takže... nevím. Ale myslím, že si nemůžu stěžovat taky. Aby to neznělo moc přehliživě nebo nafoukaně. Jsem na UK, tak to samo o sobě... to je v týchle zemi asi nejvíc že jo? Si myslím z hlediska akademický kariéry.

K: Mhm.

X: Neřekl jsem vám, co bych pokládal za úspěch. Já nevím no. Tak v mý kariéře jsou úspěchy diktovaný úplně jinak. Já nevím možná...

K: Nemusí to být jen kariérní. Může to být třeba i jako...

X: Aha, aha... takhle...

K: Jako když by se řeklo úspěch v životě, tak co to pro vás znamená.

X: Fajn.

K: Ale z toho kariérního hlediska to je taky dobře, to, co jsem slyšela.

X: To je trapný tady před \_\_\_ (kolegyně) to řešit. (smích) Porad' mi. Tak já nevím, úspěch v životě. Hlad nemáme, rodina... všichni jsou zdraví. Takhle... co má souvislost, to je možná s váma nebo s tím vaším zájmem tématem, je, že i přes to, že pokládám Česko a Prahu za svůj domov a nikdy to ani jinak nebylo, protože ta jiná alternativa je zakázaný ovoce, tak je pravda, že si s postupem věku říkám, že bych se chtěl „vrátit“, tzn. zkusit žít nějakou dobu v Palestině nebo v Jordánsku.

K: A co byste považoval za klíčový faktory, který ten váš úspěch, když ho teda vztáhneme na to, že jste vysokoškolský učitel, což je něco jako hodnotného v našem kontextu asi, tak co k tomu v tý cestě dopomohlo? K tomu studiu, vzdělání...

X: Určitě. Ale ta otázka je přeci o tom, do jaký míry máte předpoklady, rodinný, společenský, k tomu, naplnit tu trajektorii. Já jsem jako neměl ty předpoklady. Můj otec i moje maminka byli první vzdělaní lidi ve svých rodinách, první lidi, kteří šli studovat na VŠ. A nezvolili si žádnou akademickou kariéru, takže já nepocházím z rodiny lidí obklopených knihama, který jsou od dětství učený na to chodit pravidelně do divadla, poslouchat vážnou hudbu apod., hodnotnou literaturu, to vůbec, jo. Pro mě to bylo to mimorodinný prostředí, který bylo asi hodně

formativní. Přelom, jako fakt velké průlom, byla doba na gymnáziu, kdy jsem poznal, kdy vznikly moje nejpevnější vazby, který trvá do dneška, který jsou, který mám dýl než s rodinou, protože připomínám už v roce 93 odjela ta rodina jo, takže já jsem víc s kamarádama než, víc vzpomínek mám spojených s tím prostředím přátel než s prostředím vlastní rodiny. Takže tohle to bylo formativní prostředí, což bylo skvělý. Neříkám... bylo to asi slavný gymnázium, ale zároveň to bylo... nebyla to doba, kdy jsme se hrabali jenom v intelektuální činnosti, tvářili jsme se jako lidi. Tohle bylo zásadní. A pak VŠ. Kupudivu jsem studoval obor a v době, kdy jsem měl velkou podporu pro samostudium. Prostě ten obor nabízel jen částečně to, proč jsem to šel studovat. Mě zajímala antropologie a tehdy ještě těch předmětů antropologických v té době více nebylo, ale to zaštitění vedoucím katedry docentem X znamenalo, že jsem se mohl věnovat tomu, čemu jsem chtěl a byl jsem za to ohodnocen – nemyslím známkama, ale chválen, nebylo to něco, co jsem musel dělat navíc. Takže tohle, jak vidíte, jo, prostě, nebyla to prostě úplně klasická trajektorie akademika, kterej to zázemí z domova nějakou pílí replikuje, to vůbec. Bylo to ode zdi ke zdi takový hodně vlastně pokus – omyl, postavený na vlastních jako praktických, pragmatických rozhodnutích. Vlastně já jsem u akademický kariéry zůstal. Důležitěj faktor byl, že když jsem končil studium, tak jsem byl v takový jakoby legálně trochu vachrlatý situaci, byl jsem v procesu jako naturalizace, ale vlastně jsem nevěděl, co dál a přišla možnost se ucházet o to francouzský vládní stipendium. No a ono to vyšlo. Tak tohle to byl ten faktor, proč jsem u toho zůstal. Asi bych jinak...

K: Mhm... a když ti vaši rodiče odjeli, tak jste tu žil sám pak?

X: Jo.

K: Se sourozenci?

X: Ne. Ti právě všichni odjeli.

K: Jo taky... takže vy jste tu byl úplně sám. A to vám bylo kolik?

X: No tak dostal jsem se na vysokou školu... nějakých... byl jsem na koleji...

K: Jo.

X: Osmnáct, devatenáct.

K: A můžu se zeptat, vy máte jakoby Češku za manželku?

X: Ano.

K: Aha. A ještě jestli se teda taky můžu zeptat, jestli to pro vás není taky nějaký osobní, věříte třeba?

X: Ne.

K: A vy jste říkal, že to období toho gymnázia bylo vlastně pozitivní...

X: Formativní.

K: A setkal jste se třeba jako s nějakým rasismem v té době?

X: S verbálním rasismem jsem se setkával vždycky samozřejmě. Ale víte co... měl jsem výhodu v tom, že jsem mátl tělem, protože jsem prostě mluvil plyně česky bez přízvuku, tak ten rasismus vůči mě, který stejně jako vůči Arabům a vůči Romům je hodně postavený právě na... je to kulturní rasismus, nepokládají je za kulturně rovnocenný, tak to úplně nešlo, když jsem studoval na gymnáziu, uměl jazyky, mluvil plyně česky... jo, prostě působil vzdělaně. Zajímavá anekdota je spojená s tím, že to nahlížení na mě jako na Roma bylo... to je opravdu jako z dětství vzpomínka... ale kdy to úplně vymizelo, bylo ve chvíli, kdy jsem začal nosit brýle.

K: Aha, to je zajímavý.

X: No... to bylo, kdy jsem se jako úplně vymanil z týchle...

K: No, a ještě teda zpátky k tomu úspěchu... takže si myslíte, že to hlavní bylo to, že to byla nějaká jako shoda okolností toho, že jste se vzdělával apod.?

X: Ano. Jako samozřejmě zájem tam byl můj a píle asi taky, ale že bych o něco jako usiloval cílevědomě... znám kolegy už tehdy v mém okolí, a i později mladší kolegy, kteří prostě jako tu dráhu měli promyšlenou mnoho let dopředu.

K: A třeba i jako nějaké kontakty z majority nebo třeba i vaše žena, jestli už jste tenkrát byly spolu, nedopomohlo vám třeba i ty české známosti k tomu? Nebo třeba to bylo fakt, že vy jste se...

X: Určitě. Takhle, ne že by mi dopomohly k něčemu, ale jako bylo to zázemí, byla to jistota... vždycky jsem měl někoho, kdo mi byl blízký a komu na mě záleželo a

kdo mi suploval tu rodinu nebo něco takovýho... takže to jsem určitě měl. Já mám opravdu... nejbližší přátele mám z gymnázia. Znáám se s nima od 14 let. S nikým se takhle dlouho neznam. Prostě si telefonujuj každý den. Kamarádi no...

K: Takže to ale bylo spíš jakoby... ne že by to byly takový ty konexe jakože někdo pomůže tam...

X: Ano nebyl to sociální kapitál přímo...

K: Ale spíš vám to nějak dopomáhalo z té emotivní stránky.

X: Ano. Takový ty rozhodnutí jako jak vám říkám o tom, co jít studovat, kdy jít studovat, ty byly individuální myslim. A já nevim no... já si furt myslim, že jsem byl ve správnym čase na správnym místě. Mhm... víte co... můžeme třeba... dneska je \_\_\_\_\_ (název gymnázia) známá tím, že to je elitní gymnázium, ale když jsem tam chodil já, tak ještě nebylo, ale jako druhej jazyk už jsem měl francouzštinu. A pak jsem chodil dlouho na francouzský institut a tam jsem se dál učil francouzsky, a to se ukázalo jako kapitál, kterej umožnil ten zlom.

K: Asi v té době taky tolik lidí nemluvalo, že jo...

X: No... no to bylo jedno. A já vim, že jsem opravdu... to je vlastně zajímavý... vy mě nutíte se nad tím zamyslet... to je dobře. Jedna z věcí, kterou na FF se pořádala, byla právě ve spolupráci s CEFRESem tehdy – takový přednáškový cykly významných francouzských sociálních a humanitních vědců tady v Čechách... a dneska když si to zpětně jako říkám, tak to byly vlastně jako superhvězdy. Opravdu superhvězdy, který ale měly tady v Praze přednášku několik let každý měsíc skoro jo... každý dva měsíce... a děkanem se stal ten vedoucí katedry a můj školitel dřív, což mi umožnilo blízko toho i z organizačního hlediska se s nima stýkat, poznat je jako i jinak než na těch přednáškách. Takže kromě toho, že jsem byl pilnej čtenář a návštěvník těch přednášek, tak jsem je poznal i po lidský stránce. Každopádně jsem najednou byl blízko těch významných myslitelů a imponoval mě fakt francouzskej způsob myšlení, francouzskej způsob dělání vědy a takže jsem byl opravdu šťastný, když jsem měl tuhleto možnost tam jet potom. To byl ten zlom asi úplnej no... jo... a taky jsem se tam dostal do velmi elitního programu... jsem to úplně zapomněl, teď mi to úplně dochází. To už je taky trochu... naprosto výběrový, velmi nezaslouženě jsem se tam dostal jo. Ve Francii studujete v tom programu, ke

kterýmu přináleží váš školitel. A já měl školitele, kterej přináležel k tomuhle elitnímu programu, což byl program, který se jmenoval jako společenské vědy, kterej organizoval École normale a École des hautes études – ty dvě nejprestižnější školy, který zase samozřejmě – ty normalianes, ty studenti tý ÉN se hodně liší, protože ty jsou... procházej takovým velmi striktním sítím takovým...

K: No, teď jsem o tom četla knížku...

X: Asi od Bourdieho, ne...

K: Já nevím, jestli to budete znát... Édouard Louis...

X: Jo... Édouard Louis – Návrat do Remeše. To je přesně ono. Ten je sice starší, ale pamatuju si ho jo.

K: Ne, tak to myslíte zase někoho jinýho... to je mladej autor francouzskej teďka... on popisuje hodně tu společnost a žil někde na severu a dostal se právě do Paříže na tu ÉN a...

X: No to je on... ten sociolog...

K: No ale je mladej...

X: No jasně, ale to není návrat do Remeše, to je ten, co píše ty novely, romány, jo. No to jsou oba, to je podobnej příklad, tenhle je mladej, tamten je starší trochu než já, kterej v tom měl ještě to, že šlo o lgbt člověka, takže ten přesun do Paříže byl jako pohyb mezi dvouma světama. Ale abychom se vrátili k tomu, to byl velmi elitní program a já jsem zjistil, že jsem v něm obstál, jo... že prostě jsem dostal vynikající hodnocení na konci atd. Tak jsem si říkal aha... asi to není tak marný, i když jdu z Prahy jakoby, tak to asi nebude tak marný. Takže tohlencto byly ty zlomy jako jo, že jsem zjistil, že i to moje intuitivní ode zdi ke zdi někdo ocenil, takže to nebylo úplně na nic, tohlencto byl ten zlom.

K: A co si myslíte, že třeba Arabům v Čechách, ať už tehdy nebo teď může Arabům k nějakému úspěchu třeba pomoci?

X: Tady? No... tehdy jako, víte co... já přeci jenom jsem vyrůstal za socialismu, konce socialismu. A tehdy prostě být Arab bylo víceméně pro Čechy ekonomicky výhodný mít takovýhle kontakty nebo přátelé nebo něco takovýho. Já jsem cejtíl neustále ze sousedů kolem nás to, že v podstatě furt jako hledají nějakou příležitost,



jak se dostat k zakázanému zboží, nedostatkovému zboží atd. Takže tohle vám může vnuknout velmi falešný pocit nadřazenosti, ale v podstatě víte, že je to takový ten nenáviděnej přítel jako jo... nebo jo... že to není upřímný v podstatě.

K: A co za tím jako viděli? Jako nějakou tu zvědavost z toho jiného nebo jako?

X: Ne, říkám vám, to bylo utilitární – přístup k valutám nebo zboží, který bylo nedostupný, protože táta mohl chodit, tím že byl cizinec, do tuzexu, mohl jezdit do ciziny, jeho práce jako spočívala v tomhle, takže... ono to působilo tak jakože... sám byl cizinec, mluvil anglicky, jo... takže, jak jsem se k tomu dostal? Jo, takže v té době být Arab bylo něco jiného než jako dneska. Tak je to úplně nepředstavitelný dneska. V podstatě se musíte vyprosít z nějakýho stigmatizujícího pohledu na Araby, musíte dokázat, že nejste to, co si ostatní představují, takže... a obzvlášť v tak vyhrocených dobách jako je teďko válka v Gaze... to v podstatě je každodenní zkušenost. Když se potkám s někým novým a tohle zjistí, tak první věc, kterou chce vědět, tak jestli dostatečně odsoudíte Hamás, takže to...

K: No to jsem Vám pak taky chtěla říct, jsem viděla ten rozhovor \_\_\_\_\_ (bavili jsme se chvíli o jednom rozhovoru, který aktér dával jednomu médiu).

K: Srovnáváte se třeba s Arabama v Čechách? Jestli znáte nějaký úspěšný, koho považujete za úspěšný a jestli třeba jako vůbec s nima udržujete kontakt nebo jak jste říkal, že máte přátele z toho gymnázia a tak...

X: Moc ne, abych pravdu řekl. Moc se nestýkam s Araby. Třeba manžel \_\_\_\_, s tím se občas vídáme častěji a teďkon jak se pořádají ty různé aktivity kolem zvyšování povědomí o tom, co se děje v Gaze, tak se samozřejmě setkávám s těmi aktivisty, celá řada z nich jsou obdivuhodní lidé... o tom není pochyb, ale že bych se měřil s někým... já se neměřím s někým, bych byl asi jinde, kdybych se s někým měřil. (smích)

K: No, a to mám pak jako nakonec, jestli byste mi doporučil kontakty nějaký třeba? Někoho z toho aktivistickýho...

X: \_\_\_\_\_

K: No a o těch vztazích s tou českou společností jsme se nějak bavili... že jste se setkával s těmi verbálními útoky a tak...

X: No ale víte co, já to nechci jako úplně dramatizovat, protože vim, že jsou jako daleko zákeřnější podoby rasismu a já jak jsem vám říkal, jak je to kulturní rasismus, tak jsem ho eliminoval vždycky velmi jednoduše a... takže to nebyl jako můj palčivej problém, to úplně ne. Víte co, já to mam kolikrát... málo kdo mě chce vidět jako Araba z těch blízkých lidí... to je opačnej extrém, že jako zapomínaj na to třeba...

K: Hm. No a jako třeba teď tady v Praze asi... když je vyhrocená ta situace...

X: Jako že bych něco zažíval? Ne... tak jako na těch sociálních sítích to je brutální, ale tomu nevěnuju pozornost tolik...

K: No tak asi všechno za mě, tak kdyby mě pak něco napadlo tak můžu vám ještě poslat mail?

X: Určitě, to víte, že jo.

K: No tak moc děkuju.

X: Není zač.

## 2. Rozhovor

### VÝZKUMNÝ PRACOVNÍK NA UNIVERZITĚ V ZAHRANIČÍ – Ahmed

Datum, místo, čas	8. 3. 2024, online – google meet, 11:00
Délka rozhovoru	1:47:20
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 41 let, maminka Češka, tatínek Palestinec
Profese	Research fellow
Další údaje: rodinný stav apod.	Manželka + děti, nyní žijí v zahraničí (Z Evropa)
Výběr účastníka	Vlastní iniciativa + doporučení 1. aktéra
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Facebook, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra velmi příjemná

K: Takže na začátek se vás teda musím zeptat, jestli s tím souhlasíte, že to budu nahrávat a jestli souhlasíte se zapojením do výzkumu, kdy teda jakoby ta data budu anonymizovat, takže tam nebude uvedeno vaše jméno ani žádné informace, které by tomu mohly napovídat, kdo jste, chápete...

X: (kýve) No jasně. Jo.

K: Tak na začátek bych se vás chtěla zeptat, kolik vám je let a jaký jsou teď aktuálně vaše profese, co hlavně děláte a co všechno vůbec... já samozřejmě něco vim, ale chtěla bych, abyste mi to řekl vy a tak.

X: Jasně. Tak mně je 41 a v současnosti pracuju na univerzitě v (země, kde momentálně aktér žije) jako Research Fellow, což v podstatě je to pořád postdoktorální pozice, protože jsem vlastně doktorát dělal s nějakou pauzou po magistru a skončil jsem ho 2019, takže teď jsem na smlouvě na dobu určitou jako postdoc v podstatě. Hledám nějakou permanentní práci v akademii.

K: A čím se jako zabýváte v rámci výzkumu a tak?

X: Já jsem byl najatý na projekt, který... na který dostala PRC grant, to je ten velký evropský grant, moje šéfová, a to je pětiletý projekt, který vlastně zkoumá protixtremistický politiky v Evropě a v Západním světě nebo politiky na prevenci extremismu a radikalismu, jak se jim říká. Takže vlastně my se díváme jednak na historii těchto politik, ale protože to jsou víceméně mladý politiky, tak se díváme i na historii těch myšlenek a paralelních politik v jiných sférách jako třeba prevence kriminality, který vlastně umožnily vznik tady těchto relativně mladých politik na... já nevím, jestli vůbec česky je to politika, jako policy... eh... tak je to vlastně výzkumnej projekt, kterej je používán jako mixovaný metody – kvalitativní a kvantitativní a já jsem byl původně najatý jako na tu kvantitativní část, ale vlastně dělám i tu kvalitativní. Nakonec jsem tam zbyl jenom já, protože ten druhý postdoc, tam se různě jako odcházeli a tak, takže vlastně to táhneme s tou šéfovou takhle ten projekt my.

K: No a pak na začátek bych chtěla začít tak jako narativně, jestli byste mi mohl něco málo povprávět... vy jste říkal, že vlastně máte tatínka Palestince, že jo a maminku Češku, tak třeba jak se váš tatínek dostal do Česka, a tak a tak podobně a pak něco jako málo o vás, jak jste se třeba dostal k profesi, kterou teď děláte a tak podobně...

X: Tak tatínek se narodil v Jordánsku v uprchlickým táboře palestinským u města Irbid, protože jeho rodiče se stali uprchlíky 1948 v té vlastně válce, ve které vznikl stát Izrael a původně tatínek byl z nebo jeho tatínek teda, protože jeho některý starší sourozenci se narodili v Palestině, ale můj tatínek se narodil až v Jordánsku a jeho mladší sourozenci až v Jordánsku, tak jeho tatínek vlastně byl z vesnice Um a Šauf, které neexistuje, která byla jedna z těch měst a vesnic, který byly vlastně hned záhy po tom, co je opustili Palestinci, tak byly srovnány se zemí, ale je zanesená do různých map, takže to se dá dohledat. Je to někde... je to teda lokalizovaný tam, kde je v současnosti stát Izrael, někde jako zhruba mezi Tel Avivem a Haifou, trochu blíž k Haifě. A vlastně nedaleko odtamtud je arabský město, který teda pořád stojí v Izraeli, který se jmenuje Kafr Kara, odkud vlastně byla, jestli si to pamatuju dobře, babička moje, takže tatínkovo maminka, tzn. že tam teď kon máme příbuzný z té její strany, z té babiččiný strany, který maj izraelský pas. Ale například ještě když to bylo možný, protože teď už to možný není, tak třeba sestra mého tatínka, byť byla v Jordánsku jako uprchlice, tak se provdala do toho Kafr Ara, dokonce myslím,

že byl právě ten její manžel příbuzný mojí babičky, takže v podstatě byli asi jako bratranec a sestřenice – možná přes koleno, nevím – takže se tam jako by dostala zpátky a teď mam tetu v tom Kafr Ara. A tatínek teda se narodil v tom uprchlickým táboře, kde byl do 18 let a potom vlastně chtěl jít studovat někam a nejdřív zamířil do Španělska, protože jeho bratr byl v té době na palestinským velvyslanectví – nebo asi to byla spíš jakoby, asi to nemělo status velvyslanectví v tu dobu, protože nebyl uznán ani... neexistovala palestinská samospráva, ale taková ta jakoby diplomatická delegace, kterou Palestinci měli, tak jeho bratr tam pracoval, starší bratr a můj tatínek nejdřív z Jordánska zamířil do Španělska, ale zanedlouho potom, pár měsíců, ani ne, než vlastně stačil najít nějakou školu a začít tam studovat, tak jeho bratr se trošku obával, že by tam byl tatínek příliš jako rozptylován v té Evropě a že by tam zvlčil, tak ho radši poslal zpátky do arabského světa, do Egypta, aby studoval v Káhiře, ale tam se mu úplně příliš jako nelíbilo a nezdálo... ty lidi, u kterých tam žil... tak vlastně chtěl vyjet myslim do Kuvajtu, kde byl jeho jiný bratr, pracoval, aby zkusil třeba jít na nějakou univerzitu. Tak se dostal do Kuvajtu. Tam to bylo ale taky obtížný, protože jeho bratr měl malý byt a nějak to tam úplně nešlo, takže se zase vrátil do Egypta a pak finálně ten jeho bratr, co šel ve Španělsku, tak se setkal náhodou s palestinským diplomatem, který byl na misi v Praze a ten palestinský „velvyslanec“, můžem tomu říkat, řekl bratrovi tatínka, že v ČS jsou programy na přijímání lidí z třetího světa nebo z rozvojových zemí atd. A tehdy ČS mělo nějaký jako bratrský styky s arabskejma socialistickejma republikama, s Palestincema, protože tehdejší režim spíš podporoval Palestince, takže tam byly nějaký programy, kdy se mohli dostat na studia do ČS Palestinci, což asi budete vědět z příběhů tadyté generace, je to častý. A... teď jenom abych to zařadil do nějakého roku, ale myslim si, že to bylo jako druhá polovina 70. let, 77 možná... tatínek je 58 se narodil, takže mu bylo 18 v 76 ne? No, tak to bylo tak nějak 77, tak jeho bratr ze Španělska volal tatínkovi a říkal mu: „Hele, je tady možnost vyjet do ČS“. Můj tatínek netušil, kde ČS je nebo co to je. Tak zašel na ambasádu v Káhiře československou a tam viděla nějaký letáky, že tam byly hory a sníh a voda a lesy a hezký holky, a tak byl jako nadšený, že teda jo, že teda... tak se tam nějak dostal. Většinou tihleti studenti první rok museli vlastně jít na jazykovou školu, to bylo v několika lokalitách. Myslím v Dobrušce byla a ještě předtím pro všechny snad v Jihlavě nebo někde tam. A takže všichni, ať studovali jakýkoliv odvětví a můj tatínek tehdy chtěl na medicínu, tak šli nejdřív do té asi školy v Jihlavě. To byl

takovej internát, kde prostě měli rok intenzivně češtinu a potom vlastně museli dělat po tom roce přijímačky, myslím že to byl pořád ten systém přijímaček tehdy... protože ten systém funguje doteď. Některý tehdy jako mladší než já tím taky prošli a pak dělaj přijímačky jako Češi, nemaj vlastně nějaký úlitby nebo tak... a nakonec tatínek skončil na zemědělce, protože tam měl nějaký konflikt v té škole se Syřanama, protože v tu dobu vypukla válka v Libanonu a Syřani tehdy se postavili na stranu koalice, která byla křesťanská... no tam ani nešlo o to náboženství, tam šlo o politiku... a Syřani zmasakrovali nebo možná umožnili, podporovali, nevím, tam proběhl masakr na Palestincích na nějakým táboře v Libanonu, takže ty vztahy byly napjatý mezi Syřanama, který podporovali ten režim a došlo tam k nějakému konfliktu a disciplinárně tatínek už nemohl na tu medicínu, ale... mohl na zemědělku, kde potkal mojí maminku a vlastně paradoxně, moje maminka byla taky na zemědělce, ona dělala rostlinnou, on dělal živočišnou, ale nepotkali se na univerzitě, ale někde jako v nějakym café, takže to byla spíš shoda náhod, že byli oba na stejný univerzitě. Já nevím, jestli to café bylo někde blízko univerzity, takže to tomu pomohlo, ale bylo to někde v Praze a byla to náhoda, si myslím. Nebo se možná ty skupiny nějak znaly těch studentů. Takže tak se seznámil s mojí maminkou, začali spolu chodit a pak se vzali v 82, já už byl v bříšku, ale to nebyl ten důvod, proč se vzali. A... jo... tak jsme dospěli k tomu narození. Já jsem se narodil v Praze teda.

K: Jo a oni teď žijou v Praze oba teda?

X: Donedávna jo, ale pak prodali byt v Praze a postavili si dům v takový vesnici blíž k Plzni jako no...

K: No a pak co se týče vaší kariéry, tak já možná začnu tím, co pro vás třeba v životě znamená úspěch? A může to být cokoliv, nemusí se to vztahovat na ten kariérní život. Asi to popište podle vás.

X: Já nevím, jestli mam vlastně vůbec nějakou kariéru, o který by se dalo mluvit jako o kariéře v tom tradičním slova smyslu, ale... možná je to daný i tím, že možná právě proto, že jsem tradiční kariéru nějak jako nevyhledával nebo postupně ve mně ty priority se měnily. Já jsem vlastně nikdy, už odmala jsem věděl, že bych chtěl spíš působit někde ve veřejnym životě – chtěl jsem být třeba politik nebo diplomat. Jakoby politika mě nějakym způsobem přitahovala, protože mi přišla hodně

důležitá, že tam se rozhoduje o životech lidí a celých společnostech a... když jsem... já jsem vlastně nastoupil na osmiletý gymnázium, Gymnázium \_\_\_\_\_, takže docela jako záhy jsem se ocitl na výběrovém gymnáziu, kde tam byla jiná dynamika než třeba na základní škole. Všichni ty děti tam měly jiný zájmy než jakoby děti třeba na té základní škole na sídlišti, kde jsem byl předtím a... což taky asi hrálo nějakou roli, že to toho člověka víc vlastně jako motivuje nebo ho to někam postrkává. I bez toho, já jsem vždycky miloval dějepis na základce. To byl můj nejoblíbenější předmět – dějepis, zeměpis. A vždycky jsem byl fascinován historií, takže jsem třeba i chtěl být archeolog a historik, ale pak jsem si řekl, že jako nechci jenom zkoumat tu historii, ale že jí chci i vytvářet. Tak asi v nějakým slova smyslu jsem byl vždycky takový ambiciózní a vždycky jsem se vzhlížel v nějakých jako velkých osobnostech a vojevůdcích jako dítě. Takže když se blížila maturita a já jsem přemýšlel jako kam se vydám, tak ještě pořád jsem to neměl rozhodnutý, ale myslel jsem si na tu diplomacii, takže jsem chtěl studovat mezinárodní teritoriální studia nebo mezinárodní vztahy na VŠE, na UK. Ale potom se... tam jsem byl teda přijat na UK, ale nenastoupil. Na VŠE jsem dělal zkoušky na mezinárodní vztahy, ale myslím, že jsem je neudělal, protože tam je ta matematická část, tak tam mně pár bodů scházelo... ale potom jsem se rozhodl pro studium v zahraničí, protože se tam jakoby objevila nějaká možnost a já jsem byl ještě jako hodně naivní a nevěděl jsem ještě úplně, jak to všechno funguje. Měl jsem to hodně romantizovaný. Já jsem vždycky měl rád (země, kde žije), ale opět nebylo to ani tak z vlastní zkušenosti, když jsem tam byl jako dítě párkrát, ale... člověk obejde všechny ty paláce, má z toho nějaký dojem, který jako úplně neodpovídá té realitě a... a ta představa, že bych studoval v (země) pro mě byla lákavá, protože jsem to měl hodně jako zidealizovaný a zromantizovaný. Tehdy jsme ještě nebyli v EU, to bylo, když jsem maturoval 2002 a já jsem si podal přihlášku na bakaláře v (země) nebo v (země). To byla jednotná přihláška snad na 7 univerzit si tam člověk zaškrtal a samozřejmě, že jakoby na všechny jsem se dostal, ale to proto, že jsem byl mezinárodní student mimo EU, takže bych musel platit hodně peněz. A pro ně je to příjem, takže mají rádi zahraniční studenty. Takže být se tam člověk nějakým jako prospěchem musí vykázat, ale nebyl to takový problém se tam dostat. A já ani nevěděl tehdy jakoby o těch univerzitách moc, že jsem si je tam zaškrtal spíš podle toho, jak zněly, než jak jsou dobré. (smích). Ale byl tam třeba (univerzita) kdy já vždycky si dělám srandu, že ten rok tam nastoupil princ \_\_\_\_\_, i když ten chodil asi na jiný předměty,

tak jsme mohli být skoro spolužáci. Ale nakonec jsem si vybral nezávisle na tadyté přihlášce do (země) taky univerzitu v (země), ale americkou a taky z docela jako hloupýho důvodu, že někde na Žofině byl nějaký stánek univerzitní, kde se prostě propagovaly různé univerzity na světě a kde měla stánek i tadyta soukromá americká univerzita v (město), kde byly na křídovém papíře takový hezký fotky starý budovy, že jo, kterou si tam pronajímali... tak mně se to hrozně líbilo, ale bylo to samozřejmě, že jo, drahý. Já jsem žil jako v představě, že kdyby mi ten první rok nějak jako zaplatili rodiče, tak že pak už bych tam našel práci nebo nějaký půjčky a že už bych ten zbytek jako nějak sám po své koleji mohl zafinancovat. A i když tatínek, jako on je soukromý podnikatel, ale nebyl na tom nějak bůhví jak finančně dobře, ale prostě ten arabský, ta nátura je jakože pro děti úplně všechno. A tak jako generalizuju, ne jako samozřejmě všichni, ale jakoby ten pocit, že prostě ty děti musí být, dosáhnout výš než rodiče, musí se jim všechno dát, je tam silně zakořeněný. A vlastně to je vidět na osudu mého tatínka, protože jeho tatínek byl negramotný, dělník. Babička moje ani nepracovala, teda jeho maminka. Nevím, jestli byla gramotná, asi taky ne. Oni prostě byli zemědělci tam, když je vyhnali a potom, když byli v tom táboře, tak dělali jakoukoliv práci se namane – většinou stavební nějakou. Ale všechny jejich děti, skoro všechny a měli jich devět, tak vlastně se dokázali... šli studovat na univerzitu. Dokázali se dostat z toho tábora a mají docela jako dobrý životy. A proto tatínek tehdy jako řek, že ty peníze jako... nějak sežene a já jsem... na úkor firmy, bohužel, a že ten rok mi zaplatí. A to byly taky mezinárodní vztahy, takže jsem víceméně šel po těch kolejích, po té ose diplomacie – politika. Ale tam jsem byl rok teda na té americký škole. Bylo to jako finančně se to ukázalo jako neudržitelný, protože když jsem si tam našel jako nějaký mytí nádobí v hospodě, tak stále to nešlo uplatit a dostal jsem nějaký jako částečný grant díky tomu, že jsme měli nízký příjmy se tam dalo žádat u té školy. Ale to taky byl jako dost zlomek té celkové částky. Takže i z nějakých jako romantických důvodů, protože tehdy jsem si našel jako přítelkyni v Česku, tak se mi stýskalo, tak jsem chtěl zpátky, ale chtěl jsem i jakoby se udržet na anglicky mluvící škole. Protože tehdy jsem kontaktoval UK myslim a říkal jsem jim, že jsem se tam tehdy jako dostal, nenastoupil a jestli bych se mohl jakoby transferovat. Protože tehdy já jsem byl na americký univerzitě, takže jsem znal jenom ten americký systém. A tam je to jednoduchý – člověk se prostě jenom transferuje z univerzity na univerzitu, oni mu uznají ty kredity a pokračuje dál. Tak jsem se jako domníval, že to bude



stejný. Na UK mi řekli „tak to ne, to takhle my neděláme, musíte znova na testy a na zkoušky“ a tak... A pak jsem našel tu UNYP, tak jsem se přetransferoval tam. To se taky jako platí, ale nebylo to tolik jako v tý (země). A tam už jsem dodělal bakaláře. Bylo to v podstatě jako mezinárodní vztahy. No a bakaláře jsem dokončil 2006 a to už jsme byli v EU a ta myšlenka, že bych mohl zase někam vycestovat na zahraniční univerzitu se zdála být realizovatelná, a protože už jsme neplatili tolik jako ne EU studenti. Plus v tý době už jsem věděl, že jsou lepší a horší univerzity a že jsou nástroje, jak dostat různé granty a tak, na tom UNYPu, tam byli celkem dobrý zahraniční profesori, který skončili v Praze z různých důvodů. Protože tam měli nějaký partnery a tak. A měli třeba LSI nebo Oxford za sebou. Takže dokázali poradit nebo přitáhnout pozornosti k dobrým univerzitám a já si říkal, že to vyzkouším, že zkusím Cambridge a nevím, jestli jsem zkoušel i Oxford nebo nějaký jiný. Možná jsem zkusil i Oxford a LSI, ale přišel mi teda pozitivní odpověď z Cambridge, tak to jsem byl hodně nadšený. Nakonec jsem si stejně ale musel půjčit. Za mě ručil tatínkův kamarád v bance, takže jsem si půjčil na to studium, bylo jenom jednoletý, ten jednoletý master, ale... bylo to myslím, že jsem si celkově půjčil půl milionu a vyjel tam. A bylo to úplně úžasný. A naštěstí jsem měl jako hodně velký štěstí, když jsem se vrátil. Jen tak z hecu jsem se přihlásil do nějaký televizní soutěže (smích) jako do milionáře, abych to nějak splatil ty dluhy...

K: No...

X: Ale tehdy to Chcete být milionářem už, myslim, že nevysílali, že to akorát skončilo. Tak jsem byl smutný a...

K: (smích)

X: (smích) a hledal jsem akorát jaký soutěže ještě jsou, který by daly víc peněz na splacení těch dluhů. Tak byl AZ kvíz, ale to nemělo moc cenu jako... já jsem se tam přihlásil, ale musel jsem se tam dostavit jako někdy ráno hrozně... mě nějak nelákala ta představa, že by mě tam stejně rozcupoval nějaký důchodce, který má...

K: (smích)

X: (smích) a i kdybych vyhrál, tak bych vyhrál, já nevím, deset tisíc korun nebo dvě knížky nebo co..., ale pořád mam rád, že jako tam jsou otázky vzdělanostní, že

to není taková blbost jako ta soutěž, kde jsem nakonec skončil, což byla ta soutěž \_\_\_\_\_ (název soutěže). Já nevím, jestli to znáte...

K: To neznam.

X: To by neprošlo to jako dnešním jako... protože to bylo, bych řek, dost sexistický. Ale to nebyla česká soutěž, ale jako bylo to zase přejetý ze zahraničí. Teď mi vypadlo, jak se jmenuje ta americká verze... No, prostě tam stojí asi dvacet šest slečen v plavkách s kufříkama a ten soutěžící jako vybírá, který kufříky jako pošle pryč. A v každém tom kufříku je jako nějaká jiná suma peněz a je to prostě totálně o náhodě a ten bankéř prostě jakoby, je tam nějaký bankéř, který nabízí vždycky po tom kole, když odstoupím z té hry, tak mi dá určitou částku a když já to nepřijmu, tak zase jako posílám pryč namátkou nějaký zavřený kufříky a modlim se, aby v těch, co tam zbydou, v těch kufříkách, byla větší částka, abych vyhrál víc. Zkrátka nemá to žádný, kromě toho semifinále, který už je na obrazovkách, bylo, tak to nemá žádnéj jako vzdělanostní faktor. Jenom to semifinále, kde byl nějaký jako rozstřel s nějakýma dvouma dalšíma lidma, aby se člověk dostal do toho finále, tak tam byly nějaký indicie, kde člověk musel něco zodpovědět. A já jsem se modlil, aby to nebyly prostě nějaký populární zpěváci z 60. let, jak to většinou bývá. Naštěstí se tam hádala země. A já mam rád zeměpis jako, že jo. Takže byla indicie, že to je jako východoafrická země, že je na rovníku a vyváží hodně jako kávy. Tak jsem zmáčkl ten čudlík a říkám, že to je jako Keňa. Tak jsem se dostal do toho finále. A tam jsem vyhrál v té soutěži trochu přes tři sta tisíc korun. Takže jsem v podstatě zaplác skoro celej ten dluh (smích) z Cambridge. A všichni spolužáci nebo já jsem tam potkal dva Čechy na Cambridge na tom mym programu, který byl na katedře jakoby politologie a já jsem šel na současný evropský studia, což bylo jakoby v podstatě o EU a bylo tam jenom 12 lidí z toho i já Čech a Češka \_\_\_\_\_. Já nevím, jestli jí znáte.

K: Jo, jo.

X: A vlastně jsme se tam seznámili a oba jsme psali diplomku na v podstatě na izraelsko-palestinský konflikt. A já z toho mam hroznou srandu, že jsme se tam vždycky jakoby hádali, ale ne zas tak moc, ale vlastně jsme jako byli nejlepší kamarádi. Ale o to je to smutnější teďkon, že jsme se vlastně v podstatě jako tak nějak rozešli kvůli tomu, co se teď děje v Gaze. Ale tam jsme byli jako velký

kamarádi. A vedle na tom programu, kterej byl taky jakoby pod tou katedrou, byly mezinárodní vztahy, kde bylo víc lidí. Byl tam další Čech \_\_\_\_, který je bratr toho \_\_\_\_, mladší. Takže jsme byli taková trojka. Oni si ze mě vždycky dělali srandu, jak jsem splatil svoje dluhy na Cambridge na soutěži s kufříkama, kdežto oni museli asi doplácet standardním způsobem.

K: (smích) ale to je super příběh.

X: (smích) tak jsem skončil Cambridge a potom mě to vlastně hodně lákalo do EU pracovat, protože to bylo přesně podle mého gusta – jako nadnárodní, lidi z celých, různých kultur a mezinárodní prostředí a taky politický. Takže jsem chtěl zkusit takový ten... tu stáž. Nevím, jestli to furt existuje. Byla pětiměsíční stáž placená a většina toho byla v Bruselu, ale zase, protože jsem byl blbej a no... Měl jsem tehdy jako přítelkyni v Česku. Ten vztah stejně jako ztroskotal (smích). A neměl jako ani moc naději, když se člověk vrátí zpátky. Ale bylo to takový řízení osudu, protože zase kvůli tomu jsem navazoval další věci. Takže já místo toho, abych udělal tu stáž... tady jenom vypnu topení, protože už mi je vedro... abych udělal stáž v Bruselu, tak jsem šel na zastoupení Evropský komise v Praze. To byla jakoby jedna z mála šancí, jak udělat tu stáž jinde než v Bruselu, byla to udělat u nějaký jiný instituce EU, která není v Bruselu. Tak takových asi jakoby moc není. Tak v Česku je to jenom to zastoupení, takže jsem šel tam. I když to jakoby nespadá úplně, to spadá pod komunikace a tak. Tak jsem nastoupil v Praze do zastoupení EK na tu pětiměsíční stáž a tam (smích) byla nějaká kolegyně, o který jsem si myslel skálopevně, že je Francouzka, takže jsem pořád dělal nějaký jako nemístný vtipy na Francouze a ona se tomu vůbec nesmála, tak jsem se jí zeptal jako odkud je a ona říkala, že je z Itálie, ale německy mluvící ze severu. Tak jsem se jí zeptal, proč je jako tady a ona říkala, že má manžela tady. Tak jsem se ptal, jestli je to nějaký jako Ital, italský podnikatel a ona říkala, že ne, že to je Čech a že teda teď je v parlamentu. Tak jsem se zarazil a říkal, že jako kdo to je. A ona říkala „no, \_\_\_\_ ze Strany zelených“ a já jsem jí říkal, že jsem... volby byly, když jsem byl v Cambridge právě... no ještě jsem se jich stihl zúčastnit a myslím, že jsem volil Zelený a říkal jsem jí, že jsem mu napsal jako gratulační email, když se dostali do parlamentu, jemu specificky, protože byl mladý a jako souzněl jsem s nim se všim a ona říkala nějak jako „jo, já mu to hned vyřídím“. A on byl v tu dobu jako poslanec a byl předseda Evropskýho výboru, myslím. A najednou mi jako zvoní mobil a tam

je \_\_\_ a říkal jako že se mi omlouvá, že mi nikdy nenapsal na ten email a já jsem říkal, že jsem se na nic neptal, že byl jenom gratulační a on říkal, že by jako hrozně rád vytvořil nějakou skupinu lidí kolem sebe neformální, se kterýma by se jakoby radil nebo různé myšlenky zkoušel, prostě takový jako na brainstorming. A že by byla jako rád, kdybychom se nějak setkávali a já jsem mu řekl, že jsem si dokonce podal, jako zažádal o členství v Zelených, když jsem přijel a že teď začínám být nějakým členem někde řadově a... no tak jsme se jakoby chvíli znali a mně pak ta stáž vypršela zrovna v době, kdy byla nějaká krize vládní a tehdy měli Zelení ministra pro školství nebo ministryni, to byla \_\_\_, která musela rezignovat nebo jí vystrčili. A \_\_\_ se nečekaně stal, byť on byl jako orientovaný spíš na zahraniční politiku a spíš by to bylo na ministra zahraničí, ale tam tehdy byl \_\_\_. Tak se stal ministrem školství a bylo mu 30 tehdy, takže byl jeden z historicky nejmladších politiků. A vlastně obrátil se na mě a jako nabídl mi, že bych mohl jít jako jeho poradce na ministerstvo a mně bylo 25, tak jsem mu řekl: „jako já nevím, jestli můžu být poradce v 25, co ti tak jako poradím“...

K: (smích)

X: (smích) A on říká: „Ne, ne. Já potřebuju někoho, kdo by jako se díval na ty věci se zelenýma očima, spíš sledoval ty zahraniční, protože já teď nebudu mít čas já budu řešit jiné věci. My máme jako aspekty i zahraničních politik na ministerstvu, třeba nějaký granty a stáže pro lidi ze třetích, rozvojových zemí.“ Ale hlavně abych jako sledoval zahraniční politiku a další věci, protože tehdy jako ty poradci nemuseli... ty politický... dělali i jiné věci než jako jenom stranický, nejen to, co si dělá to ministerstvo. A současně jsem měl jako i náznaky, že bych mohl zůstat a pracovat jako pro EK i dál, což bylo jako lákavý, protože je to dobře placená práce, která je jako v podstatě... já nevím, jak by to vyřešili, protože normálně člověk musí dělat zkoušky, aby se dostal do EK jako. Já jsem je dělal asi dvakrát nebo třikrát snad a nikdy jsem neuspěl jako... (smích) to je docela jako náročný na psychiku, protože to je jako časovaný každá otázka několik sekund a když člověk udělá chybu, tak protože je tam takovej nátlak, tak už ho to jako releguje pryč. Nechci se vymlouvat, ale docela jsem se připravoval a bylo to jako vždycky těsně o pár bodů, ale tam člověk fakt nemůže udělat chybu. Jsou tam i psychotesty jako součást toho jako, což je matematika a geometrie, což jako normálně... možná už to změnili jo... ale jako není to jako faktický znalosti o... tam jsou nějaký... no to

je jedno. Takže možnost zůstat u EK, která by byla taková ta pohodlná možnost, kde jako člověk by se někam „zašil“ na dekády a já jsem si řekl, že jsem na to jako příliš mladej a tohle je jako riskantní, protože ta vláda se vlastně opírá o jeden hlas v parlamentu a každou chvíli mohla spadnout. Ale mně se zdálo, že je to jako strašně zajímavý, nahlídnout prostě pod pokličku, být u těch věcí v pětadvaceti, že je to prostě super zajímavý... tak jsem odkejšoval toho \_\_\_ a byli jsme tam spolu, než padla vláda, což nevyhnutelně teda padla, ale nebylo to zas tak rychle, třeba za rok, rok potom během našeho předsednictví v EU, což se v historii stalo jen dvakrát, že by ta vláda, která má zrovna předsednictví EU jako padla. To byla trošku jako mezinárodní ostuda. Takže tam jsem skončil. Vlastně během toho jsem se snažil kandidovat do EP za Zelený. Nejdřív z nějakýho já nevím osmnáctýho místa nebo někde jako ke konci. A pak ještě když teda padla vláda a já jsem odešel z ministerstva a začal jsem pracovat pro různý think thanky, nejdřív to byl \_\_\_, kam (ten politik) měl takový projekt, takže jsem tam k němu po pár měsících jakoby přestoupil a dělali jsme dál v podstatě politický věci, zamýšleli se nad budoucností český společnosti, co zlepšit, co změnit, organizovali takový konference jako kulatý stoly s různýma expertama a nevládkama a jsme prostě... potom z toho ten hlavní výplod byla jako knížka, vlastně nevím teď už ani, jak se jmenovala ale bylo to něco jako vize český budoucnosti nebo něco takovýho. A pak jsem přešel do jedny nadace \_\_\_, která je spojená s německými Zelenými, protože financujou německý Zelený, tak do jejich kanceláře v Praze, kde jsem měl na starost projekty v Česku, Slovensku a Maďarsku, to všechno jsme pokrývali. A já dělal jednak jakoby energy vende, tu zelenou transformaci ekonomickou, energetickou atd. A potom to byl ten menší program, kde bylo míň peněz – mezinárodní politika. A protože to byla nadace, tak to spočívalo v tom, že my jsme dávali peníze jako nevládkám na různý projekty, který jsme spolu vyměřili ale potom z mé pozice já musel jako kontrolovat, jak jsou ty peníze utráceny a pomáhat s organizacema. Některý projekty jsme dělali jakoby napřímo jako \_\_\_ (organizace). Takže pořád jsem byl v podstatě v nějakým nezisku, nevládním sektoru. Jako takový vedlejší činnost spíš abych udržoval mozek a dělal, co mě baví, tak jsem jako učil na anglo-americký univerzitě nějaký kurz o Blízkým východě a o izraelsko-palestinským, izraelsko-arabským konfliktu, takže jsem byl jakoby jedním prstem trošku v té akademii. To byla taková moje jako osobní koníček a motivace – jednak učit se víc o tom regionu, a to mi pomáhalo i když jsem musel veřejně vystupovat na tohle téma. Protože to

se začalo jako dítě čím dál tím víc, díky tomu, že po roce 2011, když proběhlo to tzv. Arabský jaro vlastně, tak jsem se začal jako víc a víc objevovat v médiích a bylo to daný tím, že těsně předtím jsem byl vlastně na jeden rok v Egyptě, když teda padla ta vláda, jak jsem říkal. Tak já jsem jako pocítil, to bylo těsně před létem, tak jsem říkal, tak jako můžu hledat další práci, ale teď je léto a chtěl bych trochu cestovat. Tak jsem jel s kamarádem do Číny na měsíc, různě jsme jako všechny ty malé rezervy, úspory, který jsem si udělal, jsem tím cestováním takhle trochu rozházel a pak jsem si říkal, že bych... že mě mrzí, že vlastně neumím pořádně arabsky, že vlastně... můj... já jsem jako malý žil dva roky v Jordánsku. Bylo mi 5-7 let. Takže první a druhou třídu jsem tam chodil. Z toho důvodu, že tatínek tam musel přijet na povinnou vojenskou službu tehdy a maminka prostě nechtěla zůstat v ČS. Tak jsme odjeli všichni a bydleli jsme tam u jeho rodičů vlastně v tom uprchlickém táboře, kterej už nebyl jako klasickej uprchlickej tábor, ale už dávno předtím se proměnil v takový jako slumový předměstí toho města Irbid. Kde teda pořád byla jako třeba otevřená kanalizace a bylo to takový jako... jako slum, ale jako dítě jsem to nějak jako nevnímal. A příbuzný se složili, abych chodil do nějaký jako „soukromý školy“, ale jako že se tam trochu platilo. Tak jako nebyla to úplně ta nejhorší škola, co se tam dalo. Takže jsem chodil do první a do druhé třídy a jako hodně rychle jsem se naučil arabsky. Předtím můj tatínek na mě jako mluvil, ale nebylo to nějak systémově, že by mě učil arabsky. Dneska už mají lidi mnohem víc informací, jaký to je jako vychovávat bilingvní děti nebo... jako je můj případ teď... tak u mých dětí... ale tehdy prostě z různých důvodů to bylo jako jinak. Ale já jsem chodil prostě do arabský školy, mluvil jsem arabsky skoro víc než česky. Maminka vlastně, když jsem přišel zpátky z arabský školy, tak si se mnou sedla s českýma učebnicemi a dělali jsme češtinu. Český učebnice poslala její maminka z ČS. Takže jsem tu češtinu měl jako v podstatě druhéj jazyk. I když byl mateřskej, takže jsem ho v podstatě jako nikdy nezapomněl, že jo. A tehdy jsme nevěděli, jestli se vrátíme do ČS nebo jestli budeme žít někde jinde. No a... nakonec teda po různých peripetích, když mně bylo těch sedm let, tak jsme se vrátili do ČS a to jenom z toho důvodu, že byla revoluce a maminka chtěla moc volit v těch prvních svobodných volbách, takže jsme přijeli na volby. A ten plán byl, že se zase vrátíme zpátky do Jordánska, ale vypukla mezitím válka v zálivu a nikdo nevěděl, jako jak moc se to rozšíří na ostatní země. A Jordánsko hraničí s Irákem a kdyby jako Jordánsko se zapojilo do té války, tak by ty Palestinci jako jordánský šli nejspíš v první linii bez

nábojů, protože tam bylo velký napětí mezi Palestincema a tím jordánským režimem. Protože Palestinci tvoří většinu populace v Jordánsku. A byla tam historie že jo pokusu o nějakou vzpouru proti tý monarchii, takže tam to bylo jakoby hodně napjatý a všichni se báli, že by Palestinci byli použítí jako... a můj tatínek byl těsně po vojně, takže se ho snažili dostat z Jordánska. A my jsme byli volit, já a maminka, v ČS a tatínka tehdy dostali do Tunisu, kde bylo OOP – Organizace pro osvobození Palestiny, tam měl hlavní stan po tom, co museli utýct z Libanonu. A ten jeho starší bratr, který předtím byl v tom Španělsku, tak on byl jakoby blízko Jásiru Arafatovi a byl tam s ním a dalšíma v Tunisu, takže tatínek šel do Tunisu, aby získal nějakou práci. On byl že jo už zemědělský inženýr nebo CSc., on si dělal v ČS CSc. ten titul. Tak chtěl něco dělat v oboru, načež ho odtamtud poslali do Súdánu, protože v Súdánu ten súdánskej režim dal Palestincům nebo OOP nějaký farmy jako prostě dar, aby měli nějaký zdroj příjmu. Takže tam byly jako nějaký farmy prostě v Súdánu, kde tatínek jako chtěl působit. Přijel tam, zjistil, že jako obrovská korupce, trošku mu vyhrožovali, že když prostě nebude držet basu a v tý korupci dál pokračovat s nima, tak že se mu něco stane. Takže vlastně utekl z toho Súdánu do ČS, kde jsme my teda furt jako byli. Já tam začal chodit do školy, znova do druhý třídy, protože v Jordánsku se začíná o rok dřív. Takže já jsem měl v Jordánsku první, druhou třídu a pak zase znova druhou třídu v Praze. Tatínek přijel a teď že jo, bylo po revoluci, on nevěděl, jak co dělat, tak začal podnikat, takže často jsem ho neviděl, protože pořád někde lítal a mluvil na mě taky spíš česky, což si myslím, že zároveň je jako jednak daný tou neznalostí, jak vychovávat bilingvní děti, ale možná tam byla i nějaká povědomá touha, nějaká asimilační... nevím, možná to nebylo jako ani promyšlený, jak se mnou má mluvit, jakým jazykem... v Arábii se nám jako taky staly nějaký nepříjemný věci, tak možná ani nechtěl, abych jako byl v tý arabský řeči... ale já jsem jako chodil na nějaký arabský kurzy, vim jako dítě, ale to prostě... těch pár měsíců, kdy jsem byl v ČS jako bez tatínka, bez arabštiny, tak stačilo, abych jako zapomněl hodně toho. Jako děti se za pár měsíců naučí a za pár měsíců zapomenou. Takže od té doby jsem jako nikdy nebyl bilingvní. A jako rozuměl jsem arabsky na nějaký úrovni jako dítěte a přišlo mi to jako velká škoda, protože to je velkej vklad jako zvlášť do diplomacie, mezinárodní politiky nebo tak. Takže se zase vracím k tomu období po tom, co spadla ta vláda a já neměl, co dělat. Takže jsem přemýšlel, že bych hrozně rád si tu arabštinu nějak osvěžil. Tak jsem hledal možnosti, jak vyjet do Arábie, jestli jsou nějaký programy. A přichomýtl

jsem se k nějaký party zahradní arabských, ne, to bylo jako všech velvyslanců, a bavil jsem se tam s velvyslancema arabskýma s tím, že bych jako chtěl vyjet do Arábie a jestli nejsou nějaký možnosti. Chtěl jsem spíš jako do Levantu, protože ta palestinská arabština, ta kultura i jídlo a všechno jako je levantský, takže jsem přemýšlel Sýrie, Libanon, ale tam snad buď nebyli ty velvyslanci nebo tam nic nebylo. Ale na tý party zahradní, zase úplně jako náhoda, byla velvyslankyně egyptská, která zase jako byla hned taková aktivní a akční a říkala: „jo, my máme programy, já vám to pošlu ten email“. Tak já viděl, jak to všechno v Arábii chodí, to je všechno jako zítra a tak... tak jsem moc nedával naději, že mě jako někdo zkontaktuje. A najednou přišly emaily s nějakýma jako informacema a možnostma, tak jsem vlastně jako se přihlásil na nějaký kurz arabštiny na Káhirský univerzitě a vyjel jsem tam na rok. A tam jsem nakonec potkal svoji manželku. Takže to všechno má nějaký jako takový...

K: A vaše manželka je teda \_\_\_ (země kde žije)?

X: Ne. Moje manželka je teď už Češka. Dostala občanství. Ale je vlastně Ruska, z Moskvy. Její maminka je ze Záporoží. Na Ukrajině se narodila, ale pak se přestěhovala do Ruska. Ona dělala vlastně studovala v Moskvě v podstatě jakoby historii a kulturu arabských zemí a přijela do Egypta taky na ten kurz arabštiny, a tak jsme se potkali tam.

K: A jak jste se pak dostali \_\_\_? Kde teď spolu teda asi žijete, že jo?

X: Jo, jo. No... já jsem jenom chtěl zmínit, že jak jsem byl na tý... v tom Egyptě, že jsem si vedl blog, otevřel na (české médium) blog a začal jsem psát něco jako o mých názorech na Araby, arabskou společnost a na Egypt taky. Dělal jsem tam nějaký pseudo rozhovory. To nebyly jako akademický rozhovory, ale že prostě jsem tam jako psal o různých hovorech, co jsem měl s nějakýma Egyptanama ohledně jako politický situace a... ten kurz skončil 2010. \_\_\_ se jmenuje moje manželka, tak ta odjela do Ruska dokončit svého bakaláře. Já už byl starší, já už měl dávno toho magistra z Cambridge, tak já jsem se vrátil do Česka. S tím, že jsme se dohodli, že zase jako na podzim vyjedeme spolu do Francie studovat. Protože ona jako původně chtěla dělat magistra ve Francii a předtím jazykový kurz. A já jsem francouzštinu jako měl nějaký kurzy, tak jsem si řekl, že si procvičím francouzštinu, že pojedu teda s ní na čtyři měsíce jako do Francie. Tam jsme jako byli. Ona pak



zase jela zpátky do Ruska ještě dodělat bakaláře, jestli ještě pořád nedělala... a já jsem se vrátil do Prahy. Začal jsem pracovat v tom think tanku \_\_\_ s (politik) a začalo to Arabský jaro. A média prostě asi, jak tak jako dělaj, tak začaly googlit jako kdo by k tomu mohl něco říct. A nějak jako narazily na můj blog asi jako určitě, takže mě kontaktovali a já jsem se necítil jako být, protože jsem věděl ze zkušenosti z \_\_\_ (země), že expert, který jde do televize komentovat takovýhle záležitosti, tak musí třeba žít v tom regionu nějakou chvíli, mluvit plně jazykem, mít tam nějaký kontakty – jako být skutečný expert. Ale prostě u nás je to trochu jinak. (smích) Takže... já jsem nejdřív zprvu váhal, jestli to komentovat, nebo ne, ty události, ale pak jsem viděl jako jaký lidi tam choděj a co říkaj a hrozně mě to namíchlo, protože jako pořád, že to je ta revoluce v Egyptě, že to je nějakaj islamistickej kompot a nebudeme to podporovat, nic dobrýho z toho nebude, jako ty diktátoři tam aspoň držej ten pořádek... tak jsem si řek jako tohle už ničim nezkazim, když tam půjdu říct svůj názor. Tak jsem začal jako chodit do tý televize a do rádia. Jako bylo to docela intenzivní. Jsem byl ty další jako dva, tři roky jako hodně mediálně vidět a bylo to docela jako zajímavá zkušenost. A díky tomu jsem se... pak se začala řešit, že jo, ta takzvaná migrační krize, takže se začal řešit jako islám a muslimové a terorismus a je islám náboženství zla nebo dobra a organizovaly se různé veřejný debaty na tohle téma. Vždycky rádi měli jak pro a proti, takže jsem se vždycky jako setkal s oponentama typu Bobošíková apod. (smích)

K: (smích)

X: A vlastně během toho jsem dělal práci, která jako nesouvisela úplně s arabským regionem. I proto, jak jsem říkal to učení, ta možnost učit nějaký kurzy na anglo-americký univerzitě byla vlastně obohacující a dobrá i v tom, že mě to motivovalo načítat nové věci a v podstatě to mělo nějakou zpětnou vazbu na tadyty veřejný aktivity, který jsem dělal, ale mimo vlastně svojí práci, která s tím jako tolik nesouvisela nebo skoro vůbec. Možná v tom v té nadaci \_\_\_ v té mezinárodní politice jsme možná jako občas udělali nějaký nebo podporovali nějaký třeba jako debaty, ale... no nakonec jsem se rozhodl, moje nynější nebo budoucí manželka z Ruska ještě přijela do Česka se mnou jako žít a já jsem jí trochu popostrčil, aby nedělala toho magistra ve Francii, ale aby ho dělala v \_\_\_ a takže se přihlásila na \_\_\_ v \_\_\_ a s tím, že ona chtěla dělat jako umění arabský, současný arabský umění, to jí jako zajímalo. A protože ona byla tak víc jako do toho umění arabskýho, tehdy

kolem toho roku 2011 já jsem si řekl, že bychom mohli založit jako nevládní organizaci, kterou jsme pak založili, která se jmenovala \_\_\_\_, což znamená arabsky \_\_\_\_, česko-arabský centrum kulturního dialogu a vlastně měl jsem jako velký plány na začátku, to bylo všechno takový jako hobby mimo tu práci. A našel jsem nějaký jako lidi třeba americká ambasáda nebo zastoupení EK dala nějaký peníze. Tehdy ty revoluce arabský byly všude vidět a já jsem chtěl udělat výstavu fotografií na Náměstí Republiky, prostě ta outdoorová výstava jako fotek, která komparuje fotky jako z naší Sametový revoluce, protože já jsem, my jsme najednou viděli, že spousta těch fotek, co vycházela z těch arabských revolucí mi připomínala fotky z našeho Sametu a v něčem jsou to samozřejmě odlišný fotky, historický záležitosti, ale tak jsme udělali takovou výstavu, kde byla vždycky fotka ze Sametu a hodně podobná fotka jako s nějakým komentářem z arabských zemí s tím, co mají společného a co ne a to bylo jako několik týdnů na NR. To byla první taková naše akce a pak jsme dělali filmový festivaly ve Světozoru palestinskýho filmu a arabskýho a nějaký výstavy karikatur potom. Takže v týhle rovině jsem měl pořád nějakou tu spojitost s tím arabským světem.

K: Takže myslíte si, že ten původ vašeho tatínka, to tak trochu asi determinoval tohleto celkově? I ten jako váš profesní směr, že diplomacie, přesně ty mezinárodní vztahy, ale zároveň to jako vždycky bylo protkaný tím izraelsko-palestinským konfliktem, jestli to dobře chápu?

X: Jo, úplně přesně no. Ono kdybych neměl tatínka Araba nebo Palestince, tak bych se tomu s největší pravděpodobností nevěnoval. Věnoval bych se asi něčemu jinému. Ale určitě to na mě mělo jako zásadní vliv. Byť jsem se nikdy... jako já jsem se vlastně považoval za Čecha s nějakými jako exotičtějsími kořeny, ale vlastně za Čecha, protože čeština byla můj mateřský jazyk a hlavně arabsky jsem vlastně, nebyl jsem bilingvní, narodil jsem se v Praze a kromě těch dvou let, kdy jsem byl jakoby dítě a tolik si toho nepamatuju, ale samozřejmě asi podvědomě to taky jako mělo nějaký vliv... vlastně asi... jako to, že jsem byl vystavený tomu táboru v Jordánsku nebo tomu slumu, tak asi jako vzbudilo otázky typu: proč některý lidi žijou takhle, proč některý žijou jinak, takže ten zájem o politiku, která jako v tom mym vidění určovala nebo byla jako rozhodujícím takovým faktorem, který vlastně determinuje, jak lidi žijou, jestli žijou tak nebo tak a jestli žijou v míru anebo v násilí, tak pro mě byla jakoby zajímavá tady tímhle, ty otázky kolem

lidských práv a tak. A já si nepamatuju, asi v tu dobu se tam určitě jako diskutoval ten konflikt samotný, ale já si vůbec jako nepamatuju nějaký takovýhle diskuze nebo bylo to prostě jenom takový pozadí. Jo, jsou nějaký Palestinci, ale vlastně nevnímám jsem to takhle. Když jsem se vrátil do té druhé třídy v Praze, tak vlastně poprvé se mi stalo, že tam byl nějaký kluk a nevim už proč byla nějaká hádka někde, když jsme jako byli se třídou v parku. A myslím, že na mě zakřičel, že mam tátu arabského teroristu. Tak to bylo jako poprvý, kdy mi jako jsem se nad tím nějak zamyslel, a to, že si to pamatuju doteď, asi značí, že to bylo nějakým způsobem významný, ale pak jsem o tom zase jako nepřemýšlel. Pak jsem změnil školu a byl jsem jako ve třetí třídě, kde byl keramickej jako kroužek a ta učitelka na tu keramiku mi řekla, že jako z modrého nebe, ani nevim proč, něco na způsob jako, že ať si z toho nic nedělám, že tady spousta jako palestinských teroristů, co se jako dostalo do ČR a teď tady žije jako v narážce na máho tátu a já jsem...

K: Ježíšmarja (smích)

X: (smích) a já jsem jako moc nevěděl, o čem mluví. Takže to byly jako takový jenom ojedinělý střety občas, ale tím, že mam modré oči a světlý vlasy, tak vlastně to bylo spíš vždycky jako nějaký bonus ty exotický kořeny, protože jsem se jmenoval jinak, a tak jako...

K: No, to jste hezky přešel no... na tohle jsem se jakoby taky chtěla ptát. Že vlastně na první pohled jakoby já bych to asi vlastně, kdybych to nevěděla, tak to asi neřeknu, ale máte to jméno, že jo, což může budít něco jakože... to není typicky český apod. A asi jestli i ty lidi znali vašeho tatínka, tak jestli jste se prostě setkával s nějakým jako rasismem nebo islamofobií jako dítě? Takže to byly spíš takovýhle jako verbální útoky nebo narážky apod.?

X: No velmi ojedinělý. Tady tyhle, jak jsem zmiňoval...

K: No a pak, jak jste říkal, že jste hodně začal vystupovat v těch médiích k těm událostem Arabský jaro, ta krize apod., tak pak třeba se objevovalo něco takového?

X: Jo, to určitě. Já jsem dostával nějaký výhrůžky. Mně hackli nebo hackli, asi jsem měl takový blbý heslo, který nebylo moc komplikovaný, ale prostě dostali se nějak do emailu, změnili mi heslo v emailu a dostali se přes to jako do facebooku, kde

začali jako postovat z mýho profilu nějaký antimuslimský nebo rasistický věci, takže to jsem s tím musel nějak jako dostat zpátky kontrolu nad svýma sociálníma sítěma a potom jsem dostal jako anonym, že mam konkrétní datum, do kterýho se musím odstěhovat nebo budou nějaký následky. Tak to bylo trochu nepříjemný, protože ta moje adresa jako nebyla veřejná, a to už jsem tehdy jako byl s manželkou, tehdy ještě nebyla manželka, ale vlastně jako tím, že jsem se stal tváří, jednou z tváří těch „obhájců“ muslimů a islámu, tak jsem se jako samozřejmě stal terčem tý druhý strany, který považujou muslimy a islám za nebezpečí a zlo. Ale jako nepřekročilo to hranici jako tadytěch anonymních jako výhrůžek. Tehdy jsme podali s \_\_\_ (politik) jako trestní oznámení, protože jako současně i on byl terčem. Jemu i volal jako někdo mobilem jako s nějakýma výhrůžkama. Takže my jsme byli spojený vlastně v tom centru česko-arabskym. On byl jako patronem. Na nějakých těch vystoupeních ohledně jako islámu jsme byli spolu jako v tom týmu, takže u něj to jako byl přímo jako hovor telefonní, že mu někdo jako vyhrožoval ale... já jsem vlastně, když jsem byl menší, tak jsem... spíš to bylo takový plus jako v seznamování s holkama jako: „Jo, ty se jmenuješ \_\_\_ a jakto?“ a já už mohl mluvit a bylo to takový fajn. Ale můj bratr o deset let mladší se jmenuje \_\_\_ a on v podstatě vypadá jako Rom, takže ten to měl jako spíš těžký, ale jako spíš z toho důvodu, že ho identifikovali jako Roma a ještě nosil takový jako hip-hoperský jako věci a skejt'ák byl a neučil se tak nějak dobře, takže zapadal do tý škatulky. Kdežto já jsem byl jako premiant na základce, pak jsem šel na gymnázium, takže tam je úplně jiný prostředí. Takže já jsem byl celkem v pohodě. Pak si jenom pamatuju taky 11. září jako když jsem vycházel z gymnázia a šel jsem na tramvaj a proti mně běžel nějaký ze školy a ne ze třídy, ale říkal mi: „Víš, co se děje? Palestinci zaútočili na (smích) Ameriku“ nebo co, tak jsem si říkal jako co, co se děje... takže to byly takový kusý, to ani nebylo nic špatnýho jako. On si jenom myslel, že jako teroristický útok... a do toho 11. září to bylo spíš jako kombinace, že ty Arabové – tam byly nějaký předsudky, že jo a tak... že jsou teroristi nebo já nevím nějaký ropný šejci a po tom 11. září to začalo být všechno jako mnohem víc intenzivnější a víc jako determinovaný tím terorismem a násilím.

K: Mhm... já se moc omlouvám, jenom si rychle napíšu jednu zprávu a jsem zase u vás...

X: Jasně, já taky pořád mluvím a mluvím...

K: No... a ještě bych se teda chtěla vrátit k tomu úspěchu, protože to jsme tak jakože... jako jak vy to vnímáte, to jste taky jako moc neřekl... jako jestli vy sám si připadáte, jako že jste úspěšný? Protože jako studoval jste Cambridge, to se asi tak dá považovat, žijete v \_\_\_\_, máte tu akademickou kariéru apod... takže si myslím, že v tom českým kontextu bychom to tak jako brát mohli. Do toho přesně i jste vystupoval v médiích apod. a máte znalosti z té oblasti toho Blízkého východu. No, tak jak vy sám to vidíte?

X: Tak asi dalo by se to označit za úspěch, no. Já... beru úspěch spíš jako po tý jako rodinný a osobnostní stránce – že člověk má rodinu, která funguje, jsou tam dobrý vztahy a vždycky jako byly časy, kdy jsem byl hodně ambiciózní a hodně i doteď přemýšlím jako o smrtelnosti a o tom, co člověk jako odkáže dál a že už tady nebude a vždycky jsem si předtím myslel, chtěl jsem dosáhnout tý úrovně těch osobností, o kterých se mluví vždycky ještě sto let potom. Asi z toho strachu, jako ze smrtelnosti vlastní, a do určitý míry to jako tam pořád někde je, že člověk si říká, třeba ještě napíšu nějaký veledílo nebo něco udělám, ale to už je tak jako útěcha spíš. Pak v nějaký fázi života jsem si řek, že vlastně jako smysl toho života pro mě je, když aspoň jako jednoho dalšího člověka kromě mě, můžu udělat šťastným a spokojeným, aniž bych nějaký další udělal nešťastným. Takový to zrníčko v tom pískovišti pozitivního přidat, že stačí to zrníčko, že nemusím nějaký tuny písku tam sypat. A... takže ten úspěch... jako část toho úspěchu je v podstatě jako náhodná, ne úplně jako zasloužená, protože vim, že se to jako odvíjí i od nějakýho jako sociálního kapitálu. Samozřejmě jako, že můj tatínek vzešel jako z ničeho a v hroznejch podmínkách, takže spíš u něho by se dalo jako mluvit o obrovským úspěchu, že jak říká moje maminka, že tolikrát překročil svůj vlastní stín jako dítě narozený v uprchlickým táboře, který tam žil jako v šílených podmínkách a pak se mu staly jako dost špatný věci tam, ale přes to všechno jako vystudoval, jsme pořád jako rodina, žije v Česku, přijímá všechno to i špatný, co vlastně z tý pozice, že je Arab a Palestinec a žije v Česku, s čím se musí setkávat jako stále. A vlastně postavili dům a zabezpečili děti a tak. Takže v něčem ten jeho úspěch je jako větší a já nemůžu říct, že jsem jako začínal z nuly bez nějakýho sociálního kapitálu. Takže to, že jsem... ta souhra jako náhod, že jsem potkal manželku \_\_\_\_ (politik), kterej mi pak nabídl práci u něj, a tak jsem se stal jako... to jsou prostě částečně náhody a částečně je to daný tím, že nějaký základ mám, že jsem měl určitou školu

a tak... jasně, že ty... člověk musí být nadanej nějakym jako talentem a intelektem, aby se dokázal na ty školy jako vůbec přihlásit, být vzatej, dodělat je, ale zase jako... když se teď podívám na ten...

K: Já se hrozně omlouvám, že vás přerušuju, ale myslíte, že si můžu skočit na záchod? Už to trvá dlouho a já předtím vypila hrnek čaje... fakt jako... hned jsem tady... hrozně se omlouvám... tak jsem tu, pardon.

X: To byla rychlost.

K: Takže jste mluvil o tom tatínkovi, že to podle vás měl daleko těžší. No a on třeba by nebyl ochotnej dát rozhovor? To je tak jako jenom nápad, ale jakože chápu, že třeba z nějakých důvodů ne nebo tak.

X: Asi jo, já nevím, jestli k tomu... pak to bude tak na čtyři hodiny možná... (smích)

K: Jako s nim?

X: (smích) No, možná. Já mu to můžu jako nabídnout no, to... určitě.

K: Tak uvidíme, tak si dáme ještě vědět kdyžtak. No a pak jste teda mluvil o tom sociálním kapitálu, to tam jakoby taky hrálo nějakou roli...

X: No v nějaký fázi jo. Když už člověk... to se nabaluje, že jo. Takže když... nevím z jakýho momentu... možná z toho momentu, kdy člověk přestoupil ze základní školy na gymnázium, že jo. A tam už prostě ty spolužáci jsou z určitých vrstev, že jo, s určitýma vlastníma sítěma a... ne, že bych na ty sítě, jako že bych je nějak aktivně používal, ale přece jenom jako dá to jinou úroveň kvalitativní tomu sociálnímu kapitálu. A potom když už následuje vysoká škola, ať je jakákoliv, ta Anglie, to je ještě jako bonus. Samozřejmě to zní skvěle v CV mít jako Cambridge, že jo. Ve skutečnosti ten rok uběh tak rychle. Teď už to snad jako udělaj dvouletý ten program, ale předtím to byl jednoletý jako Master of philosophy. Zní to jako skvěle, ale když se podívám zpátky, tak nevím, jestli jsem jako dělal pořádnou sociální vědu, to jsem se naučil až při doktorátu. A vlastně tehdy jsem ani neměl v podstatě nějaký dril, že jsem nikdy nešel na českou univerzitu, kde asi jako existuje v prvním ročníku, druhým, nějaká aspoň obecný ponětí, jaký jsou různé metodologie, teorie, jak se dělá prostě výzkum. Tak to jsem jako úplně nedostal. Takže jsem tu práci na tý Cambridge, jako kdybych se na to jako teď podíval zpět,

tak nevím, jestli bych sám sobě dal toho magistra, ale jako jo, jsem se rozhodl, že udělám nějaký takový interview, ale nebylo to tak, že bych v tom měl jako metodologicky jasno nebo jako, co vlastně dělám. Ale zase díky tomu předešlému sociálnímu kapitálu třeba z toho gymnázia, kdy jedna moje spolužačka, její strýc byl ministr zahraničí – takže jsem mohl dělat interview s ministrem zahraničí pro svoji práci. Ne, že bych z toho vykřesal tolik, co bych mohl, kdybych měl jako větší znalosti, ale různý jako šance a nápady, motivace, vychází z těch lidí kolem, který jako toho člověka tak nějak nepřímo jako ženou k nějakému úspěchu. Ale já jsem byl vždycky jako... ležel v knihách různých, jak jsem už zmiňoval, prostě nějaká ta ambice a ctižádostivost tam byla. Nevím úplně, po kom jsem to zdědil. Možná ta arabská stránka, že jsem býval vždycky takový hodně emotivní. Do všeho jsem dával hodně... neřek bych, že jsem byl výbušnej. To někdy jako jo, když prostě se mi zatmělo před očima a došlo k nějakému konfliktu, ale spíš, že jsem došel vždycky s vervou jako... taková ta horká krev trochu... pokládal... třeba jako ale zajímavě se to přeneslo, že jsem byl takový jako český patriot víc než ty český spolužáci – že jsem hltal nějakou tu husitskou éru a... že jsem jako fakt ne nacionalista, protože to mě nikdy nějak nelákalo a nemam rád prostě nacionalismus a hranice a takovýchle věci, ale jako... takový horkokrevný český patriot v těch mladých letech jsem byl v tom smyslu, že jsem byl jako hrozně hrdý na ty dějiny a co jako Češi ukázali a dokázali a tak. To možná jako byla ta arabská stránka, protože nevím... jako když jsem to pozoroval kolem sebe, tak ty stoprocentní Češi byli takový jako jo... otrava... jakože to nějak jako... (smích)

K: (smích) Stoprocentní Češi.

X: (smích)

K: No, takže dejme tomu, že kdybyste měl říct, co to teda určovalo, tak to byl ten sociální kapitál, pak možná i to, jak jste říkal, že v té arabské kultuře je důraz na tu rodinu, vzdělání, děti apod. – že to vaši rodiče asi taky chtěli, že jo. A tak... no...

X: No, kdyby nebylo tatínka, tak bych nešel na toho bakaláře do \_\_\_\_.

K: No, to vlastně byla i ta finanční podpora, že jo...

X: No... tak určitě jsou i jako Arabové, který jsou škrty a jako... ale myslím si, že... jako třeba můj tatínek nikdy nedokázal pochopit mezilidský vztahy v Česku. Jako

absolutně nedokázal pochopit, jak může bratr bratrovi závidět nebo ukrást něco třeba nebo rozhádat se nebo nemluvit s nim. Nebo jako syn s matkou nebo dcera s otcem nebo dcera s matkou, no prostě... až doted' zírá a nedokáže pochopit, jak se lidi v rodině k sobě můžou chovat, protože rodina je tam naprosto jako základ – posvátná, že jo. Bratr pro bratra se může rozkrájet. Když tatínek měl velký finanční problémy, všichni bratři a sestry jako poslali peníze a jako nikdy nechtěli zpátky nebo bez podmínek. A když zase jim, tak on jim pošle. Když jejich děti chtěly studovat v Česku, tak on jim všechno jako... dával peníze každý měsíc, platil, obcházel... nebo když já potřebuju pomoc, tak ví, že oni se zase postarají o mě, bez žádných diskuzí, prostě naprostá samozřejmost... takže ta obrovská jako verva do toho nebo ta podpora rodiny a hlavně dětí, který jsou pro ně... jako tam všechno se točí kolem dětí. Jako samozřejmě ta negativa, že ten člověk pak může mít ty děti dost rozmazlený... (smích) a tak vlastně druhá strana mince tadyty soudržnosti je vlastně svým způsobem nějaká taky jako kontrola sociální, nějaká... surveillance, jako že člověk nemá moc soukromý, protože je součástí tý rodiny, že jo. Ale ten plus je zase jako, že to je vždycky ta sociální jistota a pomoc, na kterou se může člověk spolehnout. Takže to má prostě svoje výhody a nevýhody a... díky tomu, kolik... že jako tatínek vyrůstal v uprchlickym táboře a sám jako neměl dětství v tom smyslu, že by si s nim jako někdo hrál, jako rodiče nebo věnoval, protože neměli čas ani to není jako zvykem... jak oni neví... jako možná teď se to mění, ale tehdy prostě děti byly děti a nějak jako že by je brali někam vzdělávat nebo na výstavu, to ani nebylo v podmínkách utečeneckýho tábora, kde jeho tatínek dřel od rána do večera, aby přežili, tak prostě byl vychovávanej, že jo sourozencema. Jako vim, že se mnou potom se nechoval jako český tatínek, kterej by... to musela jako maminka organizovat divadla, výstavy a takový to vzdělávání v tom tradičním smyslu, že on tu svou roli považoval jako že já dělám, všechno zaplatím, ale sám ani protože neměl to vedení, tu zkušenost ani třeba nějaký znalosti, jak třeba některý tatínkové opravujou auto se svým synem jo nebo já nevím, dělaj něco na kole nebo... tak on ty hobby ani neměl jako dítě, žádný koníčky a... takže to nemoh jakoby předat dál. Ale ta láska prostě je naprosto bezmezná a jako... až pro něj vlastně negativní v tom, že on tak chtěl všechno pro nás udělat, že pak vlastně zadlužil firmu a měl jako problémy s tím, takže... asi nebýt jako tadyty velký podpory... a maminka jako taky spíš byla jako v domácnosti, pak chtěla mít taky jako nějaký svoje věci, ale nikdy třeba jako nevydělávala, že to jako tatínek



vybudoval tak na svých jako zádech. A začal opravdu z ničeho. Když přijel z toho Súdánu, tak jsme neměli byt. Bydleli jsme v 1+1 u babičky a on měl jako v botě jako v ponožce nějakých 500 dolarů nebo co (smích), aby to prones přes celnici a s tím jsme vlastně začli – jako úplně bez ničeho. Tak on musel vyběhat, aby nám aspoň jako dali nějaký byt na sídlišti, jo... tak prostě furt lez na nějaký úřady a nosil tam kytky a bonboniéry, dokavať mu konečně jako nepřidělili... protože u nás byla i sociálka, protože jsme žili v 1+1, spali ve spacáku a tam byla... takže jsme dostali alespoň byt a potom jako... nikdy jsme nebyli nějaký jako bohatý, ale nebylo to ani špatný většina toho... jako podnikatel nahoru dolu, že jo... ale dokázal zaopatřit tu rodinu, což pro něj byla ta hlavní mise. Ne sebe, on si třeba nekoupil na sebe, jako to ho musela donutit maminka, ať si koupí nový spodní prádlo nebo novejš oblek, jo. Pořád chodil v tom samým. Sobě si absolutně nic nekupoval. Všechno prostě do tý rodiny jako investoval. Takže si myslím, že to jako z velkých částí je jeho zásluha, ne v tom smyslu, že by mi jako předal nějaký znalosti nebo pěstoval nějaký koníčky a zájem o něco konkrétního, ale že vytvořil to zázemí a ty možnosti, že otevřel. Ty koníčky, to zaměření, to je jako věc mého vlastního nějakého charakteru, ani maminka nebyla nikdy jako nějak do politiky nebo tak. To byla asi... to něco ve mně, možná asi částečně formovaný tím zážitkem jako těch dvou let v Jordánsku, který si sice jako moc nepamatuju, ale asi jako myslím si, že mi to minimálně řeklo, že existuje větší svět, než jenom Česko nebo... to až asi po tom, co jsem přijel z toho Jordánska, protože vim zpětně jako že... a asi to i na mě nějak dopadlo nevědomky, že my jsme jako řešili po tom příjezdu z Jordánska jako existenční záležitosti jako bydlení, kdežto jako kamarádky třeba mámy, Češi, Češky, řešili jakou barvu prostě auta si maj pořídít nebo barvu gauče, takže to byl úplně jiněj level starostí. A to jako, že my jsme měli starost vůbec, kde budeme bydlet a z čeho žít, a ještě tam byla ta vzpomínka, ta paměť na to, jak žili ty lidi v tom Jordánsku, tak vlastně odmala jsem si vypěstoval takový jako malý alarm vzadu v hlavě, který se vždycky rozezvoní, když jsem před nějakým problémem nebo vidím lidi, co řeší nějakěj problém, kterej vlastně není úplně problémem. Takže mi vždycky něco připomíná jako hele, to není fakt podstatný. Jako podstatný jsou jiný věci. A současně asi tohle mě taky navedlo k té cestě veřejného angažmá, politiky nebo jsem nikdy nebyl zvolen nebo nedostal mandát, ale jako zajímat se o politiku, protože koneckonců jako společnost jsme nějak politicky organizovaný a vlastně, jak jsme organizovaný, má obrovskéj dopad na to, jak žijeme a jak žijou ostatní,

takže pokud chceme jako změnit to, jak žijeme a jak žijou ostatní lidi a jestli lidi trpí, aby netrpěli, tak se to nedá jakoby jinak... já moc nevěřím, jo, jakože organicky nějak jinak... samozřejmě, že prostě nějaká solidarita mezi lidma, privátní já nevím charity a tohleto má nějaký dopad, ale pořád jsme jako organizovaný jako... naše základní jednotka je ten stát a ta politika jako tolik toho určuje, že je prostě naprosto nutný se o ní zajímat a přímo jí ovlivňovat. A tohle byla ta moje jako ambice. Prostě ovlivňovat ty věci k lepšímu a částečně jsem smutnej tím, že teď už vlastně nežiju v Česku, už delší dobu a že vlastně nebudu moct jako naplňovat tadytu ambici měnit věci jako k lepšímu... i když to je hrozný klišé, že jo, jako jak to zní, ale...

K: Já vás chápu...

X: Že člověk jako prostě alespoň z dálky co, tak může psát nějaký posty na Facebooku, který jsou teď vcucnutý na tu situaci v Gaze, ale...

K: Ale to si myslím, že zrovna v Česku je potřeba teda...

X: No, vlastně ale nějak zásadně... jako nepřímo to třeba mění věci k lepšímu, že třeba rozvíjí nějaký kritický myšlení a tak... ale už jsem na hraně... ten přístup, kterej já bych rád měl, ten trpělivý a milující jako ke všem lidem, často už na to nemam sílu, že se proměním... se tam člověk začne s někým hádat nebo... tak si říkam, že ještě uvidíme, kam mě budoucnost zavede, že možná bych se mohl někde jako aspoň lokálně se politicky angažovat tady v nějakym městečku, kde budeme žít a... na starý, třeba když přestanu bejt aktivní v akademii nebo někde... nebo se třeba vrátíme někdy do Česka, ale teď už musíme myslet zase na svoje děti...

K: Mhm... takže teď se cítíte být doma v \_\_\_?

X: Ani ne... já jsem vlastně necítím být doma... nebo doma je tam, kde je ta rodina a... jako... já jsem velkým nezasatáncem nacionalismu a národních hranic a takovýho toho...

K: Takže máte pocit, že jste doma tady i tam...

X: No, je to taková ta globální duše... samozřejmě pak člověk může být trochu vykořeněnej... nebo samozřejmě tam, kde člověk stráví dětství, tak to je vždycky je s tím nějak spojenej. Já mam vždycky tu nostalgii po Praze a po těch místech, kde jsem byl a... já nevím, tady občas vařim český jídla a lítáme zpátky za, mam tam rodiče, bratra... a i jsme přemýšleli, že bychom se tam třeba odstěhovali a žili

tam, protože teď jsme na nějaký křižovatce, musíme vybrat, kde se usadíme a tady v \_\_\_ je ten systém zdravotní a jiný úplně v rozkladu, takže si říkáme, jestli tady chceme vůbec jako žít a... no... ale potom, nevím, no... člověk jako když přijede jako turista do Česka, tak je to fajn. Ale stačí se projet nevím párkrát v MHD a vidět ty našťvaný obličej a lidi, jak se k sobě... jako zase nechci zobecňovat, je tam spousta mladejch lidí a... ale když člověk vyjede z Prahy a z nějakých větších měst, ale jako i tam, tak je to... po tom, co se stalo teď kon s tou Gazou a jak vlastně většina té společnosti je nějakým způsobem naplněna buď nenávistí nebo se o to radši nezajímá, protože se to nějak... tak člověk přemejšlí, jestli chce, aby tam jeho děti jako chodili do školy, kdy navíc jako ještě jeho maminka je z Ruska, že jo... nebo jako...

K: Chápu. No, a ještě jsem se pak teda chtěla zeptat, jestli to není moc osobní otázka, takže kdyžtak na to nemusíte odpovídat, ale jestli třeba jako i věříte?

X: Ne, já nikdy nebyl v nějaký organizovaný církvi nebo... jako tatínek ani nikdy jako nevyžadoval, abychom byli buď muslimové nebo něco. I sám občas pije alkohol, občas jí vepřový a... jako asi se považuje za muslima v určitém smyslu, že jo, ale ne v nějakým ortodoxním. Maminka ta je bez vyznání a pak se nechala od Halíka pokřtít na katoličku, ale myslím si, že jako... ona chtěla jen formálně něco stvrdit, nějak vývoj v sobě... mohla by být spíš... měla asi být protestant nebo něco, ale jinak to taky neřeší... a já jsem vlastně taky přemýšlel, co vlastně jsem... s tím, že asi věřím v nějakou vyšší jako sílu, ale nemám moc rád ty organizovaný instituce a církve, takže asi tak.

K: A pak tu mam ještě otázku, co si myslíte, že může Arabům v Čechách jako pomoci dneska obecně k nějakému jako úspěchu nebo tak... když dneska je to asi docela složitý, možná...

X: No, já si myslím, že dost jich jako úspěšných je... u nás není tak velká komunita, že jo... ty, co jako můj tatínek přijeli studovat v těch sedmdesátých letech, tak hodně z nich jsou jako doktoři, hodně dělají tu medicínu a jako... skoro všichni myslím si, že byli dost úspěšní... pak je tam jako taková ta generace, co po tý... nebo co přijeli třeba po revoluci až... já nevím, některý byli různě jako veksláci s nějakým, měnili nebo i za komunismu třeba nějaký, tak... jako u nás v Česku není ta komunita jako podobná třeba té pákistánský v Anglii, že by jako přijeli

z nějakých vesnic a šli rovnou do nějaký továrny a pak ty továrny přesunuli do Číny a oni byli bez zaměstnání a bez nějakých... jako většinou to jsou lidi s vysokoškolským vzděláním a jako s dobřejma kariérama, takže co jim pomoci individuálně... já nevím, jestli ta otázka spíš směřuje jako na povědomí o Arabech jako komunitě...

K: No, spíš jakoby třeba na ty bariéry v souvislosti s myšlením tý český majority... nebo naopak, co jim v tom může bránit, že jo...

X: Já ani nevím jako statisticky, jestli se potýkaj s nějakou diskriminací a jestli to je na trhu práce nebo... protože vizuálně jako hodně těch Arabů... nejsou náma tak identifikovatelní jako třeba černoši nebo Vietnamci a tak... takže nevím, jak jako hodně z nich nejsou třeba úplně jako zaměstnanci, ale spíš jako zaměstnavatelé nebo jako třeba ty doktoři nebo já nevím účetní a různě takový profese, kdy jako se nemusí spoléhat na nějakýho zaměstnavatele a jestli jako je nebo není rasista. Takže jako asi pokud maj nějakou výzvu před sebou, tak to asi tak nebude ani jako v tom osobnostním jako v příležitosti toho nějakýho rozvoje nebo kariérního postupu, ale spíš v tý psychický rovině, jako jak se se jim žije ve společnosti, která se na ně určitým způsobem dívá nebo veřejně nějak vymezuje určitejma způsobama, což mně jako třeba poslední měsíce píšou některý Arabové, který nejsou ani Palestinci, ale třeba z Iráku nebo tak, jak se jako cítěj třeba hrozně, protože ta debata o tý Gaze je taky postihuje, jako to jsem... nepostihuje jako jenom lidi palestinskýho původu, co jsou v Česku, ale šířeji Araby a dokonce za Araby šířeji i muslimy. Protože ta debata jako není o Gaze nebo o Palestincích, ale v podstatě je o Arabech a taky je o muslimech vlastně... takže do tý debaty, která by měla být jako lokální a nějak kontextualizovaná, tak do ní zapadaj jako mnohem širší věci – střet civilizací a tak, takže... jako některý nebo hodně Arabů, na ně to doléhá jako psychicky špatně, protože zase a zvlášť si myslím, že třeba Arabky nebo konvertitky, který jsou jako i vizuálně muslimský, tak si tím vlastně procházej už tolikrát, 11. září a všechno kolem toho, migrační krize a teď tohleto, takže je to neustálej stres a tlak tý většinový společnosti, protože se na ně dívá určitým způsobem. A i když je to jako třeba kariérně nějak nepostihovalo, tak myslím si, že jako psychicky tím dost trpí a zvažujou, jestli se třeba neodstěhovat jinam nebo nevědí úplně, co s tím, protože i když to není nějaká jako přímá konfrontace fyzická nebo nehrozí někomu nebezpečí jako třeba že by ho zmlátili skinheadi jako v 90. letech, tak to vlastně, že má pocit,

že nemá zastání v té společnosti, to že politici, umělci, jakýkoliv osobnosti, který se nějak vyjadřují veřejně se o nich vyjadřují s despektem a jako o potenciálním zlu, tak vlastně člověk to internalizuje a zraňuje ho to možná víc než ty fyzický útoky, který se dají připočítat nějakým extremistům, ale tadyto nejsou extremisti a skinheadi nebo fašisti, teď je to prostě jako... i lidi, který třeba dřív... nebo který dělají v lidskoprávním sektoru, který třeba... právě od kterých by to člověk nikdy nečekal, který pomáhají jako Ukrajincům neustále, který se vždycky vyjadřovali pozitivně, bránili ty migranty, uprchlíky a tak, tak teďkon vlastně jako dávají od toho ruce pryč, protože nechtějí, se bojejí, že budou asociovaný nějak s teroristama nebo tak... tak jako vím, že mi dost lidí jako píše, že jsou z toho jako hodně nešťastný. Tak já jsem se jako vždycky bál a bojím, že jako méně labilní jedinci, který to nějak neustojí, tak třeba můžou něco provést a pak nedej bože, by se to ještě víc zintenzivnilo, že jo... já pořád žasnou, že se pořád ještě nic nestalo, že vlastně od té doby jediný útoky, co byly, o kterých vím, byly namířené proti Arabům, muslimům nebo Palestincům jako na západě, nějaký bodání a střelba a tak, ale jako neviděli jsme nějaký útok tady, který by byl z druhé strany, což je docela překvapující, protože jako... ta atmosféra je ještě horší než nebo srovnatelná, když byla jako invaze do Iráku, která jako motivovala řadu teroristických útoků v Evropě jakoby ve smyslu nějaký odvety, že jo... a teď tadyto je tak mediálně jako viditelný a ty obrázky toho utrpení z toho regionu na těch sociálních sítích mezi Arabama a muslimama jsou tak intenzivní jako... můj tatínek už... ten je na tom mobilu prostě 24 hodin denně už několik měsíců a každých jako pár vteřin, když vidíte jako fotky nějakých jako roztrhaných dětí a dalších věcí, tak si říkám jako to někoho může dovést k něčemu jako nepěknému a zatím ne... no... tak já doufám, že se tak nestane, což není žádný ospravedlnění jako toho, kdyby se něco stalo, že jo, ale... ale když to jako člověk srovná třeba s tím Irákem nebo dalšíma situacema, který vybičovaly některý jedince v Evropě k nějakému jako útoku, který byl v jejich očích jako revanší za to utrpení tam, tak člověk čekal, že se něco takového jako stane i teď, no... no ale jinak... jinak jako i ta literatura asi i, na kterou jste narazila, o arabský komunitě v Česku, říká, že ta skladba je taková trošku atypická, že jo... západní Evropa...

K: No, právě proto to jakoby píšu... že to mam jakoby v kontrastu třeba s Německem apod., že ti Arabové jsou spíše integrovaní, úspěšní, vysokoškolsky vzdělaní, přesně, co jste říkal...

X: Jo, jo. No, protože tehdy, že jo, v západní Evropě prostě brali na manuální práce, že jo prostě z nějakých jako zapadlých regionů a vesnic... ty státy, který dodávaly lidi jako Turecko a Pákistán atd., tak zase byli rádi, že se zbaví toho přebytku těch nezaměstnaných, kdežto ty lidi, co přicházeli do ČS, tak měli dost jiný jako složení, no... navíc my jsme se přátelili jako se socialistickejma státama nebo organizacema, kde byli spíš jako sekulární takový jiný typy lidí... ne jako, že když je člověk nesekulární, tak že by to jako bylo jako horší, ale...

K: Chápu.

X: V těch letech asi zrovna bylo to složení... jakože ty víc nábožensky orientovaní byli právě spíš ty rurální oblasti a míň třeba vzdělaný a tak...

K: Mhm... No, tak... pak děkuju moc za ty kontakty, co jste mi dal, to určitě oslovim. A ještě jsem se jako chtěla zeptat, jestli náhodou nevíte i o nějaký ženě... protože já zatím ty aktéry, který jsem oslovila nebo budu oslovovat, tak jsou spíš muži, tu ženu mam vlastně jednu... a moc sama nevim, kde hledat... tak jestli třeba o někom nevíte...

X: Jo, já určitě... tady... jako z té starší generace znam jednu, která bude znát asi hodně, Syřanka...

(... tipy na aktéry)

### 3. Rozhovor

LÉKAŘ – Ali

Datum, místo, čas	8. 3. 2024, pracoviště, 13:40
Délka rozhovoru	23:54
Způsob záznamu	Telefon
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 54 let, Jemen
Profese	Praktický lékař
Další údaje: rodinný stav apod.	Manželka (Arabka, rovněž z Jemenu), děti
Výběr účastníka	Vlastní iniciativa
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Osobní, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra příjemná, lékař má současně problémy – hodně práce, nepřítomnost sestry, ale i přesto byl velmi ochotný a milý

K: Musím mít váš souhlas s tím, že souhlasíte, že to nahrávám a případně, že byste se tedy stal součástí toho výzkumu pro BP a bude to tedy anonymizované – nikde nebude vaše jméno, případně jen ty odpovědi. No a na začátek bych se vás chtěla zeptat nějak jako... kolik vám je let?

X: 54.

K: A vaše profese je teda lékař. No, a ze začátku, jestli byste mi mohl jako vyprávět trošku... že bych to ze začátku nechala na vás. Jak jste se jako do Česka dostal, ...

X: My jsme dostali jako studenti jako, měli jsme možnost jako...

K: A odkud jste?

X: Z Jemenu jsem. Měli jsme možnost vybrat si. Každý vybere dle jeho známky, co vidí jako nejlepší stát. Rusko, Maďarsko, všechny ty státy, Německo, Amerika, taky VB. Do Ameriky bylo málo jakože...

K: Takže to bylo spíš jakoby na základě, že SSSR měl tehdy ty smlouvy s arabskými republikami...

X: Ne, ty státy byly jako samostatný. Taky do Ruska, jo... Ale lepší studium je v Česku, Maďarsku... jako lepší ten... poznávání. I jako úroveň medicíny. Tak jsme jako mladý lidi vybrali do ČR. Jako s kamarády, byli jsme 4. ČR blíž od Německa. Úroveň medicíny je...

K: Dobrá.

X: Ano, dobrá.

K: A studoval jste v Praze nebo?

X: Já jsem studoval, začal jsem na Slovensku, jako jazykovou školu, pak jsem přestoupil do Olomouce.

K: To bylo jakože rok jste byl tam... měl jste tu jazykovou a pak jste šel jinam.

X: Ano, oni nás rozdělili do Slovenska a ČR. Pak jsme přestoupili sem, že tady je to lepší a máme tady taky ambasádu. Tam na Slovensku není.

K: A jaký to bylo? Ten život tady tenkrát? Třeba při tom studiu.

X: Nejlepší život, co jsem žil. Na koleji. Nejlepší. Přeju si to znova, ale už nelze. Chci se vrátit na studium a na kolej. Teď má člověk rodinu a děti, to nejde.

K: A na té koleji a na té škole jste byli hlavně s těmi arabskými studenty nebo i s Čechama a tak?

X: To jsme byli všichni. Nebylo to rozdělený. Všichni jsme takhle studovali. Platila nám vláda za studia každý rok a taky nám dali stipendium z ambasády.

K: A jaký to s českýma studentama bylo? Vnímali tenkrát nějak to, že jste odjinud? Nebo?

X: Ještě jednou?

K: Jako jestli jste se tenkrát třeba setkával s nějakými jako reakcemi na váš původ apod.?

X: To jako vždycky. Já vám řeknu, to je všude. Jsem zjistil tehdy, když člověk je dospělý, už mám občanství, už jsem Čech. Ty státy byly konzervativní, uzavřený,



a tak začaly... oni taky... ten je cizí, jakože není, i když jako patří k jiným myšlenkám a všechno a takhle. To je už, mají to jako... my jsme jako jiný nebo máme jiný... mentalitu, spíš že jsme věřící, muslimové. Ono je to jedno, běloch, černoch, hlavně chovat. A máme taky ještě jako rozdíl ne jak vy. My máme úrovně v těch vrstvách – ty jsou z ulice, ty vychovaní – maj vychovaní rodiče. Tady je to jedno, všichni jsou stejný. Jako ten rozdíl je, ale taky vidím tady, že jako rozdíl, když jsem tady (západ ČR), v Olomouci, na Moravě, to je velký rozdíl.

K: Mhm.

X: Tady jsou lidi drsný a taky...

K: Nepříjemný.

X: Spíš nekultivovaný. Lžou. Nejsou seriózní, většina tady v \_\_\_ (město na západě). Jestli vám jde o to, co říkám.

K: A jak jste se dostal sem do \_\_\_ teda?

X: Kvůli tomu, že potřebovali lékaře, abych dostal podporu.

K: A předtím jste žil kde?

X: Já jsem byl v Teplicích.

K: Jo, v Teplicích.

X: Tam je nás hodně. Kvůli manželce a máme mešitu taky. Nějaký malý... jakože... něco nám jako tady do hospody jako... odreagujeme do mešity na konci týdne v pátek nebo v sobotu, a to nám uleví.

K: Chápu, jakože ta komunita.

X: Ano. Jako malá rodina, že nemáte tady nikoho, jen manželka a děti.

K: A vaše manželka je teda taky Arabka? Nebo z Jemenu?

X: Ona je od nás z Jemenu, ano.

K: A jak jste se seznámili? To jste se znali...?

X: Já jsem skončil tady, pak jsem šel domu. Jsem měl v plánu, že už tam pokračuju jakože...

K: Že budete jako dělat lékaře tam.

X: Ano. Bylo tam taky velký... jak se říká... jsem byl v šoku, jak ten život se změnil. Těžká úroveň života, čím dál tím hůř. Jsme jinde než ostatní státy.

K: No, jasně...

X: Už nelze. Vidím, že kdybych nebyl v Čechách, tak se nevrátím. Kdybych byl doma, tak bych si toho rozdílu nevšiml – proč my nežijeme jak vy. Pořádek a tak... jo... u nás velký bordel.

K: Takže jste se pak rozhodl, že se vrátíte zpátky do Česka?

X: Ano, já jsem šel jako... my jsme taky pak stáli... to bylo jinak. Poprvé jako vysokou školu jsme šli jako na vlastní náklady našeho státu, teďka jsou každý rok od ČR čtyři vztahy mezi státy... šel jsem požádat jako, abych šel na postgraduální studium a šlo to. Ale už jsem měl v plánu, že se nevrátím.

K: Že zůstanete tady.

X: Až budu na berlích.

K: A to jste vždycky věděl, že chcete dělat lékaře?

X: Na začátku ne. Ale takhle... můj otec byl generál a ředitel nemocnice. Furt mi takhle o tom... a taky říkám, u nás nejlepší úroveň mají jako finanční... jsem věděl u nás. Můj otec byl zubař a maminka porodní sestra. Naše sídliště máme takovou velkou nemocnici, jako celá oblast jsme ve zdravotnictví. Tam u nás je to jinak než v Evropě. Jak to začalo... všichni bydlí kolem nemocnicí.

K: A považujete sám sebe za úspěšného? Jako ve svém životě? Protože...

X: Já si řeknu vždycky no... já jsem skromný člověk, nechci mluvit o sobě, ale vidím, že... nejsem úspěšný a nejsem neúspěšný člověk. Ale když jsem začal pracovat, lze to říct, že jsem úspěšný. Předtím jsem nebyl. Flákal jsem furt... já jsem byl takový temperamentní, chtěl jsem cestovat, hrát fotbal. Taky mý kamarádi na koleji...

K: A to furt udržujete kontakty s těma kamarádama?

X: Jako mladý? Furt za holkama?

K: Ne ne... jako s těma kamarádama, se kterýma jste sem přijel a byl jste na kolejích, tak jestli s nima se...

X: Ne, to byli z koleje, Češi.

K: Jo, takhle.

X: Taky i z Jemenu, ale jako dohromady.

K: A co pro vás, když se řekne slovo úspěch, tak co to pro vás znamená?

X: Úspěch – jakože člověk uspěl, už přišel na... do toho, co chtěl.

K: No a co to je třeba pro vás?

X: Já si říkám právě, když jsem začal pracovat nebo později, když jsem udělal atestace, tady mam ty diplomový certifikáty, ale když jsem byl mladý, všechno... na všechno jsem spíš byl jako lhostejný – chci žít ten život, to je jedno, žijeme mladý, to je mi úplně jedno, i když neudělám školu, udělám jinou školu nebo se vrátím domů a takhle... člověk byl takhle odvážný. Když jsem začal pracovat, člověk už je rozumnej a tak, ale viděl jsem všechno jednoduchý, všechno jsem udělal bez problému, atestace jsem udělal napoprvé, měl jsem to štěstí, ale... ty kamarádi mi nevěří, právě říkám, že jsem z těch, který makají a jsou poctivý – nebyl jsem. Furt jsem hrál...

K: Mhm... A třeba i v nějaký jiný oblasti (úspěch)? Když to teď nevztáhneme na tu kariéru a tu profesi, že třeba já nevim... může pro vás úspěch bejt i to, že máte šťastnou a zdravou rodinu a děti... pro někoho je úspěch i tohle, tak jestli to třeba taky tak nějak vnímáte...

X: To je tak jako to studium – široký pojem. Někdy tak říkám, že medicína... je to úroveň a taky má dobré postavení ve společnosti, ale na druhou stranu musím se učit furt, a to už mě nebaví.

K: Chápu.

X: Já musím furt jako bránit jako... já jsem takový jako... ten... obviněn – všichni si na nás můžou dovolit a my se musíme furt bránit... ne a ne... a i když jako naše povolání je jako poslání – pracujeme se člověkem, oni to úplně považují, že musím ošetřit pacienta, i když není můj pacient – přijde sem nebo nemá registrujícího

lékaře, tak jsem povinen. A ještě někdo přijde a arogantně na vás mluví, jak kdybyste byla jeho služka anebo takový, že...

K: To je hrozný, to vás chápu.

X: A nejen já, všichni lékaři musíme furt bránit. Tady nebo v nemocnici, všude. Je to práce opravdu nepříjemná, jo. Máme dobrý postavení, vyděláme peníze, ano. Ale za to zaplatíme, hodně. Čas, čas s rodinou, zdraví, jako... říkám, závidím, nevim... říkám, ti lékaři, kteří jsou šťastní a žijou normálně, my jsme ne říkám, já jsem věřící, já říkám, že víra mi dělá to štěstí, že v životě musí člověk makat. Kdybych nebyl věřící, bych byl furt smutný, jo. I když mam všechno.

K: A co podle vás k tomu, že jste se stal lékařem, budeme říkat, že ta společnost to považuje za něco úspěšného, co si myslíte, že vám k tomu nejvíc dopomohlo?

X: Ještě jednou, zvedněte hlas na mě. Stal jsem se lékařem...

K: Pardon, že jste se stal lékařem, což v naší společnosti, jak jste říkal má nějaký postavení, lidi to asi jako...

X: U nás to má velkej respekt, doktor jakože... a furt, když jedu domu, tak i v noci nespím, ne že nespím, ale někdo mě může vzbudit od těch sousedů a u nás taky mi můžou říct, ten je ještě dobrej, kdybych byl v Jemenu, to by bylo...

K: Mhm...

X: Oni neuznávají ani jaký máte atestace, vy jste doktor. Ale tady je to lepší, opravdu, ale zodpovědnost je vyšší. Tam nás ty lidi respektují, tady všechno... ale dobrý ten pořádek, mám rád pořádek, nesnáším bordel.

K: A co si myslíte, že vám k tomu dopomohlo, že jste se stal tím lékařem?

X: Rodina.

K: Rodina?

X: Maminka, otec umřel, ale oni jsou...

K: Vedli vás k tomu nebo měl jste v nich ten vzor?

X: Furt. Ano. Tak, tak.

K: A mohla to být i ta víra třeba? Jak říkáte, že věříte...

X: Víra to je jediná co... já bych neuspěl v medicíně, kdyby nebyla víra. Jak říkám, měl jsem problémy, lákadla a tak...ale víra, že člověk je schopen, každý, nejen já, jenom stačí se rozhodnout v nějakým momentě nebo v kritickém stavu a půjde to. Všichni máme rozum, stačí se učit a makat a to půjde. Víra je velká podpora na všechno. Taky jak člověk... hodně lidí, co má na všechno. A to je víc než rodina. Než otec.

K: Ta víra?

X: Ano. A matka. Oni vás podporují celý život, ale někdy člověk vzdává... víra tam všechno jako tam taky napsáno, stačí číst Korán a už máte velký motiv a jak se říká, sílu.

K: Mhm, chápu. A udržujete třeba i kontakty s Čechama nebo spíš ne?

X: Já jsem měl kontakty, teď už ne.

K: Na té vysoké škole?

X: Tady jsem nový, ale tam já jsem měl kontakty v Teplicích, doktory, doktorky a... málo, už jinak než když jsme bydleli na koleji – hráli, chodili do společnosti, akce... teďka už ne. Spíš jiný čas, jsem jenom v práci, je to jinak. Nemám čas ani na sebe. Teď věnuju čas tomu, abych byl furt zdravý, musím chodit na \_\_, abych neměl cholesterol a cukrovku, abychom fungovali furt. Už mi práce skončila, ale ještě mám práci, papíry a tak a ještě k tomu je toho hodně, nemam sestru, je to ještě horší.

K: No a co si myslíte, srovnáváte se třeba, znáte nějaký úspěšný Araby v Čechách?

X: Jsou, ano. Já znám tam nějaký, některý jsou opravdu úspěšný lidi, jak bych řekl, jo. Já, jak říkám, nejsem úspěšný ani neúspěšný. Nemám jakože... nějaký slyším sem tam nějaký z Libye nejlepší lékař na ORL v Pardubicích, nedávno. Nebo z Jemenu taky v Brně na fakultě, on má několik studií postgraduálních doktorských, furt dělá ty výzkumy. Ale učitel taky v lékařské fakultě v Brně na fyziologii.

K: Aha, takže spíš z toho lékařského prostředí.

X: Ano. To jako ten já ho považuju za úspěšného lékaře, dělá to, i když je cizinec, ta jazyková bariéra furt je. Je lepší než ty vlastní, který maj vlastní jazyk.

K: A co si třeba myslíte, že může dneska Arabům v Čechách pomoci s nějakým úspěchem?

X: Jako pomoci?

K: Jo, jako třeba... nevim... třeba nově příchozím migrantům apod.

X: Ne, ten úspěch, jako že máte tady jako pořádek, nám pomáhá. Vidím, že někdo má stůl, má židli, opravdu takhle klobouk dolů. To jsou věci, že ČR opravdu věnuje nebo podporuje nebo investuje studentům co nejlepší a když vidím taky knihovnu, co jsem viděl, to je taky super. Člověk jen sedí a učí se. Nic mu nechybí jako studentovi, nemá výmluvu. Flákáme, jdeme na pivo nebo za holkama, to už je výmluva, ale student má všechno, co potřebuje. Jo, kolež... všichni, co potřebují a podporují studium, se naučí. Prostředí pomáhá.

K: A setkal jste se někdy jako s nějakým rasismem, nějakýma negativníma reakcema od lidí?

X: Mě vzali nožem (ukazuje na jizvu na hlavě) na Silvestra.

K: Ježíš jako kde?

X: V Brně, tak to se stává. U nás ještě lidi mají, chodí ozbrojení, kdybych se pohádal s někým, kdybych ho zbil a viděl, že mám...

K: A to vám bylo kolik?

X: Zbili mě tři lidi, bylo to na Silvestra. Asi to bylo v roce 2003 při dokončení jako... před poslední státnicí v Brně.

K: To mi je líto.

X: Já jsem asi už třikrát zažil...

K: Jako fyzickéj? Fyzickéj třikrát?

X: Oni jsou takoví jako že někdo je... neřeší oni to nic, ale nevim takhle lidi, který je podporují... asi to vidí nějak. Někdo odtud neodchází a zvláště věřící. My Arabové a muslimové, jenom ty urážlivý, když vidí, že není respekt, nevyjde sám, odchází, někam do Anglie nebo... ale my věřící, my řekneme, máme nějakou hodinu, ve který umřeme a v Čechách nebo v Německu nebo odkud pocházíme, v Jemenu, to nemůžete ani zkrátit. Každý má svůj jako víra... každý má svůj den,

ať jste mladá nebo stará, to je jedno. Jen dáváme pozor, už nechodit v noci nebo tak, když lidi jsou ožralí... člověk je doma a tím to...

K: A třeba tady? Stalo se vám někdy něco tady? Jako nějaké verbální, že by vám někdo něco řekl?

X: To je tady už jako opakovaně. Lidi chtěli léky, který jsou návykové, já to nedávám, i kdyby mě někdo zabil. Jdu spát a mam čistý svědomí. Jo... oni si myslí, že jsem cizinec a že budu dávat cokoliv. I někdy neschopenku, nedávám. I když tady bude... ne, ne, na shledanou, zákon musíme dodržovat, jinak to nepůjde, pravidla. Nesmíme kazit naši společnost kvůli tomu, že máte strach o sebe. Časem to lidi budou poznávat, odcházet z mojí ambulance.

K: Mhm... tak takhle je to asi všechno. Děkuju moc.

X: Jsem unavený už.

K: Jasně, to chápu.

#### 4. Rozhovor

UMĚLKYNĚ, DESIGNÉRKA, GRAFIČKA – Maryam

Datum, místo, čas	11. 3. 2024, kavárna, 9:00
Délka rozhovoru	46:55
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Žena, 29 let, Palestinka (rodiče oba Palestinci)
Profese	Umělkyně, designérka, grafička
Další údaje: rodinný stav apod.	
Výběr účastníka	Vlastní iniciativa
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Instagram, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra velmi příjemná

K: No, takže zapínám nahrávání a musím se tě zeptat, jestli s tím souhlasíš, že to budu nahrávat a jestli teda souhlasíš s tím, že budeš zapojena do mého výzkumu Cesta úspěšných Arabů v Česku?

X: To zní vtipně... (smích)

K: (smích) Ale potřebuju to.

X: Ano, souhlasím. Ne, myslím ty úspěšný Araby, ne to, že to budeš nahrávat.

K: No, a na začátek bych chtěla vědět pár informací o tobě: kolik ti je let, jaký všechny profese, já to samozřejmě vim, ale jako děláš, jak by ses představila?

X: Jo, takže jmenuju se \_\_\_\_. Je mi 29 a asi poslední dva roky se představuju jako multidisciplinární designér, protože mě začlo bavit přeskakovat z oboru na obor. Takže dělám sociální sítě, to mě živí vlastně, a grafiku, grafický design. Studovala jsem na UMPRUMce, chvíli i typografii – tvorbu písma. Hodně jsem právě byla na sotu a litografii a všech těchlečtech podoborech, knižní vazby taky... a potom dělám... vystudovala jsem architekturu, to byl můj hlavní obor, takže dělám občas i výstavy. Pak jsem se zapojila za posledních deset let do klubový scény, tak jsem



dělala světlo – světelný scény pro kluby vlastně, pro elektronickou scénu a potom... takže světlo... a poslední rok jsem představila svoje sklo na \_\_\_ (akce), takže dejme tomu nějaký produkt, ve kterým bych chtěla teďka pokračovat víc, protože mě to nadchlo.

K: No... a na úvod bych se tě chtěla zeptat, jestli bys mi mohla tak jako vyprávět, jak jsi se dostala do Česka, co třeba tvoji rodiče apod. – nějaký ten jakoby rodinný kontext a tak...

X: No, ten příběh mých rodičů je vlastně docela krátký. Můj táta byl docela dost bitej vlastně vojákama z IDF z Izraele. Zbili ho tak právě, že mu zlomili nějakou část u zad. Kvůli tomu jel právě na operaci do Jeruzaléma. Ta nebyla moc úspěšná. A pak jel do Tunisu, kde bylo hlavní, jak to popsat... hlavní sídlo PLO – Palestinian liberation organization – a oni, Jásir Arafat mu tehdy doporučil, že v Čechách jsou skvělé lázně a táta jel teda do Čech do Mariánských lázní a tam si pak našel práci a už tu zůstal, protože se mu tady líbilo.

K: A mamka je?

X: A mamka... on tam jel v 89 a mamka za nim přijela v 93. Nejdřív se vzali v Gaze a pak se vzali znova v Praze na lodi na Vltavě.

K: Oka a no...

X: A já jsem byla jejich první dítě. Já jsem se narodila v roce 94 a mamka mě chtěla родit vlastně v Palestině, doma. Takže ona žila v Praze tehdy už rok, ale zajela si do Gazy mě porodit a zpátky. A hezký je, že vlastně mě rodila pod stejnýma rukama pána, kterej rodil i jí, takže to byla jako taková tradice.

K: Aha, to je hezký. A co vaši dělaj nebo dělali tady?

X: Mamka je profesorkou na gymnáziu, učí vědu v angličtině, kterou vystudovala v Nablusu. No a táta pracoval nejdřív ve směnárně a pak pracoval s autama, že dělal prodej, půjčovnu a no...

K: A jaký byl třeba jako ten život jejich, když se sem tenkrát jako dostali?

X: Jo, no, jednoduše naopak. Vlastně táta byl docela rychle milionář, spíš mamka mělo to dost... takže problém s penězma nebyl, ale... ono v těch 90. letech to bylo úplně jiný, že jo... Děkuju (na obsluhu).

K: Ono se objednává tam?

X: Jo, jo.

K: Aha, tak já si pak taky skočím pro něco, to mi nedošlo.

X: To by ti měli říct.

K: Nevadí. A to a co se týče té český společnosti, setkávali se s nějakým... jako s rasismem apod. v té době?

X: Jo, jo. Hodně. Mamka třeba až ve svých čtyřiceti se rozhodla nosit hidžáb a byl to docela jako teror. Když mně bylo nějakých... no prostě jsem začala dost rozumět sprostým slovům a oni na ní fakt hodně nadávali, to bylo fakt hodně nepříjemný. Bylo to hodně xenofobní a je to furt xenofobní jako prostředí pro Araby, obzvlášť po roce 2001. Hlavně Češi nebyli nikdy moc konfrontováni asi s jinou kulturou a komunismus tomu jako... prostě nepřilepšil celý té situaci.

K: No, jasný. No, a považuješ sama sebe za úspěšnou? Řekla bys, že jsi úspěšná?

X: No, právě proto jsem se pousmála, když jsi psala název svého projektu. Já se nepovažuji za úspěšnou. Přejde mi to, že si člověk dělá, co může a pak prostě to, jestli je to úspěch nebo neúspěch... mně přijde úspěch docela přežít ze dne na den teda... mentálně stabilně. To mi přijde úspěch. Tak možná v tomhle si přijdu úspěšná. A v jiných věcech, ne jako v té kariéře, ale spíš... teda ano, přijde mi fajn, že mam, to musím jako vyjádřit, jsem vděčná za svoji práci, za to, že práci mam a tím pádem i peníze, můžu žít a můžu i živit jiný lidi třeba penězma, ale... ale úspěch skutečně vnímám jako úplně v jiným odvětví, přesně jakože... mam správný morální kompas – to je pro mě úspěch v dnešní době. Mam odvalu říct, když se mi něco nelíbí, nejenom v souvislosti s Palestinou. Ale prostě i když vidí člověk, že přechází babička přes přechod a nikdo jí nepomůže nebo slepec... to se mi děje často, že lidi se bojí a vlastně ten strach nechávají ovládnout jejich činy, tak to se snažím asi denně nějak sama sebe uvádět do nekomfortní zóny nebo... takový trendy teďka říkat...

K: Ne, ale jako chápu to. Je to hrozně hezký. No, takže bys úspěch definovala spíš přes tadyty jako nějaký emocionální věci a tak, tu morálku hodně? A je to třeba i rodina? Že máš šťastnou, spokojenou rodinu?

X: Mam rozvedenou rodinu, to... nemyslím si, že je úplně jako šťastná, tím rozvodem... i když je asi lepší se rozvést podle mě, než některý věci tlačit dál... mhm...

K: No, tak jakoby dobře, ale dejme tomu, že já to vnímám jakoby nějak subjektivně a ten úspěch jsem si v tom výzkumu stanovila tak, že je to někdo, kdo dělá nějakou práci, která je v té společnosti jako třeba Čechama nějak uznávaná nebo vlastně je to asi nějak můj subjektivní vhled, protože já tě tak vidím. Měla si výstavu na \_\_\_\_, prostě děláš umění apod. a přijde mi to jako zajímavý a úspěšný, takže jakoby proto... no, takže kdybychom to vzaly tak, že já tě tak vnímám, tak co si myslíš, že ti k tadytomu dopomohlo? Že jsi úspěšná grafička, designérka...

X: Dělam, co mě baví. Netlačím se do něčeho, co... znova... odložila jsem ten strach z toho – no, ale tímhle bych se přece neuživila, no... tak to jsem si samozřejmě taky říkala na začátku, jako že jsem se bála... ale já jsem začala tím, že jsem nastoupila během korony, protože já jsem skončila studium během korony a já jsem už tehdy dělala freelancera na různých malých projektech, dělala jsem třeba osm let v gastru, prodavačku v nějakých jako malých obchůdcích, který prodávaly, já nevím, designový doplňky nebo sklo, tak tohle to tak nějak jako skončilo. Pak vlastně začla ta korona, já jsem skončila to studium, obhájila jsem vlastně svůj diplom online a pak jsem nastoupila do architektonický kanceláře na zkušební dobu... je to fajn kancel, mam ho moc ráda, nicméně já jsem zjistila dost rychle, že mě to jako vysává... jo, že mě jako architektura obecně vysává. A cejtla jsem to už na škole. Ale to bylo dost i tím profesorem, kterýho jsem tam potkala, který byl můj vedoucí, ale o tom jindy. A... takže během toho jsem cejtla teda, že mě to vysává, pardon, zpátky...

K: Ne, v pohodě.

X: A začla jsem jako přemýšlet nad tím, protože to byl můj první full time a já jsem si uvědomila, že takhle vlastně svůj život žít nechci, že prostě někde jsem od rána do večera a pak přijdu večer a jsem vyflusaná. Tak jsem začla chodit spát v 9, v 10 a vstávala jsem v 5. A začla jsem dělat na svých nějakých menších projektech s \_\_\_\_, která mi prostě dohazovala nějaký různý grafický jako projekty. Možná její jméno nezmiňuj...

K: Jo, to je jasný.

X: No, takže... pardon... já jsem se zasekla, protože jsem si uvědomila, proč ji nemůžu zmiňovat. A tak jsem vlastně si řekla, že po těch třech měsících quitnu a řeknu, že bych pro ně chtěla dělat sociální sítě a vlastně sama jsem začla přemýšlet nad tím, co mě baví. A během té korony se celý život všem přesunul podle mě na ty sociální sítě. Pro mě to bylo hodně, že... jsem si nahrazovala ten osobní vztah nebo každodenní kontakt přes ty sítě, a tak jsem začla víc rozumět algoritmu a jak to vlastně se dá dělat líp a jinak, takže jsem jim nabídla tohle, řekla jsem jim podmínky a oni řekli ano. A tak najednou prostě se to stalo. A teďka mam jejich podporu. A vlastně pak jsem začla nabírat víc a víc prací a pak jsem si říkala, že bych se ráda vrátila k té architektuře a k výstavnictví a možná i něčemu hmotnému, protože mi chyběla ta architektura a s tím přišel ten \_\_\_ (akce viz výš). A po \_\_\_ (akce) vlastně i začla nebo 7. října byl ten útok na Izrael, což mi přijde teda mimochodem jako naprosto zcestný, že se tady bavíme o jednom datu, když Izrael tolikrát zaútočil bez...

K: Chápu.

X: Pak z toho děláme 11. další září prostě... a... co jsem chtěla říct je, že díky tomu já vlastně moc nevnímam, co se dělo po tom \_\_\_ (akce). Protože ona deinstalace proběhla 10. října a já už jsem věděla, že něco se děje, vypínala jsem mobil, chodily mi už tuny zpráv... no a pak jsem si řekla, že jako... takže ten úspěch byl dost definovanej ani nevím právě jestli tou Palestinou nebo \_\_\_ (akce), ale myslim, že se to navzájem podpořilo. Že no... že (médiu)... já si myslim, že \_\_\_ (akce), by nebyla tak populární jako pro mě... jako že lidi by nevnímali nebo ty bys nevnímala, že jsem úspěšná, kdyby se nestalo to, co se stalo prostě v Palestině...

K: Mhm... to je zajímavý, no...

X: No... myslim si, že je to naopak trochu... dostala jsem příležitost vlastně dostat jako nějak víc pozornosti, ne úplně jako vyžádaným způsobem, ale ono je na tom \_\_\_ (akce) dost lidí, kterých vystavuje. Proč zrovna já mam teďka jako ten... ten spotlight?

K: Jako asi to bylo daný i tím, že jsi jako byla hodně v médiích a tak, no... nebo já nevím... jako je fakt, že jsem tě jakoby poznala takhle no... ale tak to je taky kvůli tomu, že já nejsem úplně do toho umění až tak... jakože cenim to, líbí se mi to, ale fakt v tom nejsem expert nebo tak... a je fakt, že jsem jakoby hodně četla ty

rozhovory s tebou a ty aféry se (médiu) apod... ale to je taky proto, že mě ta situace celkově jako zajímá, no... a...

X: A ty studuješ přesně na...

K: FHS – Fakulta humanitních studií...

X: A kde je to? Je to u FAMU?

K: Ne, to je v Tróji...

X: V Tróji jo, aha... Ne to je FSV!

K: FSV je u FAMU jo, jo.

X: A jaký obor přesně?

K: Sociologii.

X: Sociologii, jo...

K: No... tak jakoby dá se vlastně říct, že k tomu, co budeš dělat ses hodně dopracovala sama... že to bylo takový sebezjištění – jakože jaks popisovala ta korona a tak... a co máš vystudovanýho? UMPRUM?

X: UMPRUM architekturu a typografii. A pak jsem chodila na ty knižní vazby, litografie, sítotisk...

K: Mega zajímavý.

X: Protože ta škola se tvářila multidisciplinárně, ale paradoxně jako to zase byla elitní škola, která si vytvářela elitářský kroužky, který mezi sebou lidi zase moc nepouštěli... bylo to takový zvláštní... ale mně to jako... takže vlastně takových lidí, který by cestovali v rámci těch oborů moc nebylo, protože nám bylo naopak řečeno, že když člověk dělá jednu věc, tak jí má dělat pořádně. A když jich dělá víc, tak asi je něco špatně, protože neděláš ty věci asi pořádně. A to je něco, co jsem jako furt dostávala tuhle informaci podvědomě i vědomě. Takže až po tý škole jsem vzala odvalu a začla jsem jako rozstřelovat, jak jsem chtěla já.

K: Mhm... to je zajímavý. Přitom je to jako hrozná škoda, ne? Prostě jakože...

X: Je, no... třeba skláři, tam bych se nedostala ani kdybych se snažila o sto šest... jako na UMPRUMce...

K: Jako že si tam dávaj svoje lidi?

X: Ne, že tam nemůžu jít na stáž ani...

K: Aha, ok...

X: Ale mohla jsem na stáž na grafiku na tu typografii. To bylo skvělý. To bylo pro mě oči otevírající.

K: Aha... no, a můžu mít trochu osobnější otázku? Věříš třeba?

X: To je hodně osobní.

K: Takže ne... nebudeme na to odpovídat... asi to chápu...

X: Asi mi to přijde fakt hodně osobní.

K: Dobře, tak jo. A co si myslíš, že může třeba Arabům v Čechách pomoci k nějakému úspěchu? Jakože dneska je ta situace asi složitá...

X: Já nevím, jestli jako Arabům obecně... já si nemyslím, že ta společnost je jako... záleží v jakém oboru... některé subkultury jsou jakoby neprůstupné a jsou přesně jakoby víc xenofobní a je tím pádem těžší, se tam dostat. A nejde jenom o Araby, ale prostě o kohokoliv... ty jo, kdo to teďka říká... španělská politička říkala, že... že úspěch má barvy tváře... jako odstíny, odstíny tváře... že vlastně jako se člověk dostane podle toho, bohužel, jak jako je vnímanej a jakou má nálepku v rámci jako toho bílého patriarchálního světa... takže si myslím, že ta umělecká subkultura pro mě nevytvářela ty bariéry k tomu, abych ten úspěch mohla mít... myslím si, že naopak ta jinakost začíná být až jako trendy... třeba v modelingu, komparzu... naopak jako... trošku... zvláštní, ale je to tak, jakoby vyhledávají tu jinakost... takže pro Araby asi nemám žádné doporučení, jak být úspěšný. Spíš se jako snažit dělat maximum a... no... a být fakt jako pravdivej vůči sám sobě, že to jako nedělat jenom pro ten sake of úspěch... a... protože no... máme málo času na tomhle světě a je asi zbytečný pracovat pro někoho... pokud chce člověk pracovat pro někoho, tak super... vypnout hlavu a být vyplej a pak prostě mít ten svůj čas... chápu... ale pro mě to třeba není a věřím, že...

K: Ale to je hrozně hezký no, jakože... to nejseš první, kdo mi to říká z těch lidí, co jsem měla rozhovor... přijde mi, že jako na tohle hodně dbáte...

X: Na co?

K: Na tu morálku... a i třeba hodně tu rodinnou stránku a tak... a že prostě i tohle říkáš... že většina lidí podle mě takhle nepřemejšlí... víš, jakože to budu dělat pro morální a co mě fakt baví a co cejtím a...

X: Můžu se zeptat? Ty máš víc rozhovorů s různými lidma prostě z arabský jenom komunity?

K: Jo, jo.

X: Takže jsou různě jako Saúdská Arábie, Egypt, Maroko...

K: Zatím tam mam vlastně jenom Palestinu, Jemen, Egypt mam v plánu...

X: Máš \_\_\_ z Jemenu? Nebo koho máš?

K: Ne, ale ty máš nějaký tipy? To se tě pak taky chci zeptat.

X: Ano, mam.

K: To ocenim, velmi. Ne, zatím mam jen jednoho lékaře tam u nás.

X: Já mam make-up artistku \_\_\_, Jemen.

K: A myslíš, že by to...?

X: Jo, já si myslim, že by byla pro. Ona je skvělá.

K: Ježíš, tak to by bylo úplně skvělý.

X: A pak mam napůl Syřanku, napůl Česko-Palestinku. Její maminka je napůl Češka, napůl Palestinka a její táta je Syřan... byla v (médiu) a jmenuje se \_\_\_.

K: Teď někdy tam byla?

X: Byla tam na začátku, v říjnu, v listopadu...

K: Ty jo, to nevím.

X: Já si musim odskočit.

K: Jo, jasný. Já si tam skočim objednat mezitím. No, tak to jo... to mi pak řekneš kdyžtak všechno... protože já to mam... my jsme to s tím mym vedoucim jako trošku omezili na ty Araby, protože je lepší u toho výzkumu mít jakoby...

X: Je, pardon a ty tam máš \_\_\_?

K: Jo. (smích)

X: (smích)

K: Toho jsem měla už. On je super.

X: Jo? Že jo. Skvělý.

K: Jo, hrozně. To bylo fakt hezký. Pak mam i \_\_\_\_, jestli znáš...

X: Jo, \_\_\_\_, jo. (úsměv) Já ho mam moc ráda. Můžu se podívat (dívá se mi na náramek)? Co je tohle? Srdíčko?

K: Jo, jo, srdíčko.

X: Moc hezký. Moc se mi líbí ta barevná kombinace – ta černá se zlatou.

K: Jo, že jo?

X: Jo...

K: Jo a mně se líbí ten prstýnek (ukazují na její prstýnek), když už jsme u těch šperků. Jo a to právě, to jsem se bavila třeba s nim, jak měl ten rozhovor (médiu), no...

X: No, chudák, no... právě den potom jsme se potkali...

K: No, to bylo teda, to bylo hustý. To jsem nějak nepochopila a od té doby mam k nim nějakou antipatii.

X: No, já už od začátku, protože tam byla ta \_\_\_\_...

K: Jo, já se na to podívám, nejsem si jistá, jestli jsem to viděla...

X: Jo, já mam na YT... (bližší info k médiu)

K: Já jsem je vždycky měla ráda, ale teď jako od té doby...

X: Já taky!

K: Od té války v Gaze...



X: Pro mě to jakože úplně zničilo všechno. Jako pro mě to bylo že jsem přestala vidět ty lidi jako... najednou jsem přestala vidět ty lidi jako relevantní nebo hodný...

K: Jo, jo... nebo objektivní prostě, protože to vůbec nebylo objektivní, no... je to škoda no... no a... takže k těm kontaktům se dostanem pak nakonec, ale to si určitě vezmu... protože pro mě je prostě hrozně těžký jako ženy nějaký...

X: A ženy... fakt jo? Těch je tady strašně moc...

K: Fakt?

X: Fakt strašně moc...

K: Tak já jsem asi úplně to... protože mam tebe a ty jsi vlastně zatím jediná... a ten můj vedoucí taky spíš jakoby samý muže a já prostě... já to chci mít jako trochu genderově vyvážený, že jo...

X: Im gonna give you some... (smích)

K: (smích) No, a... o těch Arabech jsme se bavily v Čechách... a srovnáváš se třeba s nějakýma jakože?

X: Ty jo... to je podle mě moje nejhorší vlastnost, protože já se furt poměřuju jako... protože no... to je moje jako fakt hodně špatná vlastnost... vždycky když jako třeba teďka jsem měla proslov před tím \_\_\_ a říkala jsem si: „Hm, určitě někdo jinej bude mít lepší.“ Takže jako no... takže nikdy nejsem nebo snažim se, ale nikdy mi nepřijde, že to, co dělám, je dost... je to trochu sebemrskáčský, ale zároveň mě to jako žene dopředu, protože mam další plány, co dělat se značkou, mam v plánu, doufam, jestli to vyjde, v plánu Londýn, Paříž tenhle rok... spoustu vlastně jako hezkých projektů, kdy dělám na karetní hře, která je mezinárodní – Litva, Slovensko, Česko... dělám výstavu v \_\_\_ (město v ČR) pro švýcarskou umělkyni a vlastně jsou to strašně krásný projekty a... doufam, že si to udržím, protože again, nikdy mi nepřijde, že to, co dělám je dost, a tak se snažim ještě s pokorou svojí práci to... a ještě je taky důležitý říct, že každá ta moje práce mě přestala bavit, když začla bejt jenom komerční nebo jako, že ty peníze nešly ani na dobrou věc... tak tři roky zpátky jsem začla dělat pro \_\_\_ (nezisková organizace), takže to jsem ráda, že aspoň jedna moje práce je pro neziskovou organizaci... peníze posílám Amnesty a chtěla bych to dělat víc, ale bohužel mi přijde, že ta inflace je tak šílená,

že člověk furt musí platit jako víc a víc... a za to jídlo ty jo... s tím mam asi největší problém...

K: No, jo, jo. A ještě k tomu jako k té profesi a tak, jako co tě třeba přivedlo k tomu umění? Od malička nějak nebo rodiče?

X: Vůbec. No rodiče vlastně, jak sis dneska vyslechla, nejsou vůbec umělecky to... nemaj ani žádný jako umělecký koníčky nebo tak... takže já ani moc nevím, odkad mam... mam jednu tetu, vzdálenou, která dělá umění... jako kaligrafii na skle... taky její umění mam pověšený doma, ale jinak vlastně nikdo z rodiny... a já jsem se k tomu dostala úplně náhodou. Já jsem tehdy skončila na gymplu a chodila jsem na seminář architektury a filmový seminář nějaký, kterež zařídila jedna spolužačka. Za to jsem jí mega vděčná. Pak mě přitáhla do jedny ZUŠky, po gymplu, to byla příprava, ne kecam... ještě předtím já jsem byla presvědčená teda, že to bude film. Přihlásila jsem se na filmový studia. Nějak mi propadla přihláška, jakože jsem to poslala, zaplatila přihlášku, ale nějak jsem prej nic neodklikla, protože to bylo elektronicky... to bylo... to snad není možný! Jsem měla rok pauzy a během toho roku pauzy jsem šla na nějaký jazykový kurz a pak ještě jsem šla... kam jsem to šla... šla jsem na tu přípravku na tu architekturu, která... od stejné holky, co dělá ten architektonický seminář... no a to mi tak otevřelo oči, že jsem si řekla, že asi teda půjdu na UMPRUM. Dala jsem si přihlášku na ČVUT a do Liberce a dostala jsem se na všechny tři díky bohu, takže jsem si mohla vybrat. V ten moment jsem si uvědomila, že ale moje startovní čára je jiná než těch ostatních, protože já jsem neměla absolutně žádný povědomí. Protože oni na ty kurzy, na který jsem já chodila jenom půlrok, chodili sedm let! Oni kreslili, oni věděli, jak to dělat a já tam přišla jako prostě úplnej nýmand z gymplu, kterež vůbec nic netušil. Jejich rodiče prostě byli jako... stavěli tady baráky v Praze a já absolutně netušila... ale těch lidí, kterých netušilo, bylo dejme tomu trochu víc, ale fakt v jednotkách... a hlavně, když netušili, tak aspoň měli nějaký povědomí, protože se o to už zajímali dýl. A já jsem tam byla jako náhoda. Tak... takže mě hodně potkává náhoda vlastně v životě podle mě...

K: Hm... No a pak tu mam otázku jako kontra k tomu, co jsme řešily, jako co může těm Arabům pomoci, tak co naopak jako Arabům brání v nějakým úspěchu v Čechách?

X: V Česku podle mě jako jak jsem řekla v některých odvětvích může být hodně jako xenofobní ta společnost. Takže si dokážu představit, že... když brácha třeba dělá v bankovníctví a je jakoby... tam... on je prostě dobrej, tak prostě vyhrál během půl roku... ne, třičtvrtě roku, vyhrál nejlepšího pojišťováka v ČR a pak vyhrál dalších 77 diplomů na investice, hypotéky a pojištění a vyčerpal vlastně jakoby úspěch v té bance, tak jde do jiný banky a je docela jako... a myslím si, že kluci to maj spíš těžší než ženy...

K: No, na to jsem se chtěla zeptat. Jo?

X: Jo. A chci říct proč. Protože mužů se bojí, protože jsou právě považovaný za jako... ti, kteří třeba, je to tak hrozný říct, ale třeba moji bráškové se spíš... já mam dva mladší brášky... oni nejsou tak jako brášci, oba dva mě přerostli, ale já jim furt říkam bráškové a oba právě se s tím potýkali podle mě víc... a oni tak jakože jsou vůči tomu flegmatický, ale já to těm lidem nezapomenu... to, že jejich kamarádky nebo jejich maminky, těch kamarádek, jim nedovolovaly prostě chodit s bráchou ven, protože jim říkaly: „no a ten tě prostě... ty nevíš, co ti udělá prostě... ten tě může zmlátit, když se mu něco nebude líbit“ nebo ten... chápeš prostě? Na základní škole nepouštěly svoje dcery a říkaly jako: „Ty Arabové, to jsou prostě zlí lidi.“

K: No a oni pak to internalizujou, že jo, a to je prostě začarovanej kruh.

X: Takže... takže můj brácha nikdy prostě se nemohl seznámit s jejich maminkama. Oni chodili na tajňáka k nám domu. Na tajňáka. Ale proč brácha nemohl prostě na návštěvu k někomu jinýmu? Se cejtil fakt mega sám podle mě... takže já jim to... bráchové jsou takový jakože: „no, tak se stalo, ne“ a já říkam, no... já si to tady schovávám trošičku a jsem opatrnější... ale tak to je asi moje nátura...

K: A ty jsi zažila třeba něco takovýho jako dítě?

X: Spíš jako si pamatuju svojí první jízdu metrem, kdy prostě jsem seděla a obklíčili mě prostě tři bílí týpci a začali mi říkat: „ty chlupatá (vulgární výraz), víš jaký tam máš chlupy“ a no... prostě takovýhle věci...

K: To ti bylo kolik třeba?

X: Kolem devíti, desíti? Moje první jízda metrem no...

K: To je hrozný...

X: No, takže... a tam navíc byla ještě... my jsme vyrůstali na Jižáku a tam si myslím ještě, že je jako víc hejtů jako vůči Romům, takže no... takže cokoliv, co bylo tmavší, tak prostě bylo hejtovaný, no... takže, co jim brání no... jako podle mě může společnost... nic jinýho mě nenapadá... nebo i strach těch Arabů vlastně... může je to naprosto demotivovat, můžou odjet, což udělalo dost lidí. Můj bráška třeba odletěl, už žije v Anglii. Řekl, že prostě v týhle společnosti nevidí ten růst. Nebo bych mohla teda říct ještě jeden příklad, když je to takhle anonymní. Můj brácha vlastně má snoubenku, která a jsou spolu prostě od 18, takže jsou spolu už osm let a... ne, dýl... ne osm let jsou spolu, ale neznaj se osm let... v 17 myslím... ale proč to říkám je, že její maminka prostě po osmi letech vztahu, furt dostává čochku ta snoubenka a v tom ohledu, že jako... no a když se vezmete, tak...

K: Ona je Češka teda?

X: Ona je Češka.

K: A její mamka do ní furt ryje?

X: Jo, ona dostala čochku od mamky, že prostě když se vezmou, tak jí ukradne děti a až budou mít děti, ať jí nenechává rozhodovat za sebe, že všechno rozhoduje on... a... no... takže jakoby tohleto... mamka jí pozvala i k ní domů, aby viděla, že prostě je to normální rodina, která má stejné nebo podobné hodnoty a... a ona pak prostě přišla za ní zase domů a řekla jí i po tý schůzce u ní doma... ptala se jí i na takový jako vlastně... ten narativ si myslím, že je o tom, že my jsme ty špatní a musíme se očišťovat neustále... v těch pohledech jako toho okolí... ale proč i my se vlastně na tý schůzce neptali teda jako: „jak je možný, že jsi skončila v toxickym vztahu tady s alkoholikem?“ Nebo jo... ty otázky by mohly bejt jako z druhý strany taky, ale z naší úcty schopnosti a snahy o pochopení, jsme se pokusili popstrčit ego a mluvit jako o tom, že my jsme ti dobří a že se nemá bát a že jako... že jako ten narativ je vlastně úplně špatně v tomhle ohledu... že jako... někdo je na tom špatně, a tak se musí očišťovat...

K: Hlavně je to prostě generalizující, že jo ...

X: Bráchu nezajímaj divadla a hory a ona je naštvaná a bere to jako, že je necivilizovaný. Ale tak zajímaj ho jiný věci... prostě ho zajímaj auta a zajímaj ho

prostě trošku jiný, maskulinější věci. Druhej brácha je zase jinej, je kulturní, studoval film, ale prostě... pardon...

K: Ne, já to chápu úplně... no a... myslíš jako, že teď obecně se ta situace zase zhoršuje?

X: Jo, podle mě určitě se bude zhoršovat. Dokud teda ale... myslím si ale zároveň, že sociální sítě můžou dost vytvořit jako nějakou bublinu toho, co to... jakože... 9/11 vytvořil prostě špatnej narativ o Arabech obecně a přesně se to začlo generalizovat, ale tehdy prostě byla jenom telka a čus. A ta propaganda vlastně toho, že Arabové jako jsou zlí a Američani že teda jako pak byli, že they went to invade Irák, Afghánistán a všechny tyhle země na východě... a vlastně to tam zpustošili, aby zjistili, že ona to tam furt... no, to je jedno, to je jiný téma... takže si myslím, že sociální sítě pomáhaj vlastně tomu negeneralizování. Ano, existuje tam zase ta polarizace. Bohužel v českym prostředí je velká, velká skupina lidí, který nerozumí anglicky, takže si musí všechno překládat, což je zase strašně náročný. Ale mam pocit, že spoustu Instagram účtů o tom zase informuje jakože... nekolonizujte Palestinu a další jako účty se snaží o tu edukaci. Edukace je alfa a omega podle mě...

K: Jo, určitě jo. Podle mě si myslím, že pro tu naši generaci, ale pak zase když se zamyslim třeba naši, tak přesně jako... neumí anglicky, ty sociální sítě taky moc nepoužívaj... tak třeba zrovna jako na tohle maj mě jo, já jsem taky taková jako že tady to... šířím tu osvětu, zajímaj mě ty věci, takže jim tadyto vysvětluju a tak, jo, ale jako, no... hlavně je to tady podle mě dost i Praha, Brno vs ty regiony... ale pomáhá to, to určitě. Kord, kdyby třeba tady v Česku by se ty lidi měli opírat jen o to, co se říká v těch médiích, tak když to vztáhnu k tomu... tak...

X: Jo a když to nezaujmou média, tak ta zodpovědnost pak padá automaticky na ty lidi s velkýma platformama jako na ty celebrity, který prostě...

K: No, tak za mě asi takhle tak nějak všechno. A ještě teda, když mi dáš ty kontakty, tak to budu moc ráda.

(domlouvání kontaktů)

## 5. Rozhovor

PŘEKLADATEL, UČITEL – Walid

Datum, místo, čas	13. 3. 2024, kavárna, 15:00
Délka rozhovoru	1:04:59
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 39 let, Egyptan (rodiče oba Egyptani)
Profese	Překladatel, učitel
Další údaje: rodinný stav apod.	
Výběr účastníka	Doporučení vedoucího a jiného aktéra
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Facebook, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra příjemná

K: Takže... nahrávám a říkám vám to, protože potřebuju váš souhlas s tím, že to bude nahráváno...

X: Souhlasím s tím, že to nahráváte.

K: A (potřebuju) souhlas s tím, že teda budete zapojen do mého výzkumu v rámci bakalářské práce, který se týká cesty úspěchu arabských migrantů u nás.

X: Souhlasím.

K: A bude to anonymizovaný, takže vaše jméno tam nebude uvedeno. Ani jako žádný další údaj, který by mohly napovídat tomu, kdo jste.

X: Dobře.

K: A na začátek bych se vás chtěla zeptat, kolik vám je let, co je vaše profese všechno a tak podobně... co momentálně děláte, jak byste se definoval a tak...

X: Mně je 39 let, za chvíli mi bude 40. Jsem hlavně učitelem a překladatelem. Dělam nejen na ambasádě arabské tady v Praze, takže učím, překládám češtinu – arabštinu, občas angličtinu – arabštinu, a kromě toho učím jazyk na jedné jazykovce

především a taky ve škole na univerzitě. A samozřejmě učím arabštinu hodně a egyptský dialekt. Tak nějak.

K: No... a na začátek bych se vás chtěla zeptat, jestli byste mi mohl tak jako vyprávět, jak jste se dostal do Česka nebo třeba vaši rodiče, nevím, jak to bylo apod... no... necham to na vás.

X: Dobře. Já jsem se dostal do Čech díky češtině a rodičové s tím nemaj vůbec nic společného. Normálně jsem studoval český jazyk a literaturu v Káhiře na univerzitě a po... vlastně byl jsem tady poprvé, když mi bylo 19 let na stáži. A pak jsem se vrátil po konci stáže a dodělal jsem vlastně bakaláře v Egyptě z češtiny a později jsem požádal vlastně o další stipendium, abych se vrátil do Čech a dělal magistra z češtiny. A tenkrát vlastně byly stipendia pro studenty češtiny v Káhiře, vládní stipendia. Přijel jsem teda na základě jednoho z těchto stipendií na pětileté studium. Bylo to v roce 2007, koncem 2007 a dodělal jsem teda tady bakaláře, potom navazující magisterský studium na tom oboru čeština pro cizince na FF UK a pak jsem začal sice dělat vlastně PhD., to bylo zhruba 2014 a v tom jsem si našel současnou práci a už jsem měl tak nějak asi dost studia a rozhodl jsem se to utnout vlastně po jednom roce na PhD. A od té doby teda působim na té ambasádě a zároveň vlastně vyučuju, češtinu ne teda, ale arabštinu, hlavně egyptštinu.

K: A na nějaký jazykový škole teda...

X: Ano, na jazykové škole. Jeden čas jsem vyučoval třeba na \_\_\_ tady v Praze, učim na egyptologii, ale zase egyptštinu, což je egyptský dialekt arabštiny.

K: Mhm... a jaká byla ta cesta sem do Česka a ty začátky tady třeba?

X: Začátky? Jako já jsem hlavně z venkova. To je velmi tradiční prostředí, konzervativní, myslim moje rodina je taková dost konzervativní... není jako nějak extrémně fanaticky nábožensky založená, ale prostě je konzervativní egyptská rodina z venkova. A... takže vlastně já jsem byl v tomhleto duchu tak nějak vychovanej, a proto v Čechách... tady jsem právě slavil dvacáté narozeniny... ale řekl bych prostě, že já jsem byl asi tak nějak mentálně připraven na nějakou změnu, takže vlastně uvažování apod... takže sice to byl zpočátku šok, ale v podstatě asi jsem byl velmi otevřený nějaké změně oproti tomu, v čem jsem vyrůstal, takže... myslim si, že když jsem se potom vrátil, po těch osmi měsících jako koncem vlastně

toho stipendia, už jsem byl v podstatě úplně jinej, než ten, kdo vlastně přijel na začátku toho stipendia, takže... takže spíš potom vlastně byl zase pro mě ten velký šok, že jsem si vlastně za těch osm měsíců, jsem si tady vlastně celkem oblíbil... vlastně i tu kulturu uvažování... i pocit svobody apod. Takže když jsem se vrátil domů, tak jsem se pak fakt zase musel potom smířit trošku s tou realitou, že tady v Egyptě budu muset zůstat pár let, než se mi zase podaří dostat se zpátky do Čech. Takže to byl prostě jako ten začátek. Když jsem zase přijel podruhé, což bylo 2007, tak jsem byl připravenej. Prostě jsem spíš tu změnu uvítal, a právě jsem přijel sem s tím, že chci vlastně změnit úplně kulturní prostředí. Takže se nedá říct, že bych byl jako třeba ekonomický migrant, ale spíš kulturní... asi tak...

K: Mhm, chápu, chápu. A jaký bylo, když jste se jako poprvé z těch Čech vrátil domů? Jakože co třeba vaše rodina? Měli pocit, že jste se jako třeba nějak změnil?

X: Ano. Já... to byl... to bylo vlastně utrpení popravdě. Byly to vlastně jako dva roky. Přijel jsem domů 2004, ne 5... a vlastně vrátil jsem se do Čech koncem 2007. A během té doby, co jsem vlastně v Egyptě musel tak nějak vydržet, protože jsem potřeboval dodělat školu, byl jsem dokonce i jmenovaný asistentem na univerzitě v Káhiře, tzn. že jsem asi i měl být v budoucnu nějakým profesorem univerzitním, což mimochodem jakoby i byl můj sen, úplně ten první vlastně. Ale... okej, jsem se vrátil domů, bylo vidět, že se oblíkam jinak, mluvím jinak, chovám se jinak, že jsem strašně kritický vůči všemu, vůči vlastnímu způsobu uvažování, života, takže začal jsem vlastně se chovat opravdu jinak. Což vůbec nepotěšilo rodinu. Ale... táta vlastně není... nebyl na mě nikdy zlej nebo tak... ani vlastně rodina... ale samozřejmě celý prostředí – myslím vlastně, jsme z vesnice, takže každý každého zná – že jo, prostě, vrátil se X z Čech, je úplně jinej, už není náš atd. Oblíká se třeba jinak, nosí občas šortky, což vlastně u nás se nenosí na vesnici, nosí korálky např., což se u nás nenosí, jako co s ním vlastně dělá ta Evropa? Takže se o mně jako... vlastně jsem i byl všude pomlouván jo, takže... ale chvíli vlastně jako potom jsem se začal opět jako asimilovat, integrovat a snažil jsem se právě nevšímat věcí, který mi hodně vadily... vlastně spousta věcí mi vadilo... a to byla vlastně fakt velmi banální věci, který by asi nikomu jen tak nevadily, jo... ale jako furt jsem si všímal. Tady vlastně na úřadě nemaj ani tužku, abych si něco jako napsal nebo vyplňoval. Jako prostě tady někde třeba na poště to vůbec nefunguje nebo v dopravních prostředcích... tady vlastně ta pokladna nefunguje a chtěj tady nějaký... jako mě



třeba jednou zastavil revizor, protože jsem neměl u sebe lístek. Tak jsem si právě šel pro lístek a bylo to... pokladna nefunkční, spousta lidí a tak dále... takže vlastně jsem se odvážil a nastoupil jsem do metra načerno. Byl jsem teda zastaven, abych prostě mu vysvětloval... jako hele, vy jste porušil pravidla! No, protože jste mi neumožňovali, abych si koupil lístek, takže jsem prostě se rozhodl porušit pravidlo... jako tohle se tam prostě vůbec nevede, že jo... takže vlastně jsem se setkával s takovými hloupostmi, hloupými situacemi... ale to bylo hlavně kvůli tomu, že jsem prostě uvažoval až příliš... jako že jsem měl být opravdu trochu shovívavý a tak... ale jako to jsem si pak uvědomil až časem a už jsem byl trochu tolerantnější k tomu prostředí a... ale jsem rád, že jsem se potom vrátil do Čech a už jsem si opravdu oddýchnul... takže tak...

K: Mhm... takže ta rodina nebyla úplně kritická vůči vám, ale spíš nějaký to širší okolí?

X: Ano, přesně. Rodina, vlastně já jsem opravdu hodně vděčný tý rodině. Třeba, že ségra se hádala vlastně i s mými příbuznými, když někdo měl někde nějakou poznámku, kolem mě nebo mého oblíkání apod., tak mě jako hájila prostě. Přestože asi sama nebo... mě viděla možná třeba i někdy negativně, jo... ale jako neodvážila prostě se mi nic jako vytknout, protože nechtěla. Můj táta vlastně jako nikdy na mě nebyl zlej, mamka samozřejmě, že ne, takže... takže tak nějak prostě rodina to snášela. A já vlastně ani nevím, jakej byl jejich motiv, aby prostě snášeli ty moje nálady, protože to bylo opravdu jako hodně nesnesitelný. Dneska vlastně, z dnešního pohledu, když se na to dívám zpětně, tak si říkám, že jsem byl nesnesitelněj... ale jako bylo mi dvacet let, takže to jako asi chápu... ale jako na fakultě to nebylo zase jako o moc jednodušší...

K: Jako v Egyptě?

X: Ano... protože jsem si... tenkrát mi chyběl ještě jeden rok do dokončení a mluvilo se vlastně o mně jako o budoucím členu vlastně toho učitelskýho sboru, jako na češtině. Ale když jsem se vrátil, byl jsem takovej jakože... nosim korálky do školy, jednou jsem tam byl ve třičtvrt'ácích, těch kalhotech, co se tenkrát nosily a najednou si říkaj jako: „ne, ne, ne, ten mezi nás nepatří“ a začli to tak nějakým způsobem jako usuzovat a vymlouvat, a dokonce si potom jako na konci roku, kdy jsem splnil úplně všechno, abych vlastně byl zase jmenován tím asistentem,

podepsali jako učitelé petici, abych jako... aby mě nepřijali. Ale stejně jsem byl přijat, jmenován teda tím asistentem. Pak jsem stejně jako se na to vykašlal... jsem přijel sem.

K: A vy jste vždycky chtěl dělat to, co děláte? Nebo vy jste říkal, že tenkrát jste snil o tom, že budete jako univerzitní profesor.

X: Já jsem chtěl jako dělat na univerzitě, ale jako... prostě jsem v podstatě byl, abych se stal asistentem a potom učitelem atd., profesorem vlastně dneska... jsem měl teda být učitelem na vysoké škole v Káhiře, vlastně na češtině, ale jsem... už jsem tam strávil jeden rok, jo... jednak jsem během toho roku, co jsem tam působil jako asistent, jsem viděl na vlastní oči, jak to tam je a jak to tam funguje a že to tam není jakoby zas tak krásný a je to prostě spíš prestiž, jo... pan doktor přišel, pan doktor odešel a tak... ale pane doktore, pane doktore... ale že by to bylo něco extra, to jako nebylo... na druhou stranu vlastně už když jsem byl v Čechách poprvé, už jsem věděl, že prostě jako tady budu žít. Země je to krásná, město, Praha je vlastně krásný město a ten pořádek vlastně... u nás, když se třeba... jak to tady prostě funguje. Z pohledu Čechů, Češi to tak úplně nevidí, nevnímají...

K: (smích)

X: (smích) Ale prostě, že jo, přijedou z Egypta, z Afriky, tak tady je všechno jako wow, že jo... fungujou dopravní prostředky, je tam nějaký jízdní řád... u nás prostě, co to je jízdní řád? Jako asi nějaký funguje, maximálně tak jako v metru, ale jakože by prostě lidi normálně čekali na autobus a ten přijel včas? To ne, to neexistuje prostě. To... takže tohle třeba. Ta čistota, ten čistý vzduch... v Praze třeba čistý vzduch. Pro nás, prostě pro Egyptany je tu fakt čistý vzduch navzdory tomu, že to je velkoměsto atd. A prostě příroda a prostě všechno, co tady vlastně je. A hlavně mě osobně prostě volá ta svoboda, že najednou prostě tady na vás nebude nikdo... můžete si dělat, co chcete, nikdo vlastně se na vás nedívá skrz prsty apod., takže tak.

K: No a řekl byste, že jste úspěšný? Považujete sám sebe za úspěšného?

X: Já si vůbec nemyslím. Já úplně nevím... vy jste řekla, že prostě někdo, nevím, kdo dělal češtinu a pracuje jako úředník v podstatě... vydělám si prostě normálně a

mam byt vlastní... prostě jako každý průměrný člověk... já se prostě nevnímam... jako úspěšní tady asi jsou... okej... ono vlastně fakt záleží, jak definujete úspěch...

K: No, a to je moje další otázka. Takže jak definujete úspěch? A fakt to záleží jenom na vás. Nemusí to nutně bejt jenom kariéra... co pro vás to slovo úspěch jako znamená...

X: Okej. Takže prostě kdybych to... dobrá... asi to prostě vnímám trochu materialisticky, jo... to je vlastně jako ten spíš egyptský pohled na věc. V Egyptě vlastně úspěch znamená, když člověk vydělává hodně peněz, je prostě nad vodou a prostě nestará se o nic. To je vlastně jeden pohled. Kdybych to prostě měřil tím egyptským pohledem, což je vlastně asi první věc, co mě napadla, když jste se mě zeptala, jestli jsem úspěšněj, tak asi ne... jako... úspěšnej jako v tomhle smyslu prostě nejsem. Jako nemam podnik, nemam spoustu peněz tak, abych se nebál budoucnosti a to je vlastně jeden pohled na ten úspěch. Ale na druhou stranu já jsem člověk, který má všechno, co potřebuje v současnosti, má všechno... chtěl jsem byt a mám svůj byt, myslím, že je hezký. Mam moc rád to prostředí. A vlastně mam práci, která sice není nikdy jistá, protože je to práce u někoho, nikoliv prostě vlastní práce a... jako nestrádam, v žádným případě, a to je asi jistý úspěch. Spousta lidí na to jako třeba nedošáhne a spousta lidí jako třeba to, v čem jsem já, může považovat za úspěch. Jo, pokud vlastně mě lidi kolem mě vnímaj jako úspěšnýho, tak svým způsobem asi budu úspěšný. Takže nevim, jestli tato odpověď vám stačí... vim, že není úplně jednoznačná, ale... ale tak asi... jako my jsme o tom třeba jako taky mluvili se studentama kdysi, jako třeba jakým způsobem třeba jako definují vlastně ten úspěch a vlastně k ničemu jsme jako nedospěli... každý vlastně ten úspěch vnímá jako trochu jinak jako... ale...

K: Že třeba se mi objevovalo i, že pro někoho je to třeba důležitost třeba štěstí tý rodiny apod., někdo zase jakoby že to nevnímá úplně z toho materialistického pohledu, ale z toho pohledu nějaký třeba jako morální integrity a nějaký jako následování nějakých morálních hodnot v životě apod., takže jakoby, každej to vnímá jinak, no...

X: Okej, takže vlastně kdybyste jako brala, že... život jako to je... život je mozaika několika jakoby věcí. Tady je rodina (ukazuje), tady třeba osobní život, třeba milostný život, pracovní apod., tak... nemůžu říct prostě, že by to bylo celé taková

jako celistvá mozaika úspěchu... tady prostě něco jako klape, něco neklape, jo... pokud mluvím o rodině, jsou tam i prostě problémy, které bych byl rád, kdyby byly vyřešeny, nejsou vyřešeny, jako myslím v Egyptě... milostný život – hm, nejsem si jistej, ale pokud jde třeba o to... třeba o profesi, tak v tomhle jsem úspěšný například... je to těžký, je to vlastně dost složitá věc a když prostě, kdybych vám řekl, že jsem úspěšný člověk, tak pořád prostě tady vidím věci a nejsem tady v tomhle spokojený, nejsem tady v tomhle úspěšný, jo... jako jsou věci, ve kterých nejsem moc úspěšný a ve kterých bych byl nejradši vlastně, kdybych byl v těchto věcech úspěšnější než třeba v těch, ve kterých jsem dneska úspěšný.

K: A to by bylo co třeba? Jestli se vám o tom nechce mluvit, tak nemusíte, jo. Kdyby cokoliv, na cokoliv jste nechtěl odpovídat, tak mi to řekněte.

X: (kýve) Jsou věci třeba, jsou... já nevím, okej, já mam rád ČR, ale poslední dobou jsem... jsem tak jako trošku i rozčarován z... já jako blízkovýchodní člověk zcela prožívám, vnímám ČR, Evropu, Západ jako země, jako místo, kde má lidský život hodnotu, ale... poslední dobou zase a skrze právě tu Palestinu a tak dále, vnímám, že ta věc není zas tak jednoznačná. Takže vlastně prožívám takový rozčarování a že najednou vlastně mam pocit, že jsem ztracenej. Už nevím, kam patřím. Když se vrátím domů, tak opravdu nemam si tam s lidma, co si říkat. Jo, třeba s kamarádama třeba zajdeme na kafe nebo na čaj, bavíme se vlastně o ptákovinách, ale že bychom spolu jako o něčem, co má smysl... ne. Protože my prostě nemáme už co si fakt jako co říct ohledně takových věcí. V rodině vlastně jsem myslel, že problém... ale jsem tady, tak jsem právě myslel, že opravdu tady je to fajn... tady ale najednou vidím, že všichni ti moji nejcharakternější kamarádi, vlastně ti nejintelektuálnější, vzdělanější a tak dále prostě...

K: Myslíte Čechy?

X: Ano. Ty absolutně vlastně jako daleko selhávaj morálně v otázce vlastně hodnoty lidského života. Lidi prostě, který už dva roky tady prostě pořád jedou tu vlnu proti Rusku, proukrajinskou, což jsem vnímal, byl jsem součástí toho, koupil jsem si vlajku Ukrajiny, tričko s ukrajinskou vlajkou a... a přišel čas vlastně, tady Palestina a hele, co se tam děje a najednou prostě všechno šlo stranou a ne, to už je prostě něco jiného. Tam je ten prostě ukrajinský život oproti stu palestinských životů nebo já nevím, kolik... to je prostě věc, která mě sžírá. Mě to fakt jako ničí a já mam

prostě sto chutí si všechno prostě sbalit a utýct někam... ale já vlastně nevím, kam... protože zase do Egypta opravdu úplně nepatřím. Takže takový ztracení... takže prostě člověk, který prožívá takovýhle věci je podle mě zase úspěšný? Není. Jo... je to všechno prostě...

K: Takže vás to trápí prostě a narušuje vám to pocit úspěchu, je to něco, co vás trápí...

X: Jo, tak jako okej prostě... může být prostě... považoval jsem za jeden z úspěchů, že jsem prostě v zemi, která respektuje lidská práva. A jsem prostě tady, prožívám ten moment jako zklamání. Já nejsem v zemi, která respektuje lidská práva, já jsem v zemi, která respektuje jenom některá lidská... nebo některá práva nebo práva jenom jako některých lidí. Možná bílých akorát? Možná židovských? Možná izraelských? Ale jiných? To už prostě ne. Tohle vlastně... ČR vlastně v tomhle úplně selhává. A nejenom vlastně to, co jsem považoval za úspěch, jeden prostě z mnoha možných úspěchů/neúspěchů, tak to zrovna prostě úspěch není. Já nejsem v zemi vlastně, kterou můžu považovat za zemi lidských práv. Češi prostě jako rádi vždycky mluví o sobě jako o zemi, která hájí lidská práva ve světě, jo... tady vidíme pana Lipavskýho, jak prostě se rve za lidská práva někde v Tchaj-wanu nebo v Tibetu nebo prostě Vystrčil, který... všichni vlastně si zase podávali dveře u izraelského prezidenta... to je prostě šílené, jo... a tohle prostě jako je pro mě zklamání. Já si myslím, že nejsem v tom sám. Já si myslím, že třeba... zrovna třeba se \_\_\_\_, to prožívá třeba mnohem intenzivněji. Toho se to dotýká přímo jeho, protože on je ten Palestinec. To je... tohle... já si fakt dovedu představit, jak to vnímá on... takže prostě zkrátka okej, v něčem jsem úspěšný, v něčem nejsem úspěšný, tak nějak.

K: Mhm... to je zajímavý, co říkáte. Ale jako je mi to líto, no... že máte ten pocit... nebo jako chápu to úplně, já to asi vidím podobně.

X: Jo? To jsem rád, že jste s tím nějak jako trošku ztotožněná.

K: No a... vlastně jakoby i to, že ta mediální scéna to moc nepokrývá, a to, že je to prakticky jednostranný, že jo... to tomu taky moc nepřidává...

X: Právě, no...

K: Že spousta lidí o tom třeba jako neví tolik jako prostě o Ukrajině a tadytěch věcích, protože se spousta lidí podle mě tolik o ten Blízký východ nezajímá, ač si myslím, že je to moc důležitý a že by o tom vědět měli...

X: Víte co, víte, kdyby se nezajímali a s prominutím prostě byli ticho, bylo by to pro mě lepší. Ano... kdyby byli třeba... kdyby tady byl řekněme Orbán třeba, Viktor Orbán, mně by to asi nevadilo tolik, protože by měl vlastně konzistentní politiku – proruský, proizraelský – a všechno jde vlastně jedním směrem. Ale já tady vnímám úplně prostě to pokrytectví. Mně vadí hlavně pokrytectví, ano. Samozřejmě by mi vždycky vadilo, kdyby ta země, ve který jsem nestojí na straně pravdy, ale bylo by pro mě mnohem snesitelnější, kdyby prostě, okej, to bylo pořád po celé čáře, okej – jsme proruský, jsme proizraelský, tyhle jsou okupanti, tady jsou okupanti. Ale prostě pokrytectví vlastně jako... něco obhajovat... když si dneska třeba prostě sledujete projevy všech těch našich představitelů, když třeba mluví o Rusku, stačí vlastně jako vyndávat, vynechávat slovo „Rusko“ a dávat „Izrael“ a úplně by to sedělo. A oni prostě to nedělaj. Prostě jako... to je fakt směšný, hrozně směšný. A jako smutný zároveň.

K: No a co podle vás jako ten úspěch v životě určuje? Když to nějak vztáhneme... můžou to být, že jo... třeba peníze, kapitál ekonomické, sociální kapitál, takhle to jako myslím... tím vám to ale nechci vnutit, prostě se nad tím zamyslete...

X: Tak... především vlastně jako peníze, protože člověk se cítí především existenčně zajištěný – může třeba pomáhat rodině, když je v úzkých... tohle vlastně jako nejvíce. A jako je spousta věcí, že jo... zdraví, kdo vám řekne zdraví... to je... to jsou takový prostě klišé... zdraví je důležitější než peníze nebo já nevím... ale já si myslím, že peníze jsou přednější vždycky... samozřejmě... zdraví si asi člověk nekoupí, že jo, ale zase... zdraví... peníze, které si jako můžu... vždycky jako ty peníze vám pokrývají třeba i potíže jako zdravotní například... takže asi peníze jsou to nejdůležitější. Protože jste zajištěný, jistý, nemáte prostě strach z něčeho... jo, prostě netrápí vás něco... když se vám rodina ozve, že něco potřebuje, tak vy máte... to je prostě... tohle je důležitější...

K: A kdybychom teda řekli, že vy jste úspěšný, aspoň v mejch nějakých očích a já to tak vnímám, tak co byste řekl, že zapříčinilo ten váš úspěch? Ať už třeba jako ty

počátky, jako jak jste se dostal do Česka a co k tomu vedlo a pak třeba i tady, jak jste se dostal, kde jste teď a tak...

X: Zapříčinilo můj úspěch... možná volba třeba oboru, který jsem studoval. Já jsem dělal obor, který nebyl tenkrát tak rozšířený například. Takže prostě volíte obor, který je žádaný, tenkrát opravdu čeština byla a dneska stále je žádaná, protože jezdí spousta Čechů do Egypta. Tak už tenkrát vlastně jako to bylo rozhodující, že okej, já se chci stát asistentem...

K: A pardon, co vedlo k tomu, že jste si vybral tu češtinu jako ten obor tenkrát?

X: Jo, ano, prostě jde o to, vlastně okej. Já jsem měl ten prvotní sen, hele, já chci být vlastně vysokoškolským profesorem. A u nás prostě to bylo tak, bývá to tak, že vy... stačí, abyste byla premiantem toho ročníku, jste vybrána, jste jmenována asistentkou a pokračujete dál vlastně v té dráze a já jsem... já nesnáším konkurenci... já jsem byl vždycky jako dobřej studijně, ale... nesnášel jsem konkurenci. Hledal jsem, chtěl jsem vlastně takový malinkatý obor, takový útulný, prostě pár lidí, abych prostě měl jistotu, že jako prostě vynikám a že to prostě půjde. Čeština byla právě dobrá volba. Bylo tam jenom sedm studentů, včetně mě. A zároveň prostě jsem věděl, že když neuspěju, že najdu prostě uplatnění v cestovním ruchu, protože Čechů tam bylo spousta a nebylo moc lidí, který tenkrát mluvili česky. Dneska je jich hodně, ale stále vlastně je práce. Takže to byly vlastně ty dva hlavní důvody, proč jsem se dal na češtinu. A takže vlastně volba toho oboru si myslím, že byla dobrá. A myslím si, že nikdo z těch mých kamarádů, alespoň z těch, co si zvolili češtinu, toho nelituje. Prostě všichni, jakou mají práci a kdo ne, tam pracuje vlastně v tom cestovním ruchu a vydělává si dobře. Nebo žije tady, protože prostě se mu tady líbí a chtěl tady jako žít. To byl asi ten klíč. A další věc je, možná racionální uvažování nebo něco... protože já jsem tady vlastně jako dost integrovanější. Kdyby ses zeptala \_\_ nebo pana \_\_, tak oni vědí, že v podstatě nevěřím. Jsem někdy třeba až moc integrovanější v tom smyslu, že jsem prostě uvažováním jako Evropan, jednáním apod., jako téměř teda. A tohle mi ve spoustě věcí třeba jako pomohlo. Pomohlo mi to třeba i profesně, jo. Já třeba vyučuju češtinu, teda arabštinu, a i v tom prostě pohledu na samotný jazyk, na tu lingvistiku vlastně, na arabštinu, na to fungování toho jazyka je strašně důležitý, aby člověk uvažoval tak otevřeně... ale tohle vlastně je jako hodně, hodně složitá záležitost.

Ale vlastně i v tomhle pohledu mě vlastně ta racionalita hodně jako pomohla. A já si trůfám říct, že jsem prostě dobrý učitel jako. Já učím prostě dobře a vím to o sobě a vím, že kdybych třeba uvažoval jinak, tak možná bych neviděl ten jazyk, jako třeba arabštinu a egyptštinu, což je jako řekněme dialekt, neviděl prostě bych je dnešními očima. Nedokázal bych je... navíc další věc je, možná, možná mi třeba hodně pomohlo, že jsem studoval ten obor dvakrát. Měl jsem nějakou zkušenost z toho studia v Egyptě, pak tady jsem měl vlastně výborný učitele. Kdybych prostě měl jmenovat jednoho, který mě profesně ovlivnil, tak je to \_\_\_\_\_. Je to lingvista, je to vlastně vědec, který mě vlastně hodně, hodně ovlivnil. Dneska... díky právě němu, jsem tak dobrý učitel.

K: A co dělali vaši rodiče nebo dělají?

X: Mamka byla obyčejná žena v domácnosti a táta byl vrátný u jedné společnosti v Káhiře. Takže vlastně oni byli negramotní, prostě absolutně... jako už odešli... 2019 zhruba... ale byli lidi, kterým fakt záleželo na tom, abychom se vzdělávali všichni. Mám pět sourozenců a vlastně my všichni jsme vysokoškoláci. A to u nás prostě jako moc nebylo. Jako zkoušel asi každý chodit do školy, ale tenkrát to jako nebylo samozřejmostí.

K: Mhm... no a takže pak tu mam třeba i, jestli nemůže, protože to se mi jako taky objevilo u jednoho lékaře, že mi řek, že mu nejvíc jako pomáhá ta víra přesně... a to jste říkal, že jako nevěříte? A zase, jestli je to moc osobní otázka, tak to přeskočíme...

X: V pohodě. Jako já... spíš... no... to je strašný protiklad, ano protiklad. Jako já nevím, v čem mu pomáhala víra, ale pokud jde o mě... já si myslím, že víra by třeba pomáhala člověku... nevím... možná čelit některým věcem, některým výzvám, třeba smutku apod., jo, že různě krizím, jakože okej, jakože pánbůh... člověk aspoň si takhle ulevuje... jakože máte nějaký velký problém a víte prostě, že nad váma je pánbůh a že jako, když bude nejhůř, tak prostě pomůže. A tohle samozřejmě někomu pomáhá. Někdy jako mam pocit, že jako kdybych byl věřící, tak bych to možná měl jednodušší, že bych prostě tolik nepřemýšlel... že bych tolik věcí vlastně jako neřešil... ale zase znám spoustu lidí, který jsou věřící a denně řeší, opravdu dennodenně, ale vlastně opravdu řeší velké problémy a nevidím prostě, že by jim víra nějak extra pomáhala... možná jenom psychicky, ano... ale prostě jako



nic jiného prostě se nečeká... já určitě vim, že kdybych prostě... neřeším boha. Vždycky si věřící vlastně si to prostě... si jako přesvědčí sám sebe jako ha, to řešení přišlo, ale protože to pánbůh chtěl, což vlastně není pravda. Přišlo, protože okolnosti byly takové. On se třeba snažil. Někdo někde prostě, nějaký okolnosti se sešly a vyřešilo se to prostě. Ale ne, že by víra. Jako víra prostě spíš... víte co, já jsem asi do mých 22,23 let jsem byl ještě tak nějak trochu věřící. A strašně mě to vyčerpávalo, protože já jsem musel vysvětlovat spoustu věcí, který byly totálně vlastně nesmyslný. A skrze vlastně jakože prostě... jak to jako vlastně víra vidí, jo... jak to islám vnímá, jak vnímá islám svět, jak prostě islám...

K: Jakože tady jste to musel vysvětlovat?

X: Jasný, ano. Tak já, že jo... lidi, který žijou v Egyptě, dneska už je svět tak otevřenější, že prostě musím vždycky mluvit o sobě jako za mých let prostě, že jo... jako za mých let v podstatě nebylo potřeba čelit různým vlastně nepříjemným otázkám a vlastně... já jsem to vlastně nemusel řešit do mých 19. V 19 jsem byl v Čechách, už předtím, než jsem přijel do Čech, už v Káhiře jsem měl tu možnost setkání s prvními Čechy – to byli studenti arabistiky. A už prostě šly otázky, jako že jo, setkal jsem se s někým z jiné kultury, jako prostě, že jo, nikdy předtím jsem nikoho s modrejma očima neviděl, že jo... 19 let... a teď najednou jako vyvstávají otázky ohledně víra a jako jak to prostě vnímáme... prostě slyším, jsou to jakoby arabisti, snaží se k nám chovat jakože...

K: Citlivě?

X: Citlivě, ano. Aby prostě nás nějakým způsobem jako... ale přece jenom jako padaly ty otázky, nějaké jako poznámky a člověk jako je musel vnímat a řešit. A samozřejmě už tenkrát jsem začal právě řešit smysl ten víry apod., prostě v 19 letech. Pořád jsem jako obhajoval, obhajoval atd...

K: Takže vás oni jako nahlodali trochu s tím?

X: Samozřejmě. To byl ten začátek prostě jako, ten impuls. Jako aha, je možné, že to není pravda. Tenkrát vůbec. Já jsem ani nevěděl, co to je ateista. Že by byl nějaký člověk na zeměkouli, co by nevěřil? To jako neexistuje, to je nemožný, že jo. To je prostě u nás jako science fiction. A postupně, pak jsem přijel do Čech a zase ty stejné otázky. Ale ještě prostě v mnohem větší intenzitě. Už jsem tady, už mě nic

nechrání. Už nejsem v tom Egyptě, ale jsem v Čechách, kde prostě na každém rohu je prostě jako otázka atd... a to... a tohle vlastně byl ten vlastně začátek už. Nevím jako jestli přesně, co byla ta otázka, proč jsem tohle řešil?

K: No, já jsem se spíš jakože... protože jako někdo to může vnímat, jakože to pomáhá v tom úspěchu nebo prostě psychicky přesně ta víra, jak jste to...

X: Ano, ano. Já jsem vlastně... protože ano, já jsem vlastně říkal, že mě to vlastně ničí. Ničilo mě prostě, že jsem musel...

K: Vysvětlovat.

X: Ano. Proti logice všeho jsem musel vysvětlovat, že tohle je můj život, že víra... že to, jak to víra vidí, je prostě jediné správné. Že vy to nevidíte, vy ničemu nerozumíte, jo, prostě... tak vždyť věda říká tohleto... jak je možný, že... proč můžu já věřit víře, když věda jde úplně proti tomu? A já jsem se furt snažil, snažil, snažil... jako já nevím, otázky prostě typu práva žen nebo proč mnohoženství, proč prostě... proč křesťan vlastně nesmí a my můžeme, proč držet Ramadán, když je to tak trošku nezdravé... jo, prostě my máme takový... samozřejmě, kdybychom třeba se o tom bavili ne v té osobní rovině, ale obecně, tak muslimové do určité fáze, do určitého, já nevím, prostě roku řekněme nebo věku, do určitých let prostě, nemuseli nikomu nic vysvětlovat. Jakmile Západ se začal zajímat o islám...

K: A globalizace asi...

X: Ano, přesně tak. Ano. A vlastně už předtím třeba, když začali ti orientalisti třeba jezdit prostě k nám a objevovat ten náš styl života, tak začaly padat prostě první otázky. A najednou vlastně, muslimové jakoby, protože dřív vůbec nepotřebovali vysvětlovat, jakože pánbůh říká: „hele, modli se“ nebo „drž půst hele třicet dní v roce a bude fajn“. Bůh to tak chce a my jsme to nemuseli nijak argumentovat nebo hele, jaký to má smysl... ale v jistém světě, v dnešním světě, už to fakt musíme vysvětlovat. Už musíme vysvětlovat, proč prostě muž si může vzít čtyři ženy. Vždycky to tak bylo, nikdo se o to nezajímal, nikdo se nás na to neptal a najednou se nás ptají. Takže my musíme vymýšlet nejrůznější odpovědi, reakce na to, to má dokonce i nějaký název, zažitý název a ten jako proud, který furt musí reagovat na ty pochybnosti západní atd... takže jsou to takový prostě klišé, který my se učíme, abychom jim odpovídali právě na jakýkoliv nepříjemný otázky. Ale já vim... já,

když jsem to používal, tak jsem jako... to je prostě nesmysl. A když jsem si uvědomil, že je to nesmysl, že to celé je nesmysl, tak se mi hrozně ulevilo. A ušetřil jsem si spoustu energie a vlastně... na jiný věci. Jo, takže prostě lidi, který tady žijou a jsou věřící, tak buď nevnímaj ty otázky kolem nebo nemusí řešit prostě s nikým, debatovat s nikým ohledně víry. Ale být konfrontován dennodenně právě s různými... zpochybňováním prostě mý víry, muset neustále jako vysvětlovat, tak není náš islám prostě takový a takový... anebo přiznat se, že něco je špatně na tý víře a je potřeba aspoň reformovat, protože možná se k nám dostala špatná verze tý víry. Přece jenom ti, co psali Korán a psali různý ty prorokovy výroky atd., museli vlastně se mýlit. Třeba tam prostě někdo napsal něco špatnýho. Ale dodneška jsme nedospěli k tomu, abychom si přiznali, že něco je na tomhle špatně, na tý verzi, která se k nám dostala a je potřeba to reformovat, aspoň abychom tady mohli jednat s tím světem, ve kterém žijeme, jestli mi rozumíte. Ale já to už naštěstí nemusím řešit.

K: Mhm... no, a to je asi spíš nějaká moje zajímavost, úplně mi to tady do toho neseď, ale bavíte se takhle třeba s různýma Arabama tady? Asi jo, ne? Když pracujete na tý ambasádě? Nebo se spíš obklopujete Čechama?

X: Ne. Možná jako maximálně třeba s mým kolegou, když do něj jenom tak jako rejpu, protože on je silně věřící, takže si z něj občas jenom dělám srandu, ale to jenom prostě... na bázi právě toho prostě... ale ne, že bychom seděli a argumentovali a probírali něco v tom smyslu... možná kdysi jsem tohle jakoby dělal... jako měl jsem potřebu vysvětlit to někomu jako: „hele jak to, že věříš?“. Ale už to moc nedělám, jo. Jako mně bylo tenkrát asi 25 let, když jsem jako vedl takovou diskuzi s někým. Ale pak mi to jako přišlo nesmyslný. Když věří, ať věří. Pokud vlastně není nějak extra fanatický, pokud se tady jako nesnaží vnucovat někomu nějaký pohled islámský třeba nebo nějaké islámské hodnoty třeba, které se sem nehodí. Tak to už pak potom prostě startuju a prostě se jako... asi tak...

K: A co si myslíte, že třeba Arabům dneska v Čechách může pomoci k úspěchu nebo k nějaký integraci třeba?

X: Učit se jazyk především. Učit se jazyk a... pomohlo by, kdyby tady byla nějaká... prostě jako nějaký skutečný centrum, integrační, ne centra třeba, který by

nabízely různé služby jako, nevím, právnický a nějaký různé rady atd., ale skutečně...

K: Ne ty byrokratický věci prostě...

X: Ne, ne, ne. Ale prostě jde o nějaký zamýšlení, integrační program ve smyslu kulturním.

K: Mhm.

X: A tady by měli třeba prostě sedět pánové orientalisti a sociologové a říct si: „Hele, co teda dělá Arabům největší problémy?“, měli by třeba přizvat nějaký prostě skutečně jako integrovaný Arabů, kterým prostě... kterým trochu přiblíží nebo by přiblížili ty úskalí ty integrace tady a udělá se takovej program – různé přednášky a tak dál, jak jako těm lidem pomoci. Já jsem totiž silně skeptický ohledně právě integrace, protože... té myslím kulturní integrace. Je tady spousta úspěšných lidí, jako finančně, a to je jedno, nějak materiálně, materialisticky úspěšných Arabů. Ale pokud teda jde o muslimy hlavně... ale nedá se říct, že oni by si třeba, že by si osvojili ty evropské hodnoty... to je prostě jako docela problém, nejvíc diskutovaný problém. Pohled třeba na svobodu třeba žen... na svobodu vyznání, sexuální orientace...

K: Jakože, že ač žijou tady, tak tadyty nějaký lidskoprávní otázky prostě jakoby... nemění na to názory?

X: Na některý věci vůbec nemění názor a nejsou schopni měnit... a stále vlastně budou nad tím přemýšlet. Obecně třeba muslimové jsou strašně... oni vnímají všechno... tu svobodu vnímají hlavně skrze sexuální život svých nejbližších a zejména prostě žen, tzn. dcera, sestra a manželka, to je prostě jako tato trojice... to jsou prostě ti členové rodiny, který musíme jakkoliv nějak prostě hlídat, strážít a aby se nám jakkoliv prostě sexuálně nerealizovaly vlastně jako mimo manželství. Samozřejmě rodiny se snaží dbát na to, aby kluci třeba nebo prostě synové té rodiny třeba, tak aby žili v duchu islámském, pokud jde třeba o sexuální život... ale prostě jako, kdyby syn zhřešil, tak to zas tak katastrofa není, protože ten nemá panenskou blánu, že jo. Ale vlastně pokud jde o holky, tak to už je prostě jako špatný. A vlastně u nás... pravděpodobně asi nejznámější hodnota, pokud se dá říct hodnota, je čest. Čest a čest je jako prostě u nás... může být definována opět skrze ženu, skrze

sexuální život, prostě... členky rodiny vlastně, pokud prostě jako zhřeší sestra, dcera, manželka, už je vlastně obrovské poškození právě tý cti, rodinný cti. Proto právě třeba existuje třeba vražda ze cti apod... prostě, to jste slyšela... a pokud prostě lidi nepřestanou ženu chápat jako sexuální objekt, lidi u nás především, tak to by měl být prostě začátek řešení vlastně toho integračního problému... to je to zásadní. Obecně jako ten sexuální život, sex je pro muslimy to největší tabu a vlastně proto například i nemůžou vůbec se smířit třeba s homosexualitou například. Oni nemůžou vůbec jako třeba homosexuály... to je další problém, jak budou vnímat homosexuály... a jsme opět u sexuálního života prostě... jak je možný, že tenhle člověk má svobodu dělat si, co chce... to je prostě potřeba se zaměřit při integraci těch lidí. Já si nejsem jistý vlastně, do jaké míry by byl jakýkoliv integrační problém efektivní v tomto ohledu, ale zkusit to lidi můžou jako, nějaký instituce, nevím... hlavně aby v budoucnu nevznikly jako paralelní jako světy...

K: To je hodně v Německu třeba ne? Nebo ve Francii...

X: Ano. Tady vlastně ten problém není. Oni to tady moc nevnímají. Jako samozřejmě jako jsou hákliví vůči cizincům obecně, jistí lidé, jistá sorta společnosti, ale zase na druhou stranu... jedna sorta plivá na muslimy, na imigranty, neracionálně, protože jsou hlavně nenávistní nebo jsou... rasisti vlastně. Ale druhá část společnosti je zase extrémně tolerantní, ale zase není racionálně. Je potřeba najít něco mezi. Ale... to jsou fajn lidi, jako mohou být obohaceni... ale pojďme se na to podívat reálně, jestli to má smysl... dívejme se třeba do Německa nebo do Švédska, tady a tamhle... nějaké problémy jsou tady, nějaké tamhle a prostě pojďme se podívat... jsme pořád na začátku, nemáme tady tolik lidí, abychom měli nějaký problém, našťastí. Ale co teda, kdyby tady jako byli... desítky tisíc lidí. Tady se mluví o tom, že tady vlastně deset tisíc muslimů. Což není pravda. Já jsem z pohledu vlastně statistiky taky muslim. \_\_ (jméno), Egypt, tak budu muslim – takže tam budu jako muslim, což není vůbec pravda, že jo. Ale stále tady prostě málo lidí na to, aby vznikly nějaké problémy. Vznikají jako takový malilinkatý problémy, sem tam, jo, prostě. Nějaká slečna ze Somálska vedla prostě spor vlastně soudní se školou, protože trvala na tom, že bude prostě chodit v hidžábu do školy, proti právě vůli té školy. To nejsou... okej... můžeme se na to dívat prostě jako na svobodu... ale to jsou třenice prostě, který jsou fakt zbytečný. Máme to my

zapotřebí? A to je prostě další otázka. Jako co teda upřednostňovat? Společenský smír nebo prostě zase svobodu někoho na úkor společenského smíru. To je prostě potřeba brát v potaz, když se to třeba bude řešit. A... to jenom, to jenom sem tam prostě nějaké malé problémy, ale až prostě bude tady spousta lidí, možná už nebudu, ani \_\_\_\_, který jako prostě pro mě je podle mýho dost optimistický, v tomhle se od něj podle mě dost odlišuju a... ani já ani on prostě tady nebudeme, ale takže ani prostě asi nebudeme mít šanci vidět na vlastní oči ty problémy. On je skálopevně přesvědčen, že to půjde, že jestli někde to nefungovalo, tak je to problém Francie, že prostě selhala, problém Švédska, protože Švédsko selhalo... to je prostě... to je asi vše, co k tomu můžu říct.

K: A myslíte si, že... jak jste říkal, že by jako potřeba v rámci islámu prostě redefinovat to, jak nahlíží na sexuální život a na tu ženu, tak že to jako má tu naději? Někdy? Aby se tohle změnilo?

X: No, já si... já nevim... já fakt nevim... já jsem vám řekl, že jsem trochu skeptický ohledně toho... ale... může se to... jako není na vybranou, protože jako není možné úplně zastavit proud migrantů, není možné... a to není vlastně ani právně, že jo, lidskoprávně není možné zamítat proudy migrantů, vůbec. Češi dělaj... to jako klikatýma cestama, ale pořád proudí do Itálie a z Itálie potom... jednak tohleto prostě není možné, i kdybychom zabránili tomu, aby k nám nikdo nejel, tak lidi, který tady žijou, množí se, rodí se nový a nový generace, takže vlastně je potřeba na tomhle nějakým způsobem pracovat. A nejsem si jistý, ale jako... vlastně jsou lidi třeba u nás, kteří se snaží v tomhle ohledu vychovávat tu společnost, ale ty jsou zatím hodně neefektivní, jsou hodně neoblíbení, protože otvírají témata velmi citlivá, snaží se vlastně lidi přesvědčit o tom, že třeba homosexualita je v pořádku nebo žít s nějakou ženou na psí knížku je v pohodě... ale stále jako se jim to nedaří... stále nejsou hodně oblíbení, jsou očerňováni atd... sociálně vlastně lynčováni, ale... tam v Egyptě nebo v arabském světě to začalo... lidi, který tady žijou už nějaký čas, by měli být více připravení na to vůbec slyšet argumenty ve prospěch třeba té svobody sexuální apod., takže proč to prostě nezkusit? Když vlastně jako Německo chtělo, tak si řeklo, hele, teď nedávno, že každý nový migrant bude muset podepsat prohlášení, že nemá problém se státem Izrael (ironický smích) ... to jako kdybych musel podepsat, tak dneska už jsem dávno v Egyptě. A... takže v podstatě... je to jako nějaká možnost vnutit lidem

nějakou integraci, nějakou míru integrace, já nejsem člověk, abych posuzoval, jestli je to správné nebo nesprávné, ale rozhodně je to na sociolozích, na orientalistech, který se opravdu v tý politice vyznaj, aby to jako řešili, no... ne tady někde u stolu, to asi...

K: A koho třeba považujete za úspěšný Araby u nás a srovnáváte se s nima třeba s někým?

X: Ne, já se s nikým nesrovnávám. Úspěšný... jako jsou tady různý podnikatelé například, ale já se vlastně, bohužel, moc nepohybují mezi Araby. Mám jednoho, hodně blízkýho kamaráda, Egypt'ana a... pracuje tady zrovna za rohem... a přijel do Čech, neměl tady práci, měl tu jen manželku a dítě a v podstatě dohodil jsem mu práci, kde dělá a dneska třeba vede, to je směnárna, teďkon vede třeba tři směnárny, otevřel si prostě beauty salon jako kadeřnictví někde s manželkou, takže já si myslím, že on je prostě úspěšný... má děti, má dvě děti a myslím, že vede, má jako úspěšný rodinný život... ten je podle mě dost úspěšný... taky je dost věřící člověk... jo, takže... nejsem si jistej, jestli je stoprocentně integrovanej, jak se cítí, jestli je sžitý vlastně s hodnotami tady... ale zase, když se na něj podívám, tak si myslím, že je úspěšný... jo, z mýho pohledu... A já si myslím, že on je spokojený. Podle toho, co on mi říká... je to prostě úspěšný člověk, je to spokojený člověk. Je tady třeba za rohem velmi známý podnikatel, který byl taky třeba přijel a neměl absolutně nic a dneska je snad miliardář... člověk, který vede, má několik vlastních směnáren a má různý prostě společnosti po republice a taky je vlastně úspěšný člověk... že... sice si myslím, že sociálně není, protože je hodně oblíbený obecně mezi tou komunitou tady, ale materialisticky je to asi velmi úspěšný člověk, když je to miliardář... takže asi tak... ale nemůžu se srovnávat... asi bych nechtěl být v jeho kůži... asi bych chtěl jeho peníze... ale tak, kdo by nechtěl... ale tak oblíbený jako je on, jakože opravdu...

K: No, a pak bych se ještě chtěla zeptat na ten kontakt s tou českou společností, ať už třeba dřív nebo teď... jestli jste zažil třeba nějaký rasismus, ať už třeba verbální nebo fyzickéj...

X: Rasismus... no takový ty klasický situace prostě jako když člověk hledá po telefonu byt na pronájem a stačí jenom „no \_\_\_ (jméno arabské)“ – nikdo nebude chtít ubytovat \_\_\_.

K: Takže vy jste \_\_\_? \_\_\_ je jako zkratka?

X: Ano. \_\_\_ je jenom přezdívka. Takže okej... nikdo nebude chtít ubytovat \_\_\_\_\_. Ne, proto, že bych tam vyráběl třeba bomby nebo tak, ale protože by tam třeba byl bordel, a přece jsem z Blízkého východu, že jo... Češi prostě chtějí někoho, s kým by mohli jednat v pořádku, bez problému, v pohodě, rozumí si vzájemně, takže... anebo prostě s dalšíma Evropanama si můžou rozumět, takže okej... ale prostě ubytovat cizince z Blízkého východu, to by mohl bejt problém, takže... třeba takový věci.

K: Ale nic třeba jakoby fyzického?

X: Ne, myslím, že ne. Možná nevypadám úplně jako typickej Arab... já můžu být klidně i Řek. Nebo já nevím... můžu být... z Balkánu, jo... prostě úplně není tady napsané, že jsem prostě z Egypta... navíc možná i čeština mi k tomu pomáhá... vždycky prostě přímá... jo, to je možnost, jo... já nevím, kdybych prostě byl žena, zahalená, tak bych asi měl mnohem větší problém... ale takhle vlastně od pohledu, okej, cizinec, ale nevíme, kam ho zařadit... jsem cizinec prostě... to může bejt odkudkoliv... ne z Evropy třeba, ne z Ameriky, ale... prostě z jihu Evropy můžu být například... někteří Španělé takhle prostě vypadaj... takže tak, ale že bych jakože rasismus přímo takhle to asi těžko... to je asi vše.

K: No, tak za mě asi taky. A ještě jsem se chtěla zeptat na nějaké ty kontakty...

(kontakty...)



## 6. Rozhovor

PR MANAŽERKA/PRACOVNICE – Fatima

Datum, místo, čas	15. 3. 2024, kavárna, 16:00
Délka rozhovoru	42:51
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Žena, 39 let, napůl Syřanka (maminka Češka, tatínek Syřan)
Profese	PR manažerka/pracovnice
Další údaje: rodinný stav apod.	Svobodná
Výběr účastníka	Nabalovací metoda (doporučení od jiné aktérky)
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Instagram, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra příjemná

K: Já si teda zapínám nahrávání... na začátek bych se vás chtěla zeptat, jestli byste se mi teda jakoby krátce představila, i když teď už jsem to slyšela, ale... kolik vám je let, co teda momentálně děláte, co jste dělala předtím a tak...

X: Tak jako bliženec mi bude teďka v červnu 39. Narodila jsem se 1985 v Čechách, protože moje maminka přiletěla z Damašku v osmém měsíci rodit do Čech, abych měla dvojí občanství. A jinak vlastně jsem vyrůstala do 10 let v Damašku. Nebo... napůl v Damašku, napůl na venkově, protože můj otec \_\_\_\_, syrský student, který v Čechách potkal moji matku a po svatbě se přestěhovali do Sýrie, tak vlastně pocházel z hodně chudýho syrského venkova a vlastně vždycky půl roku jsme trávili na venkově, půl roku v Damašku. A pak jsme se vlastně po jeho smrti, se máma chtěla vrátit do Čech, takže jsme se já a můj bratři vrátili do Čech a tady jsem klasicky studovala gymnázium, začla jsem studovat historii, protože nemam na nic talent, ale vždycky jsem měla ráda příběhy, takže jsem šla studovat historii. A po klasicky bakaláři a magistru, kdy jsem se už začala věnovat dějinám komunismu a dějinám studentů z tzv. třetího světa v bývalém Československu a začala jsem dělat doktorát na téma arabských komunistů a jejich nějaký fluktuaci po Evropě a

poslední vlastně čtyři roky dělám fashion PR. Protože jsem vždycky měla ráda módu, módu a jídlo, takže teď se vlastně točím okolo akcí a módních přehlídek.

K: Mhm... a vaše maminka je teda Češka?

X: Moje maminka je Češka a otec Syřan. Potkali se na diskotéce v Plzni v roce 1974.

K: A no... a pak jsem chtěla, ještě vám musím říct, že to nahrávám a jestli s tím souhlasíte...

X: Jo, jo, souhlasím.

K: ... a s účastí na výzkumu...

X: Ano, ano. Dávám konsent.

K: No a... to jste mi krátce předpopsala to, čím jsem chtěla navázat – ten příběh vás a vaší rodiny. A teď se chci zeptat, jak třeba vy sama vnímáte úspěch, co pro vás to slovo jako znamená, představuje?

X: No... to je hodně záludná, ne úplně jednoduchá, otázka zrovna pro mě, protože i v rámci jako těch různých kulturních zázemí, který v sobě mam, tak vlastně ten úspěch pro ženu je hodně jinej. Takže asi... i když já jakoby pocházím z rodiny křesťanských Syřanů, jako celá moje jakoby rodina je pravoslavná, což je jakoby relativně velká komunita v Sýrii, křesťanská, takže jakoby ta míra emancipace jde ruku v ruce s tím mým původem – jakoby že takovej ten jako tlak klasický tradiční rodiny úplně není, ale jsem třeba rozvedená, takže to v rámci jako mé rodiny by se dalo asi označit jako dost velký neúspěch. Takže... ta jakoby moje asi tahleta část se považuje za dost neúspěšnou, ale zase jakoby oba mé rodiče kladli velkej důraz na vzdělání, takže jakoby asi to, že jsem dosáhla vlastně nějakých nejvyšších hodnot, co se týče vzdělání, to považuju jako za úspěch. Takže je to takovej, taková... takový vlastně dvě linky, který se spolu trošku perou. Myslim si, že pro ženu je to takový trošku náročnější v tomhle pohledu, extra pro Arabku. Si myslim, že je to takovej jako inner struggle, konstantní, mezi tou tradiční rolí a tou jako moderní, západní, že přece jenom když jako jsou arabský rodiny třeba hodně... takhle... i když nejsou konzervativní, tak přece jenom ta role ženská, rodinná je hodně...

K: Jenom hodně ...? Pardon...

X: Silná.

K: Jo...

X: No, no, no... takže třeba jakoby mam spoustu sestřenic, který maj úspěšný kariéry, ale maj současně třeba rodiny. Takže já v tomhle jsem asi selhala... odpověděla jsem, nebo?

K: Jo, jo. A máte děti?

X: Nemam právě, nemam.

K: Jo, jo. A cítila jste prostě třeba v rodině tadyten tlak? Jako ze strany mamky nebo táty třeba?

X: Ne, co se týče dětí, ale co se týče manželství určitě ano. Takže jakoby vlastně v mé rodině se neměří nebo jako myslím si, že i v rámci mé syrské rodiny se neměří úspěch jakoby co se týče dětí, ale určitě se měří úspěch podle toho, jestli jste schopni navázat partnerství a žít život ve dvou. To je vlastně taková hodně silná hodnota v mé syrské rodině – jakoby ten život ve dvou, s partnerem.

K: Mhm... no a co podle vás ten úspěch jako určuje, obecně, v životě? A pak třeba co to bylo u vás...

X: No, jako já... jak už jsem psala, mě tohleto slovo trochu dráždí, protože je takový hodně... hodně... spojený jako s nějakým kapitalistickým pohledem na svět, kterej mi není jakoby úplně vlastní. Já bych to vlastně opravdu hodila spíš do nějaký jako roviny životních hodnot než jako úspěchu ve smyslu finanční zajištěnosti a nějakým postavení ve společnosti. Já určitě беру jako obrovský úspěch to, že mam úžasný přátele, nějak vlastně jsem zapadla, což není úplně... protože mam hodně jiných kamarádů, který jsou třeba ze smíšených rodin a nebylo, není to úplně taková samozřejmost, protože nějaký ten vnitřní pocit... nejistoty v různých třeba jako partách nebo kolektivech je docela silnej. Takže tohle je asi můj největší úspěch, že mam strašně dobrý zázemí kamarádský s lidma, který mi rozumí teďka. No... aniž bych se já musela nějak přetvařovat, aniž bych se musela do něčeho nějak násilně pasovat.

K: Mhm...

X: A jenom teda jestli to... a tohohle jsem dosáhla, až když jsem se přestěhovala z českýho maloměsta do Prahy. Vlastně jsem vyrůstala na českym maloměstě, kde vlastně ta jinakost nebyla braná úplně v pohodě. Takže jakoby... proto vlastně to uvažuju za úspěch, protože byla dlouhá cesta k tomu, to najít. Až vlastně v rámci vysoký školy a Prahy jsem vlastně našla ty lidi, který jako... se kterýma jsem souzněla hodnotově.

K: Jo. A kde jste vyrůstala, jestli se můžu zeptat?

X: V \_\_\_\_.

K: Jo.

X: Nejezděte tam. (smích) Strašná díra.

K: Já jsem taky z maloměsta, takže... (smích)

X: Taky jste z maloměsta?

K: Jo. Ale jakože ze západu.

X: Tak \_\_\_\_.

K: Ale je to u \_\_\_\_.

X: Ale Karlovarsko je podle mě možná ještě víc tough než... tak no...

K: No, takže když to vztáhnu na to, jakože ten životní úspěch vnímáte hlavně jako ty životní hodnoty a ty přátelé a tak... tak si myslíte, že to, co vám k tomu hlavně dopomohlo, byla ta změna prostředí?

X: Eh... určitě mi k tomu dopomohlo to větší město. Protože paradox, někdy to větší město jakoby skýtá v takových těch jako předsudcích takový větší nebezpečí, a hlavně to právě je úplně naopak... já jsem byla víc ohrožená tím, že vlastně když jsme se sem přestěhovali, mně bylo deset a bratrům bylo devatenáct... osmnáct a devatenáct. A opravdu jsme jako neuměli moc dobře česky. I když jako máma byla Češka, tak jsme jako s klukama opravdu mluvili arabsky. Neuměla jsem třeba latinku, takže mi dlouho trvalo, než jsem se dostala jakoby na vstup do školy a bratři taky hodně zápasili jako s tím zapadnutím do kolektivu. A právě to maloměsto bylo hodně jako... hostile... jako...

K: Asi můžem říct hostilní, ne?

X: No... jakože úplně nám tu náruč neotevřelo a vim, že jsme dost... nebo já rozhodně, jsem měla hodně blbou pubertu. Takže určitě až pak ta změna do toho většího města, kde ty má vrstevníci byli asi jako víc zvyklí na různý... diverzitu... a vlastně jsem i našla jakoby arabský kamarády, což tam vlastně jakoby nebylo... \_\_\_, že jo (kamarádka) prostě... nebo jako jiný, nejenom arabský, ale jako právě různě děti ze smíšených rodin... což mi dalo vlastně hrozně moc takový to wow, tak je někdo jako já. Což prostě na tom českým maloměstě bylo těžký, extra v těch 90. letech, protože... když jsem se tam přestěhovala, byl rok 95. Třeba teď už by to bylo jiný možná... teď třeba tady jakoby je víc Ukrajinců, víc je vidět, že ta společnost si to v sobě víc řeší, téma jako migrantů, téma jejich jinakosti. Ale ty devadesátky byly tough v tomhle. Tady jediná jinakost byla jako vietnamská a romská. A to jsou hodně jako... tehdy to byly hodně izolovaný komunity, takže... takže tak no. Takže určitě až v roce 2005, jo, to bylo 2005, kdy jsem odmaturovala a dostala jsem se na vejšku do Prahy.

K: Mhm... no a když to teď pak vztáhnu na tu vaší studijní a jakože kariérní cestu, tak co to třeba zapříčinilo? To, že jste pak šla na tu fildu apod.? Že jste si vybrala ten obor nebo?

X: No, určitě právě ten můj původ, větší zájem o historii, protože to vlastně vnímám hodně i mezi jakoby Arabama, který žijou v Evropě, že vlastně jakoby ta potřeba se nějak jako obhájit nebo vysvětlit, odkud jako jsou, je spojeno rozhodně jako s větším zájmem o kulturu, o historii... vidím to třeba i jako na svém nejstarším bratrovi, kterej jako vůbec nemá humanitní jako zájem o nic, ale vlastně v historii se vyzná, takže takovej ten jako důraz na tu... na to jakoby vysvětlit původ... nějak jako... no, to ukotvení... obecně jako Arabové mají hrozně rádi příběhy, historii... jsou hrozně hrdí jakoby na kulturu vlastní, potřebují ji obhajovat před zbytkem světa... takže určitě jakoby můj původ mě ovlivnil, proč jsem šla studovat historii... a i když ze začátku jsem nechtěla dělat arabský témata, chtěla jsem dělat spíš jako českou historii, období komunismu – 50., 60. léta, to mě vždycky fascinovalo a vlastně i bakalářku jsem psala na lingvistickou devalvací jazyka po revoluci 48 – jak vlastně například u Rudýho práva, jak některý slova začaly mít jinou konotaci... no, takže vlastně jsem to nedělala, až vlastně pak jsem to propojila s téma arabskýma studentama a začala jsem z toho strašně těžit. No... takže... i jeden z mejch bratrů mladších je překladatel, z arabštiny do češtiny, takže mi i pomohl

překládat různé texty a vlastně... vlastně celou pubertu na tom maloměstě jsem se snažila tu arabskost nějak skrývat a styděla jsem se za ní a vlastně jakoby nerada jsem o tom mluvila a vlastně až pak tady jsem jakoby nějak, po tý pětadvaceti, jsem to nějak jakoby přijala a... a myslím si, že třeba po třicítce můžu říct, že jsem, že fakt jakoby... mě to jakoby naplňuje...

K: Mhm...

X: No... je to dlouhá cesta. Takže, no... takže vlastně v rámci i toho doktorátu, kterej jsem začala dělat někdy v osmadvaceti, tak vlastně jsem jako úplně, jsem z toho opravdu vyloženě těžila, z té výhody.

K: Že asi ani tolik lidí takových nebylo, ne? Který by se o to vyloženě zajímali...

X: Přesně. Ano, ano. Takže jakoby to, co jsem se snažila potlačit, jsem konečně nějak jakoby zhodnotila. A třeba až teďka poslední jako... třeba od krize teďka v Palestině, od podzimu, tak vlastně poprvé mám pocit, že vlastně ta arabská část trošku převažuje nad tou českou, že se vlastně cítím hodně nekomfortně tady, jako... poprvé vlastně fakt zažívám jako velkej... velkou vlnu jako rasismu, islamofobie, i když islamofobie se mě netýká, tak ona je aplikovaná na všechny Arabky, tak to vlastně hodně jakoby... najednou si říkám jakoby... fakt jako tohle... tohle jako není ok a vlastně najednou jakoby mnohem víc, než když byla krize syrský občanský války a syrských uprchlíků, tak vlastně až teď to vidím opravdu jako... no... že jako se fakt cítím jako Arabka.

K: No, to chápu... jakože to už jsem slyšela během těch rozhorů, že se třeba teď necítí někdo dobře a tak...

X: No... a dokážu vlastně i líp pochopit, jak se třeba opravdu některý vlastně ty jako druhý, třetí generace dokážou jako radikalizovat. I když jsem to chápala dřív taky, tak teď vlastně jako to víc vnímám opravdu na svém příkladě, ne, že bych se já radikalizovala, to vůbec. Ale najednou dokážu víc jako vnímat takovej ten pocit tý křivdy, jako opravdu velký křivdy. Eh... no... protože to je strašně nefér. A je to, no... a je to jako... že jo, no... takhle bych to asi nechala.

K: A jakože setkala jste se přímo jako i vy s nějakým jako na vaší osobu útokama nebo rasismem?

X: Ano. Poprvé jsem se setkala vlastně v roce 2014, kdy vlastně jsem sdílela vlastně nějaký propalestinský věci na Facebooku a jedna vlastně žena ze stejného oboru mě obvinila z antisemitismu. To bylo poprvé a vlastně teďka na podzim mi vlastně hrozilo, že přijdu o práci kvůli věcem, který jsem sdílela na Instagramu, vlastně propalestinských. Byla jsem vlastně obviněná z toho, že podporuju terorismus a že jsem antisemita. A vlastně... eh... jako v rámci mého kolektivu pracovního, který jsou vlastně zvyklí, že dlouhodobě tyhle věci sdílím, jo... že já vlastně jsem k tomu byla relativně hodně aktivní na sociálních sítích a chodím na protesty od toho roku 2014, takže jako... není to tajemství žádný. Tak jsem to vlastně nakonec nějak ustála...

K: Že vás podrželi i vaši...?

X: Jako podrželi, podařilo se mi jim to vysvětlit, nějak jsme to jako přestáli, ale... ale jakoby víc lidí, někteří, kteří i přišli o práci kvůli tomu v tom říjnu, listopadu. Teď ten narativ už se trochu... už to není zas takový tabu, ale ten říjen byl fakt hodně těžkej. To jsem se fakt setkala s totálním nepochopením a vlastně s tím, že jsem pak byla považovaná za jako fakt... za teroristu nebo za radikála nebo... no... přitom to byly úplně basic projevy solidarity... no...

K: To je hrozný...

X: To je v pohodě... jako já jsem naopak strašně pyšná na lidi ze svého okolí, od kterých bych to třeba nikdy nečekala, který se začali jako nějak aktivisticky angažovat. Takže já jsem naopak plná... i když jako spoustu věcí mě znechucuje, každé den mě něco jako překvapí, tak naopak jsem strašně nadějeplná, co se týče nové generace, Gen Z, protože já jako hodně pracuju v práci s tiktokera, s Gen Z influencerama a mám pocit, že to je generace, která je mnohem víc jako... mnohem víc taková, že... eh... dokáže i detekovat, když s ní někdo manipuluje. Jste mnohem uvědomělejší, mnohem, tím, že nasáváte informace first hand z internetu, a ne ze zpravodajství, médií jako třeba boomerů nebo starší generace, tak vlastně máte ty první informace mnohem rychleji. A musím fakt smeknout před různými lidma, jakože vlastně mě to... to, co dřív bylo nemyslitelný, dřív bylo nemyslitelný, aby jako byl v Praze protest, kdy 1500 lidí... nás se vždycky scházelo jako 30, 40... v roce 2021, kdy byla poslední velká krize obdobná tomu, co je teď, tak nás bylo 200 a já jsem plakala štěstím... takže jako strašně se to mění a já jsem

jako nadějeplná. Já jsem nadějeplná, že ten diskurz se jako opravdu posouvá. Díky internetu, díky mladým lidem a jako... no. A já ještě teda musím jenom dodat, že my nejsme viditelně jiní na první pohled – jako já a bratři. Třeba oproti \_\_ nebo jiným mým příbuzným, vlastně mám jako světlejší pleť, nemám velkej nos, takový ty prostě třeba... jsem vlastně kopie máj matky úplně. Takže já vlastně se s rasismem nebo nějakýma odmítavýma reakcema jsem se setkávala až když jsme se začali bavit o politice, kdy vlastně se třeba projevil nějaký můj jinej názor... nebo můj původ. Takže vlastně jsem se nikdy nesetkala s rasismem na základě májho vzhledu, což jako... žije tady třeba můj bratranec \_\_, kterej jako opravdu má tmavý vlasy, velkej nos, má tmavší pleť, takže opravdu jako viditelně je cizinec. Tak to je jinej příběh. Ještě se jmenuje jako \_\_, \_\_ \_\_\_\_, takže jako ještě jako viditelně jiný jméno. Já jako \_\_\_\_\_...

K: A to máte po mamce příjmení?

X: Ne, ne, ne. \_\_\_\_ je příjmení, je po otci. Ale píše se to jako \_\_\_\_ a ještě jsem si tam dala to – ová, aby to nebylo výrazný. Ale ne, moje jméno je \_\_\_\_, ale je to přepis. Ale můj třeba bratr se jmenuje \_\_\_\_, po tátovi a tam je to už třeba \_\_\_\_ trošku jako... a zase nejstarší se jmenuje jako \_\_\_\_, takže se to přepisuje jako \_\_\_\_\_. Takže my jsme infiltrovaný teroristi tady. (smích)

K: (smích) No, takže třeba ani jako dítě jste nic nezažívala ve škole nebo?

X: Ne, to ano, když jsme se přestěhovali, kvůli máj češtině. Takže vlastně...

K: No, to jsem chtěla rozebrat ještě...

X: To jo... to mě dost... hlavně když jsem se přestěhovala do Čech, tak mně bylo deset. Nastoupila jsem vlastně... musela jsem rok nebo půl roku jsem chodila na domácí přípravu češtiny k soukromý učitelce a pak jsem nastoupila do třetí třídy, vlastně rok pozadu, takže jsem byla starší. A byla se mnou ve třídě ještě jedna Rumunka, která měla taky špatnou češtinu a ta byla taky o rok starší. A byly jsme hodně obě jako... viditelně jiný. I třeba tím, že jsme byly jako dospělý žensky v těch jedenácti letech a byly jsme ve třídě jako mladších dětí, ale byly jsme pozadu – takovej hrozně zvláštní jako rozpor vospělosti, ale vlastně nějakýho jako zpátečnictví v rámci výuky. A... takže tam to bylo jako těžký. Jako ty první roky, hlavně ve škole, co se týče jako jazyka, byly jako těžký. I tím třeba, že hodně



znatelně jsem se jinak oblíkala, ale ne, že bych se oblíkala tradičně, ale protože jsem z rodiny, kde jako nás... nebo ta arabská část, v Sýrii se prostě ty děti jako hezky oblíkají. Hlavně holčičky maj vždycky sukně, kabátky... a i když moje máma... moje máma je doteď lékařka, ona měla lékařskou praxi v Damašku a hodně pracovala, tak stejně večer na mě šila. Nebo bylo úplně zvykem, že jsme nakupovali oblečení přes katalogy třeba z Francie nebo z Anglie. Takže já jsem vlastně přišla první den do školy v těch \_\_\_ (město) a měla jsem sukýnku, kabátek, mašli, botičky, s mašlema taky... a tam prostě byly ty děti oblečený jako obyčejně. Prostě tadyta kultura toho vyplávání dětí tolik není, jestli to dává smysl...

K: Jo, jo. Chápu.

X: Jako opravdu pro ty Araby jsou ty děti všechno. To je vlastně to největší štěstí, co ta rodina může mít, je mít ty děti. A jako hlavně holčičky a je to takovej skoro kult těch dětí a jsou schopný se pro ty děti strašně obětovat, což já neobhajuju, jako má to i svý... i svý...

K: Úskalí?

X: Úskalí, jako výchovný úskalí určitě. Ale jako... bylo to vlastně hodně jako znát... když jsem tam přišla a oni prostě...

K: A jako bylo to že třeba záviděli nebo spíš že jako koukali, jakože to je divný a jako...?

X: Kombinace obojího. Myslim si, že tam byla závist a že jako i učitelkám to vadilo, že vlastně já jsem hodně bojovala i s učitelkama. Že to vypadalo, že se jako chlubim nebo že si myslíme, že jsme lepší, jako arogantní... ale já jsem se jinak oblíkala celou dobu. To mi zůstalo. Jako máma na mě vždycky šila celou jako... vždycky vlastně jsme jezdili nakupovat oblečení třeba do Prahy, protože v těch \_\_\_ nic nebylo. A vlastně takovej ten větší zájem o to jako fintění by se dalo říct jako, tak vlastně to mi zůstalo. A vždycky jsem jako vzhledově, kdybyste se zeptala jakýkoliv můj spolužačky nebo spolužáka ze základky nebo z gymplu, tak jakoby vzhledově jsem se vždycky hodně odlišovala. Tim, že jsem se jakoby líp o sebe... pak jako pochopitelně, chytla mě puberta, takže jako dredy a takový věci nebo... jakože... to jo, ale vždycky tam byl jako takový ten zájem o sebe, sebezpečí, sebe vzhled... což prostě fakt jako... je i v tý arabský kultuře silnější.

K: No a může tohle bejt jakoby příčina toho, co děláte teď?

X: Jo, jako určitě. A to mi, to mi i máma vyprávěla, že když se přestěhovala z ČS do Sýrie, tak na ní třeba otcovy sestry koukaly strašně skrz prsty, protože třeba nebyla depilovaná. Protože tady v tom socialismu prostě jako... se nosilo jedno oblečení... nebo ne jako jedno oblečení, taky se dalo hrát s módou, ale přece jenom jako ta buržoazní část společnosti v těch arabských zemích byla hodně ovlivněná Západem – Francií, prostě Amerikou...

K: A vaše rodina tam byla teda jakoby nějak líp umístěná v rámci té společnosti?

X: Eh... ne. Byla to střední třída měšťanská. Rozhodně jsme nebyli nějaký jako boháči, ale prostě byl tam rozhodně mnohem větší zájem jako o západní nějaký rozvoj... i tím vlastně, že můj strýc byl komunista, můj otec byl komunista, hodně lidí v té rodině byli komunisti, takže hodně cestovali do Evropy a nějak jako víc nasávali to, co je jako moderní. A vim, že prostě i jakoby pro mojí mámu to byl šok, že měla pocit, že jede do nějaký jako primitivní země, ale vlastně přijela do země, kde se mnohem víc kladl důraz na to, jak žena vypadá, oproti třeba tomu ČS tady.

K: Mhm... zajímavý...

X: No... takže je to takovej jako hrozně zvláštní... jako nějaká kontradikce nebo rozpor, kterej jsem se právě snažila v těch svých pracích, studentských pracích jako... pochopit. Že vlastně arabští studenti tady v rámci socialismu v 60., 80. letech přijeli z těch rozvojových zemí, ale dostávali často vlastně výplatu těch stipendií v tuzexových bonech, takže tady nosili zvonáče, boty na podpatku... třeba svatební fotografie mých rodičů je úplně bizár, protože tam můj otec, kterej má ty... všichni, ta arabská část, maj ty košile s těma špičatejma límečkama jako... jsou hrozně jako... vypadaj, že přišli odněkud z Las Vegas, vypadaj, maj ty brýle módní... pak tam je ta česká část, to všichni vypadaj prostě...

K: Unyle, jednoduše?

X: Unyle, jednoduše, přesně. Maj ty jako nevyjasovaný saka... no jako je to... no... a přitom vlastně jako západ a východ... tam je prostě strašně moc linek, který se jako divně přelívají a není to jako černobílý...

K: No, to je fakt hodně zajímavý.

X: No, ale fungovalo to i v těch 90. letech, paradoxně, že v těch 90. letech my jsme byli jako... působili jsme, že si hrajeme na něco lepšího. Tadyta věta to asi vyjadřuje nejlíp... no...

K: No a pak jsem se, ještě jsem se teda chtěla zeptat, vy jste dělala ten doktorát a pak jste teda i učila na fakultě?

X: Ne, ne, ne. Já jsem v rámci doktorátu, nikdy jsem neučila, ale v rámci doktorátu jsme měli prostě semináře, takže... v rámci toho doktorandskýho semináře jsme jako... tam jsou prostě bakaláři, magistři, takže... ale nikdy jsem jako vyloženě neučila a doktorát jsem hlavně nedodělala.

K: Aha.

X: Dělala jsem ho osm let, ale nedodělala jsem ho. To jenom tam nikde nesmí padnout, že jsem doktor, protože to by byla lež. Ale v rámci toho doktorátu jsem hodně komunikovala, jezdila jsem na konference... měla jsem velkej grant vlastně, jehož výsledkem byl vlastně výstup ve sborníku, takže... mam asi tři publikace, takže... no...

K: A můžu se zeptat, proč jste ho nedodělala? Já nad tím někdy taky trošku přemýšlím, takže je to spíš takový z mojí strany osobní...

X: Mě opravdu jako... bylo to pro mě těžký, držet tu motivaci, když tam nebylo to finanční ohodnocení a prostě jsem začala být líná. Jako ta motivace prostě poklesla a... a začala jsem dělat prostě práci, kde ty peníze byly a už mi nezbyla... ono taky když je člověk starší, tak ona taky ta vůle k tomu, dělat něco večer nebo ve volným čase je slabší a slabší. A já jsem pak přešla na dálkový studium, takže už jsem prostě... já jsem teda měla štěstí, že v rámci doktorátu jsem pracovala na fildě, protože jsem tam dostala půl úvazek, což mi jako hodně pomohlo a pak jsem o něj přišla a... měla jsem teda jen to doktorandský stipendium, pak jsem to dělala na dálku, takže jsem neměla ani stipendium, takže jsem začala pracovat v PR agentuře a vlastně mi došlo, že PR je to, co mě bude doopravdy živit. Ale musím říct, že toho lituju...

K: Že toho litujete?

X: Ano. Že vlastně chybí mi ta jasně definovaná profese, kterou jsem tolik let budovala a vlastně vidím, že na to nikdo nenavázal, že někdy se bavím s lidma, jako

s bývalýma spolužákama, a vidím, že jako vlastně jakoby to je takový vakuum, že vlastně jsem to mohla... jsem mohla být úspěšná i dobrá, ale prostě... život něco stojí, no... a když prostě ten člověk nemá nějaký fakt dobrý rodinný zázemí, který by ho finančně nějak podpořilo nebo třeba partnera, kterej vydělává víc, tak je to těžký... je to vlastně spojený s hodně velkým odříkáním a já ráda cestuju, ráda dobře jím, ráda si kupuju oblečení třeba od kamarádů designérů... jako... prostě mam nějaký takový jako hodnoty, který prostě jsou spojený i s nějakým jako jiným uvažováním nad penězma a udělala jsem tohleto rozhodnutí, no...

K: To chápu... takže tam byl hlavně ten důvod finanční...

X: Finanční, ano. Jinak jakoby fakulta a kolektiv, můj vedoucí, mi všichni vycházeli maximálně vstříc. Měla jsem i štěstí na fakt dobrý granty a vlastně v rámci toho \_\_\_ jsem byla dva měsíce v Paříži na výzkumném pobytu archivním, takže jako jsem si vlastně díky jako tomu doktorátu vlastně... byla jsem na konferenci v Bejrútu... vlastně... ta fakulta mi hodně pomohla, hodně mi zafinancovala věci, ale to byly takový jednorázový záležitosti, nikdy jako konstantní, standardní plat. A vidím to, že ty humanitní obory jsou na tom hůř a hůř. Vidím to na některých mých spolužácích, který teď třeba učí, že dodělali doktorát a jsou jako fakt pedagogové, že to je fakt jako bída, strašná bída, hlavně pro chlapy. Prostě jako živitelé rodiny vlastně, tak jako... je to tough.

K: To je vlastně přesně to, co mě u toho na tu druhou stranu odrazuje...

X: Ale tak jako nikdy nevíte, jak partnersky se vám třeba podaří... (smích) Zase mám jako spolužačku bývalou \_\_\_\_, která je teďka strašně úspěšná, jsme vrstevnice, má rodinu, manžela, taky historika, je úspěšná historička a ta to třeba zvládla, dala to a jsem na ní pyšná. Publikuje, ta vlastně dělala \_\_\_\_\_ (téma). A jako, že to jde, že to jde. Já jenom jsem moc rozmazlená.

K: No, to jsem taky, v těch samých věcech. Ještě jsem se chtěla na něco zeptat, ale teď mi to vypadlo... a jak jakoby vzniklo to PR, jakože to, že jste šla do toho?

X: Já jsem se vždycky hodně pohybovala kolem jako designérů, návrhářů, umělců, už od vejšky, jakoby hodně mých kamarádů byli v tomhle oboru a hodně jsem jim třeba jako textovala věci, protože vlastně paradoxně, i když čeština není můj mateřskej jazyk, tak vlastně hodně rychle, tím že máma pak po přestěhování hodně

dbala na to, že vlastně všichni tři jsme jí nahlas četli, každé večer, tak hodně jsem jako začala hodně číst, zajímat se o jazyk, takže jako vlastně jazyk mě dodneška živí – čeština. A takže jsem jim hodně textovala, hodně jsem jim třeba pomáhala s různěma akcema, takže... to v nějakých 26, 27 to byl pravidelně jako můj side job. Pak vlastně moje nejlepší kamarádka začala pracovat ve velké marketingový agentuře nebo reklamní agentuře a dohazovala mi právě jako textace, různý takový jako bokovky, až vlastně jsem tam byla externí, pravidelně jako dodavatel textů, takže jsem se vlastně jako furt pohybovala v tomhle odvětví reklamním. A pak vlastně až když jsem začala dělat dálkově ten doktorát, tak už jsem vlastně vyloženě pracovala v PR agentuře a... a poslední vlastně čtyři roky mě přetáhly vyloženě jenom fashion PR agentury. Ale vlastně je to vtipný, protože furt se pohybuju v tý stejný partě lidí. Všichni už jako nějak dospěli, už maj vlastní ateliéry, vlastní byznysy a... takže to jako trošku jako využívám všechny ty kamarádský vazby, který jsem měla už jakoby kolem těch 23, 24, 25, tím že jsem se vlastně dostala nějakým tím životem v Praze, skrz různý večírky hlavně, k nějakým lidem a... no... a vlastně jakoby ve 24 jsem potkala svoji nejlepší kamarádku, která je třeba teďka redaktorka ve Vogue... takže jako obě jsme vlastně jako zůstaly v tomhle nějakým jako oboru, no... ale je to vlastně zajímavý, protože v tomhle oboru člověk potká hodně expatů a hodně cizinců a hodně dětí jako ze smíšených manželství. Design, móda, umění je vlastně plnej a myslim si, že je to fakt jako tím, že ta konfrontace s nějakýma jako jinýma úhlama pohledu hodně z toho vychází a často jsou to třeba jako i lidi z neúplných rodin, nejen ten původ, ale i to divoký rodinný zázemí v nějakým formativním věku člověka jako víc posouvá k tomu, aby jako nahlížel na různý věci víc jako do hloubky možná? Takže, no...

K: Co si myslíte, že třeba může jakoby Arabům obecně v Čechách pomoci s nějakým jako úspěchem?

X: Určitě to, co děláte vy třeba – jakoby zviditelňování osobních příběhů. Protože si myslim, že česká společnost nasává arabský příběhy skrz filmy, který většinou pracujou se stereotypním obrazem Araba jako teroristy nebo Araba jako nějakýho primitiva s velbloudem nebo Araba despoty, Araba muslima anebo vlastně z médií, který vlastně hodně manipulujou veřejností obrazem uprchlíka, takže vlastně jakoby cokoliv, co ukáže tu diverzitu, ukáže to, že ano, jakoby celosvětově terorismus je problém, jak v Evropě, tak v arabských zemích, v Americe, jakože to

vlastně není výsadní arabská věc. A určitě je to víc tradiční společnost, která je víc zakořeněná v náboženství. Ta cesta vlastně k občanskému vnímání společnosti je furt někde v polovině jako na cestě, takže jakoby... eh... to nechci jako popírat, ale třeba strašně moc je arabských křesťanů, určitě jsou arabští židi, vlastně je strašně moc úspěšných Arabek, emancipovaných, ve světě i v Čechách, jakoby není to jenom Martha Isoová a Klára Isoová... teďka mi třeba dělá strašně dobře zviditelnění \_\_\_\_, designérka, Palestinka, narodila se v Gaze. A myslím si, že přesně tohleto rozšiřování úhlu pohledu je strašně to, co česká společnost strašně moc potřebuje, strašně, strašně moc. No...

K: No... jo a pak tu mam ještě otázku, jestli se třeba srovnáváte se nějakýma úspěšnejma Arabama v Čechách?

X: Jestli se srovnávám?

K: No... nebo jestli nějaký znáte...

X: Jo, no... jako... jakoby zase, co znamená ten úspěch... jakoby znam třeba \_\_\_\_\_, se kterýma se vzdáleně příbuzná... jakoby manželka \_\_\_\_, je jejich teta... takže vlastně ne pokrevně, ale s těma jsem se konfrontovala celoživotně, protože ony se narodily v Čechách a žily tady. Já jsem se sem vlastně přistěhovala, takže určitě nám pomohly tady v nějakým jako životě, že tady byly ta kotva. Ale jinak... eh... jinak jsem se vlastně nikdy... není to něco, co by mi pomáhalo... takže to není moje téma. Určitě ale dodneška cítím jistej patriotismus, když je třeba v nějakým hollywoodským filmu Arab, že vlastně spíš než v Čechách, to jako jsem vlastně vnímala spíš globálně, protože v Čechách vlastně nebylo, s kým se srovnávat. V rámci fildy byli nějaký lingvisti nebo překladatelé... Bahbouh je takovej jako, no, tak ten... ale spíš mi to dělalo jako dobře globálně, třeba Bela Hadid nebo... takový jako úspěšný jako jména...

K: U tý to možná tolik lidí ani neví, ne?

X: To bych se divila... tak ona je jakoby hodně explicitní, co se týče propalestinský podpory anebo jako teď opravdu jako sleduju strašně moc umělců, zpěváků, modelek, návrhářů nebo třeba umělecká ředitelka Tiffany je jako Arabka, a to mi dělá jako nějak hrozně vnitřně dobře, že vlastně bojujeme s tím stereotypem toho,

že no... prostě bojujem s tím stereotypem, takže spíš jako globálně mi to dělá dobře...

K: No a pak mam ještě poslední věc, jestli byste mi... jestli třeba nemáte ještě někoho...

(další kontakty...)

Plus pak off record ještě, ale související

- Úspěch hlavně jako nalezení správného kolektivu lidí
- Dříve pocit cizosti
- Obava z posílení stereotypu – ze střelb, útoků z arabské strany v souvislosti s izraelsko-palestinským konfliktem

## 7. Rozhovor

MAJITEL KAVÁRNY, BISTRA a dalších gastro podniků – Fadel

Datum, místo, čas	24. 3. 2024, kavárna, 13:00
Délka rozhovoru	53:10
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 33 let, napůl Libyjec (maminka Češka, tatínek Libyjec)
Profese	Majitel a manažer kavárny, bistra a dalších podniků
Další údaje: rodinný stav apod.	Rodina, manželka, dvě děti
Výběr účastníka	Doporučení od vedoucího práce
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Instagram, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra velmi příjemná

K: Takže zapínám nahrávání a musím se vás zeptat, jestli s tím souhlasíte?

X: Ano, ano. Souhlasím.

K: A jestli teda souhlasíte s tím, že budete zapojen do výzkumu mé bakalářské práce...

X: Ano, souhlasím.

K: Tak a na začátek bych se vás chtěla zeptat teda kolik vám je let, co všechno děláte profesně a prostě takový představení... (smích)

X: (smích) Ok. Třicet tři let mi je a v podstatě vystudoval jsem IT školu – správu sítí apod., a to jsem i následně po škole dělal nějaký čas, až mě vlastně pobláznila káva výběrová a začal jsem se tomu věnovat tak jakože víkendově a vlastně v roce 2014 jsem si udělal poprvé stánek na trzích vlastně \_\_\_ (město). V tu dobu výběrová káva byla v Čechách úplně na začátku, takže jsem se setkával trošičku jako s nepochopením apod. No a v podstatě jsem dalších x let chodil víkend co



víkend na trhy vlastně dělat filtr, a to trvalo v podstatě do roku 2016, kdy už jsem se začal dívat po nějakym prostoru, že bych si založil kavárnu... a nakonec v roce 2017 jsem vlastně otevřel první kavárnu a od té doby je to taková malá velká jízda. Takže v tuhle chvíli vlastně provozuju tři kamenný kavárny, jeden stánek, foodtrack a v podstatě pražírnu kávy výběrové.

K: Mhm... no, a pak na úvod mam vždycky takovou jako vyprávěcí otázku, jestli byste mi mohl říct, jako většinou se buď ptám teda jako jak se ty daný lidi dostali sem nebo třeba teda v tomhle případě něco o vašem tatínkovi, jako třeba tu cestu, jak potkal vaší mamku, jaký byly ty začátky tady pro něj a tak... podle vás...

X: Mhm, jasně. Tak v podstatě táta tak jako většina v tu dobu mladých chlapů v Libyi, aby měli možnost studovat někde mimo, tak se museli vlastně začít věnovat něčemu, co bylo pro stát vlastně jako výhodné. Takže v tu dobu sháněli inženýry pro letadla, která se vlastně nakupovala povětšinou v tu dobu v Československu, v Rusku apod. a zrovna se jim vlastně hodilo, abych to zkrátil tak v podstatě táta potřeboval střední vzdělání, což byla v podstatě jediná škola s tímhle zaměřením v Itálii, takže vlastně letěl do Itálie, naučil se italsky, aby mohl vystudovat školu, kterou potřeboval a pokračování bylo v Čechách, takže zase letěl do Čech. Tady shodou okolností v tu dobu byla výuka češtiny pro Araby na \_\_\_\_ (město), takže vlastně tady on se učil česky, aby následně mohl vystudovat tu školu v češtině. Takže se učil a tady vlastně poznal mámu v... někde na víně se prostě potkali, na baru a začali se jako bavit. No, a v podstatě táta školu dostudoval úspěšně a pak měl teda za úkol se vlastně vrátit zpátky a v podstatě jako odpracovat si dva roky vlastně na té pozici, proč jsem vlastně jel. Protože oni měli na tu dobu relativně výhodné podmínky – měli placené bydlení, v podstatě týdenní kapesné bylo na úrovni mzdy v Česku jako měsíční – takže jako vlastně měli se, si myslím, hodně dobře na tu dobu. Tak se vrátil, v tu dobu už vlastně s mámou se nějakym způsobem jako vídali a v podstatě na dva roky se musel vrátit, aby si odsloužil to, co v podstatě, k čemu se jako uvázal, jinak by to skončilo asi špatně, protože by byl na nějakym jako blacklistu nebo by se třeba už nikdy nemohl vrátit do Libye. Takže si tam vlastně dva roky oddělal to, co měl, vlastně nějakym způsobem si občas volali nějak s mámou, ale minimálně. A pak se vrátil a navázali na to, co vlastně...

K: ... kde skončili.

X: Kde skončili vlastně. A v tu dobu táta už neměl zájem úplně jako pracovat jako ten letecký inženýr, takže začal, co se vlastně naskytlo, tak to vlastně dělal. Vzhledem k tomu, že měl vlastně stále ochranu jako... diplomatickou. Oni ti studenti měli takovou nižší ochranu, takže policie je úplně nemohla zatknout apod., takže... dneska už se tomu smějeme, ale v bytě prostě měli veksláci úschovu bonů a podobný věci, různých deviz... (smích) Takže bylo to docela zajímavý. Bohužel jsem ještě nebyl na světě, ale myslím si, že by mě to asi bavilo, se na to vůbec jenom koukat. (smích)

K: No, a to byla teda dohoda mezi Libyí a ČS o tom studiu?

X: Ano, přesně tak.

K: Protože tady těch příkladů je hrozně moc. Většinou právě ti Arabové, co jsou tady, tak to bylo na základě vlastně tadytěch dohod východního bloku s těma spřátelenýma arabskýma republikama.

X: Přesně tak. Kaddáfí měl vlastně velmi dobré vztahy se Sovětským svazem kompletně, takže on sem jezdil často a... takže v tomhleto na tu dobu jich tu bylo relativně hodně. Ale to se netýkalo jenom Čech, ale jako i po celým, po celý tý vlastně východní Evropě.

K: No a... pak tu mam otázku, jestli třeba vy sám sebe považujete za úspěšnýho?

X: Eh... já si myslím, že jo. Vlastně člověk má takový jako... jak se vyvíjí, tak považuje za úspěch první vydělanou nějakou částku, hezký auto... ono to potom jako odpadává... najednou dneska už vim, že jako to, že jsem spokojenej a jako dejme tomu úspěšnej, znamená to, že mam spokojenou vlastně rodinu, to je za mě úplně mega úspěch, dvě děti už dneska a... když bych se podíval na tu nějakou jako peněžní nebo majetkovou... mam, kde bydlet, bydlim ve svým a když jdu do obchodu, tak se asi nemusím úplně koukat, jestli koupim něco za padesát korun nebo za sto korun, a to je si myslím jako ten úspěch. A nemusím mít v garáži jako Porsche a říkat si, jak jsem skvělej, jo, takže... (smích) takže v tomhleto směru jsem dospěl k tomu, samozřejmě ten vývoj byl nějaký, ale dneska to asi můžu říct.

K: Takž ten úspěch vnímáte jako nějaký komplexní obrázek tý rodiny a zároveň toho ekonomickýho zajištění.

X: Ano, ano.

K: A převažuje ta rodina třeba? Nebo je to třeba tak nějak...

X: Naprosto převažuje rodina.

K: Jo, jo...

X: Já, dokud jako nebyla první dcera, který jsou dneska čtyři roky, tak já jsem prostě byl jako workoholik, já jsem prostě jako... tam my jsme nebyli s přítelkyní v tu dobu na dovolený několik let, jako... já jsem jako neustále... jako... fakt bylo období, kdy jsem se divil... kamarádi říkali třeba, jak se těšej na víkend a já si říkal jako, proč jako se těšej? Že jsem neuměl vypnout ani ten víkend. Po večerech jsem pracoval pořád. A to odpadlo až s tou vlastně dcerou, protože se radši věnuju jí a je to takový jako osvobozující, že najednou se člověk dostane... a nemusí k tomu dojít nějaká krize v manželství, ale vlastně se to nějak organicky takhle stalo, takže...

K: To je hezký. Ale tak ono to gastro je náročný asi, že jo...

X: Je, samozřejmě. A teď samozřejmě jako tím, že ta firma relativně jako rychle vystřelila, tak se samozřejmě učim, že už jako... měl jsem jeden čas problém přijmout to, že už jako nebudu za tím barem pořád, prostě... to mě bavilo... vlastně jako vnímat, jak to těm lidem chutná apod. A najednou jako jsem zjistil, že musim bejt jako jinde, musim jako zařizovat ty věci okolo a... takže to bylo takovej jako pro mě zlom. Jsem si říkal ty jo... jako chtěl jsem to? Nechtěl jsem to? Dneska už vlastně jako se učim, protože dneska už je nás jako dvacet v týmu, takže se samozřejmě učim, protože už to není jako o tom mít super suroviny, ale vlastně jako, a z nich dělat něco, ale že musim jako o ty naše lidi pečovat a jako starat se o ně. A to se jako pořád učim... i tu komunikaci vlastně, a to, že jakmile je ten kolektiv větší, tak už to není to samý jako když nás bylo pět a chodili jsme spolu každěj víkend na pivo a jo... (smích)

K: Ale to je hezký. Podle mě ta péče o ty zaměstnance je hrozně důležitá.

X: Je důležitá. A jako... snažim se tomu věnovat víc a víc. Je to jako důležitý. Takže to je taková věc, na který od loňskýho roka jako makam víc a pořád jako, doufam, budu.

K: Mhm. No, to je hezký. Jako protože já mam hrozně ráda výběrovku a obcházení kaváren a taky jako pracuju a i jsem pracovala a jednou mam taky takovej sen, že bych si chtěla něco otevřít. Ale právě jakoby, že spíš mam to, že si dovedu

představit, že by mě bavilo to jako manageovat, než už jakoby po těch letech za tím barem... (smích)

X: Ano... (smích)

K: Ale je zajímavý, že vy to zase vnímáte, že pro vás bylo náročný přejít...

X: To bylo samozřejmě v tu dobu, ale pak jak se to jako překlenulo tak přesně, jak vy říkáte, jsem třeba šel vykrývat směny, tak vlastně jako ono to člověku potom dojde, že už to není úplně ono a že přece jenom mě víc baví vlastně ta péče a manageovat to než jakoby za tím barem, ale říkám, ten prvotní pocit byl takovejhle... ale to potom opadlo...

K: Mhm... a kafe je super jinak.

X: Děkujeme.

K: A pak tu mám otázku, co podle vás ten úspěch, jako ať už obecně nebo v tom vašem životě, v té vaší lince, jako určuje? Jako díky čemu jste se dostal, ať už třeba předtím na nějakou tu školu nebo tam, kde jste teď? Že... jste si otevřel podniky apod.?

X: Eh... no... já když nad tím jako přemýšlím, tak vlastně jako, když jako vidím u někoho, když mluví o tom, proč něco jako nejde a proč... jako že by chtěl něco dělat, tak se vždycky ptám jako: „a co ti v tom jako brání?“ to prostě udělat, jo... a spousta lidí vám prostě vymýslí varianty, proč si nemůžou otevřít něco, proč nemůžou začít podnikat a já jsem prostě nikdy jako tohleto neměl... já jsem prostě už jako malej, prostě na základce, jsem jako si jako nepřipouštěl, že bych šel někam pracovat, jako pro někoho prostě... a vim, že jako... že babička s dědou ty prostě... protože moje rodina je jakoby úřednická hodně, takže... takže babička s dědou byli vlastně v sociální správě, děda byl vlastně ve finančním úřadu...

K: Jako od maminky?

X: Ano, ano. A máma taky vlastně dělá na finančním úřadě, takže ty to měli daný jako jasně – vlastně státní správa. Je to jakoby stabilní, možná je tam trošku nižší plat než jinde, ale prostě máš tu jistotu. Nemůže se stát jako, že by jako se mohla zbankrotovat jako majitel firmy a já jsem prostě vždycky říkal jako to... já prostě chci budovat něco svého a tak... ačkoliv jsem vůbec nevěděl jako, co budu dělat.

Takže já jsem někdy od druhého stupně si říkal hele jako, budu mít nějakou IT firmu, budu prostě dělat něco, ale vlastně furt to bylo takový nejasný. Podle mě je strašně důležitý o tom mluvit a dávat si ty cíle jako vysoký. Vim, že to není úplně jako oblíbený, většinou se říká, ať si ty lidi dávaj jako nízký cíle, ale jako... mluvit o tom a jako věřit si prostě. Fakt jako... a není to o tom, aby někdo měl ego vystřelený bůhví kam, ale říct si prostě, já to dam jako. A pro mě to bylo ještě o chlup těžší v tom, že já jsem prostě jakoby koktal a fakt jako hodně... jakože já jsem s cizím člověkem jsem nebyl schopnej promluvit větu. Fakt to bylo jako těžký. Zkoušeli jsme různý doktory, psychology, vyšetření, screeniny mozku, hrozný věci a vlastně nikdo mi jako nemohl úplně jako pomoci. No a pak jsem jako zjistil, že když jsem se jako nahnal do té situace, která byla fakt jako náročná pro mě, že jsem věděl, že to tam třeba nedam v tom, budu mluvit blbě a vlastně... a najednou jsem jako zjišťoval, že mě to jako posouvá. Takže přesně, stánek – jsem říkal, ty krásu, tohleto, teď prostě cizí lidi, teď se budou ptát prostě... teď jsem to dal a pak prostě každý pátek jsem nemohl spát, protože jsem se prostě nemohl jako dočkat, až budu v tom stánku, jo, ráno. Takže tohle mě jako posouvalo znovu jako dál, takže...

X: Takže je to nějaký vaše jako prostě odhodlání...

X: Tak si myslím, že jo, jo... určitě.

K: ... prostě jdu si za tím...

X: Je to tak. Jasně, ono se to teďka říká hezky, ale myslím si, že je to věc, která se dá naučit prostě jako opakováním, nějakým způsobem prostě jako eh... trochu si to vlastně jako nabiflovat prostě do hlavy, no. Prostě jenom jde o to, chtít prostě. Taky já jsem to všechno budoval nebo tu kavárnu jsem budoval ještě při té práci a ono to prostě bolelo. Jako přijel jsem v pět večer a do půlnoci jsem prostě jako maloval a podobný věci. Ale já si myslím, že prostě... ten výsledek jde vidět a jde o to, kolik tomu dáte asi času... a říkám, spousta jako dneska lidí, když se na ně koukam a posloucham, tak nemaj jakoby trpělivost tomu ten čas dát. A je to samozřejmě komfort nějakej.

K: Ale to asi souhlasim, no... to vnímam asi podobně. Že lidi si hledaj způsoby, toho zaměstnavatele, protože je to ta nejjednodušší cesta, ta jistota, a tak no...

X: Ale to i ten stánek... já když někomu řeknu, že jsem prostě vlastně dva roky od toho otevření toho stánku... my jsme prostě tam byli každé víkend a to nevydělávalo jako vůbec, jo... vždycky jsem dával samozřejmě tu tržbu stranou, koupil jsem za to po třech měsících mlýnek nové, pak samozřejmě zase něco nového, ale vlastně jako nevydělávalo to... tak se úplně dívaj jako...

K: Vy jste to vlastně úplně od píky, no...

X: Jako pročs to dělal prostě? No, mě to bavilo... (smích)

K: To je dobrý, to je hustej příběh.

X: A myslím si, že je jako důležitý mít tam nejdřív to jako hobby, a ne to otevírat s tím, jakože, jo, teď na tom vydělám prostě spoustu peněz, jo... a vlastně takhle já jsem to měl od začátku, že jsem si nikdy nechtěl brát nějaký půjčky na jako vybavení a tak, ale prostě postupně...

K: Takže jste to prostě měl s tou předchozí prací a jel jste prostě souběžně...

X: Tak, tak. Ano, ano. A tím, že já jsem to měl jako na živnost, tak jsem mohl i s těma zákazníkama potom jako to vlastně jako... ten kalendář prostě jakoby uzpůsobit. Na servisy jsem jezdil prostě na síť a takhle, takže prostě dalo se to vlastně jako skloubit potom.

K: No, což je asi taky fajn, že jste měl jakoby práci, kde to jako šlo, no...

X: Jo, jo, určitě.

K: A ještě teda doufám, že jsem vás tímhle rozhovorem nevedla do nějaký... jak jste říkal, že jste předtím měl problémy s tím mluvením, tak že jsem vás nevedla do nějaký...

X: Ne, ne, ne. V pohodě... (smích)

K: ... že jsem vás nevedla do nějaký nekomfortní situace, to bych jako nechtěla...

X: Určitě ne. A jak říkam, mě to vlastně posouvalo vždycky dál. Takže já teďka i jako vloni jsme měli vlastně na pražirně akci a shodou okolností tam přijel národní tým žen v hokeji, že jsem tam měl před sebou jako čtyřicet vlastně žen včetně vlastně trenérek apod., plus ještě naši nějaký od nás jako návštěvníci, takže jsem tam mluvil před padesáti lidma, a to vždycky říkáme, to byl nějaký jako vrchol

toho. Kdyby mi tohle někdo řekl v patnácti letech, že jako budu dělat, tak mu řeknu, že je úplnej blázen jako... (smích)

K: (smích) To je hezký... no... no, a i kdybychom to vztáhli mimo tu osobní linku, jako co u lidí určuje ten osobní úspěch, tak si myslíte, že fakt jakoby je důležitý to odhodlání?

X: Odhodlání a pracovitost. Pracovitost, jak opravdu jako tomu věnovat a říkám jako... skončil jsem prostě na kapačkách asi po půl roce, co jsme otevřeli kavárnu, protože to tělo mi nedávalo... nedávalo mi žádnéj jako...

K: Náznak...

X: Náznak a já jsem to... jsem pořád jel pět, šest hodin denně spánku maximálně a jako pak to prostě nějak jako přišlo. Měl jsem jenom nějakou rýmu, a to to tělo úplně sejmulo v tu chvíli, protože prostě jelo fakt půl roku prostě, bez přestání, takže... takže to je zas takovej jakoby extrém, jo... takhle by to bejt nemělo, ale chce to tomu prostě jako věnovat tomu ten čas a jak říkám, občas to bolí, ale to bez toho nemůžou vlastně bejt ty výsledky za mě.

K: A setkal jste se jakoby třeba nebo i teď, setkáváte se třeba s rasismem nebo s něčím takovým? S islamofobií nebo s podobnýma... v souvislosti třeba s vaším tatínkem a tak?

X: Jo... mam jako... myslim si, že těch zkušeností mam ve výsledku jako málo... že když... ale jo, jo... samozřejmě tak ve škole na tý základce se tam občas někdo objevil jako, kdo měl nějaký narážky, ať už to byly takový jako blbosti typu zpochybňování toho, že táta je vlastně jako Arab, ale že je Rom a takovýhle jako... prostě děti, no... občas uměj bejt jako hnusný, no... takže to určitě bylo... potom... no... jako pár takovejhle zážitků jsem měl a musim říct, že je to možná i tím, že přeci jenom na tom \_\_\_\_ (město) mě lidi už znaj a přece jenom se nedostávam do tadytěch jako situací, kdy by někdo vlastně byl na mě nějakej jako takhle ošklivej... ale vim vlastně, že jako táta jako taky vzpomínku nějakou... teď se mi úplně vybavila, že jsme prostě byli na horách na bowlingu a prostě byli tam jako Němci a v podstatě když hrál táta, tak oni jako bučeli... takový jako divný, no... ale... takže v tomhleto směru, jo. Nevim, jaký by to bylo, kdyby ta migrační krize

přišla, když jsem byl třeba ještě jako ve škole, jo... to je vlastně druhá věc. Protože ona prostě v podstatě přišla až po roku 2000... já nevím přesně, 12, 13...

K: 14 to začalo...

X: Jo, jo, no... takže jako... úplně moc toho nebylo... a když to bylo, tak jsem to samozřejmě jako malý dítě bral jako blbě, byl jsem z toho takovej špatnej a vyčítal jsem si občas... říkal jsem si, proč zrovna já, že jo nebo takhle... ale mně v tadytom hrozně pomohlo v podstatě konzumace muziky. Vlastně, že jsem si začal relativně brzy vlastně překládat texty rapperů z Ameriky, kde se jako hodně řešej tyhle ty sociální, rasistický témata a hrozně mi to v tu dobu jako otevřelo oči, takže...

K: Tady se v tu dobu tadyty otázky asi úplně neřešily, že jo...

X: Přesně tak. A to musím říct, že vlastně pamatuju si jako Tupaca, když jsem si přečetl nějaký jako první texty a takový to, takovej ten vlastně jako aha moment, proč prostě z toho neudělat tu přednost, že jo, jako... proč si tady vyčítat něco, co nemůžu ovlivnit vlastně, takže to jako...

K: No a vy třeba jste byl někdy v Libyi nebo jezdíte tam?

X: Já jsem v podstatě byl, když jsem byl malej, tak když mi bylo necelé rok, tak jsme tam byli, z čehož úplně nemam vzpomínky moc... a v podstatě táta pak byl na blacklistu Libye, takže jsme se tam nějaký čas pak nemohli podívat právě z toho důvodu, že dostal povolání, ale už prostě ve svém věku nechtěl tam jet, takže byl na blacklistu. Následně já jsem dostal v roce 2011 možnost... když už tam začínalo se tam trošku povolovat, jako ten režim, tak jsem dostal možnost tam vozit auta z Evropy. To byla taková jako další výzva. Jsem si řekl jako wow, prostě odřídím auto a prodám ho tam, jo. Jo, jo... tak neumím arabsky nebo nějaký fráze jsem uměl, ale jako nic... tak říkám, jo... takže jsme vlastně s kamarádem táty tam jeli takhle ve dvou, dvěma autama, do Janova, z Janova vlastně trajektem do Tunisu a z Tunisu normálně zase po pevnině až do Lybie. Takže vlastně tam jsem po několika měsících, co jsem tam vlastně vozil ty auta, tak tam jsem vlastně byl naposled dá se říct v roce 2012, a to bylo fajn, protože tam ze mě byli úplně hotový z toho důvodu, že jsem měl vlastně pas libyjskej, ale neuměl jsem vlastně jako řeč, takže se tam o mě úplně starali, takže to bylo tak jako super, že to brali jakože mi musej pomoci vlastně. A to bylo skvělý a vlastně... já jsem tam vlastně byl v době, kdy



zabili Kaddáfího a no... a od té doby už jsem tam vlastně nebyl, protože milice a v tu dobu ještě Islámskej stát tam měl relativně velký slovo, což už naštěstí nemá, ale teď se tam v podstatě hádají dvě uskupení o moc a je to tam takový trochu divoký. Takže jsem v podstatě ve styku s rodinou. Bratranec třeba, kterej právě si mě pamatuje, když jsem tam vlastně byl jako malej úplně, tak ten už tady za mnou vlastně byl, dvakrát, takže to je úplně skvělý. Takže jsem se s ním byl projít po \_\_\_ (město), po Praze a píšeme si občas... posíláme si fotky a já se to snažím jako udržovat vlastně ten kontakt.

K: Mhm... a cítíte se spíš třeba jako Arab? Nebo jako Čech? Nebo jako takový to kombo prostě? (smích)

X: Kombo. (smích) Já i prostě tím, že...

K: Divnej výraz, ale... (smích)

X: (smích) Mně to říkali i doma vždycky, tím, že řekli: „hele prostě jseš mulat, a tak to je“, takže v tomhle prostě já jsem měl jasno vždycky. A...

K: No, a ještě třeba s tou mírou nebo s nějakýma těma rasistickýma útokama, tak se mi hodně v těch rozhovorech objevuje, že se to teď stupňuje, že jo, v souvislosti s tou Gazou a tak... tak jestli třeba tohle nějak reflektujete?

X: Já, za mě, co by se mě přímo týkalo, tak to ne. Ale vidím třeba na Facebooku, že se tam jako trošičku radikalizují lidi, co mám v přátelích. A kolikrát si říkám, to není možný... co sdílejí... a v podstatě se to snažím vyfiltrovat – takže buď odhlásím odběr nebo je dam úplně pryč jako... protože jako nemám zapotřebí, si sem dávat takovýhle jako informace vůbec do hlavy... a co se týká jako táty máho, tak ten jako samozřejmě taky ty vlastně zkušenosti měl, ale on říkal, že vlastně od té doby, co žije v Praze, tak tam jsou lidi na to hrozně zvyklí...

K: A teď žije v Praze?

X: Teď žije v Praze. Že jsou prostě zvyklí. Jako prostě jeden čas žil v Bedřichově a tam prostě vznikl divnej rozruch, protože tam prostě neznali tmavýho člověka. Takže říkal, že vždycky koukali lidi, když šel do menšího města a tak. To samý, když tady byli na návštěvě v devadesátkách vlastně táty bratrové s... táta je totiž z devíti dětí, takže... (smích) takže, no... a to právě sem přijeli, že jo, ségry jeho, měly burky, takže to tady bylo úplně haló, se tady o tom mluvilo ještě měsíc potom

jo, takže... (smích) Ale jak říkám, nemůžu si úplně vzpomenout na nějaký jako pro mě, kromě takových těch dětských urážek na základce... jako je možný, že jsem to i možná vytěsnil upřímně, jo, protože prostě snažím se vždycky tak jako aplikovat takovou tu metodu, jakože když se mi prostě, mě něco trápí a nic s tím nemůžu udělat, tak prostě...

K: No... a pak tu mam ještě, co si třeba myslíte, že může Arabům dneska v Čechách pomoci k nějakému tomu úspěchu?

X: No, za mě, já to teda říkám i vlastně místním Arabům, když s nima mluvím, když tady jsou, že je důležitý prostě fakt se učit tu řeč, protože za mě ty lidi, který prostě třeba nejsou úplně jako v pohodě s tím, že je tady nějaká migrace, ačkoliv jsme prostě dneska v nějakým světě, a tak to je a říkat si, že ať zůstanou doma nebo bůhví co, tak prostě na ně člověk udělá dojem tím, že umí mluvit. A já to vidím u mého táty, jak prostě fakt je vždycky odrovná tím, jak umí mluvit česky. Táta na to má samozřejmě talent. Jako já, když si uvědomím, že bych tam jel, naučil se za rok italsky, vystudoval školu a zase jel dál se učit jinej jazyk... to je jako šílený prostě! A jako mluví dobře, skloňuje i dobře, jo, jakože prostě... a vidím, že to dělá dojem na takový ty zásadní odpůrce, který by normálně řekli, ať táhne zpátky, tak vlastně na ně to udělá dojem. Takže za mě prostě řeč. Pracovitost jim většinou nechybí, těm, co jsou třeba tady, protože třeba táta a vlastně jako Libyjci v Čechách, se kterejma se jako vídává...

K: Já se omlouvám, já si jenom musím skočit na záchod, ale pak na to navážem...

X: Jasně, v pořádku, určitě.

K: No, a jo... tak jste říkal ten jazyk, pracovitost a pak jste ještě říkal něco s tatínkem...

X: Jo, chtěl jsem navázat, že vlastně oni už jako dneska se koukaj na ty nově příchozí, většinou Libyjci sem nejdou skrz jako nějaký migrační vízum, ale vyloženě pozvánky pracovní, jo, a že už vlastně přijdou a jdou sem cíleně jako pracovat, jo... ale... a oni se dívaj už na tyhle ty, co přijdou, chtěj nějaký dávky nebo něco, tak už se na ně dívaj jako dá se říct na nějaký jako póvl...

K: Jako ty Libyjci, co sem jdou jakoby za tou prací vyloženě cíleně nebo Čechy myslíte teďka?

X: Ty, co tady normálně fungujou, pracujou, maj tady domy, byty a jsou prostě spokojený, tak se dívaj na ty, co sem choděj, prostě Arabové z jiných států a jdou sem cíleně jenom prostě vytěžit systém, dávky...

K: Ekonomická migrace...

X: Přesně. Takže ty už se na ně dívaj jako blbě a v podstatě ten názor je kolikrát, když si vezmu sebe, mnohem víc vlastně jako radikalizovanej, než jako mam já třeba. Mně se samozřejmě nelíbí, když někdo využívá ty naší dobroty... já samozřejmě jsem jako vždycky byl jako pro, aby se pomáhalo těm, kdo to potřebuje, i když se teďka, že jo, prostě byla Ukrajina, tak jsme jako taky pomáhali. Teďka jsme druhý rok nakupovali dárky pro děti a nějak se jako snažíme pomáhat, no... ale bohužel ta menšina, který toho zneužívaj, dělaj zle těm, co to doopravdy potřebujou.

K: Mhm... no a co naopak si třeba myslíte, že v Čechách Arabům třeba brání v tom úspěchu?

X: Možná trochu podceňování... když je to taková ta škatulka, že uměj dobře kebab, odřezávání masa... (smích) Takže jako vim, že táta měl s tímhletem problém dlouho jako, že když dělal „dobrou práci“ nebo prostě jako na kterou měl vzdělání, tak to bylo v drtivý většině pod cizincem – jakože vlastně šéf byl buď Arab nebo nějakej... jakože pod Čechem si myslim, že možná ani jakože nedělal nikdy jako pod Čechem přímo... prostě pamatuju si dodneška, když mi vyprávěl, že se šel zeptat do stavební firmy, když tenkrát on dělal v cestovce, zkrachovala, prostě potřeboval nikde najít jinou práci, tak šel do stavební firmy, tam řek, že dělá s počítačem a všechno, pán řek: „jo, berem vás“ a prostě mu připravil montérky a že jde kopat, takže... takže tohleto podceňování je občas blbý, no...

K: Že je to nějakej prostě jako generalizující narativ prostě, že to jsou lidi z třetího světa a...

X: Přesně.

K: No, s tímhle jsem se taky setkala třeba u jednoho jako lékaře, kterej, ten je, já jsem jako ze západu a on je taky tam, tak ten mi říkal něco v tom smyslu jako, že prostě lidi si myslí, že když je cizinec, tak jim předepíše kdesi cosi, co mu řeknou a že se s nim můžou bavit tak, jak se s nim jako baví a...

X: Tykání, že jo... to je takový nej... za mě nejvíc urážející věc, co jako Češi uměj...

K: No, to věřím. Protože mě to jako samotný vadí, když mi jako někdo tykne, kdo se mnou absolutně nemá žádný vztah, takovej disrespekt hrozný... a to se teď hodně mediálně řešilo, že jo, i třeba s Vietnamcem, že se jim to dělá a tak...

X: To mě prostě úplně... to je třeba věc, která mě teda třeba přesně, když jdu nakoupit, protože bydlím na vesnici a jako krátce tam bydlím, ale občas tam jdu do jako obchůdku a za kasou Vietnamka... a prostě jako... já nevím, kdy se mi stalo, že by nově příchozí člověk jí pozdravil stejně jako já... prostě to je „čau“, jo...

K: A ještě jako když je to žena prostě, to je ještě jako víc... strašný...

X: Takže vždycky jako řešíme do s manželkou, já přijdu, vždycky řeknu, že jsou úplně mimo a ona říká, jsi na vesnici, to nezměníš, buď v klidu, jo, jako to nemá smysl... (smích)

K: No... jo, a pak mam ještě jestli třeba znáte nějaký úspěšný Araby v Čechách a jestli se s nimi jako třeba srovnáváte?

X: Nesrovnávám se. Přemýšlím, jestli jsem to někdy dělal, ale myslím si, že ne. Jako nějak jsem to nikdy nedělal, protože moje máma měla hroznou tendenci se vždycky srovnávat s těmi, co mají mít nebo co jsou na tom hůř a mě to hrozně štvalo vždycky... (smích) takže... takže to jsem se nikdy nesrovnával. Ale mam vlastně jako známí, co tady, vlastně Libyjec, úspěšnej obchodník s kamenama drahejma, teď, i když je tady místní, tak dneska už většinou cestuje po světě, je pořád pryč... pak další, kterej úspěšně vybudoval firmu, která vlastně nabízí komplexní zařízení pobytů pro vlastně jako Araby v Čechách v lázních apod., protože my jsme jako vyhlášený, co se týče péče, takže dneska už nabízej komplexní od operace v IKEMu po prostě tři až šest měsíců v lázních někde po operaci včetně nonstop doprovodu...

K: Takže on je vlastně taková spojka mezi tadytěma službama a těma arabskejma zeměma a...

X: Přesně. A to je jako služba, která by mě nenapadla, že může jako vůbec vzniknout a on to začal dělat, on sám, jakože to zorganizoval a najednou se navázal na několik jako ambasad a zjistil, že to vlastně řešej všichni a ty ambasády jako na to nemaj prostor, aby mohli alokovat x,y lidí tady na tohleto, takže vlastně mu to pěkně

funguje, takže to je jako... a myslím si, že vlastně většinu té práce dělá v Teplicích, tam vlastně, tam jsou ty lázně... ačkoliv si myslím, jo, že v Teplicích místní by možná taky měli, co říct, k tomu, jak jsou spokojení, protože tam je taky hodně Arabů a tak. Protože vím, že jsme se o tom i spolu kdysi bavili, že mi říkal, že jsou z toho lidi nešťastný, protože jsou... některý ty Arabové uměj fakt jako dělat velké bordel. Já vím, že když jsem byl v Libyi a v Tunisu, tak jsem z toho byl úplně nešťastnej, že prostě vyhazují z okýnka třeba v autě, z auta prostě odpadky... jako to prostě... já jdu a i na chodníku seberu odpadek a odnesu ho někam vyhodit, jo... a teď jako pytel, v tom od brambůrků, od bonbonů, stáhnou okýnko a vyhodí... to je jako... jo a my jsme byli v Tunisu a já mu říkám: „co blbneš?“, jo a on: „to je v Tunisu, to jsou prostě oslové, to můžeme, v Libyi ne ale“...

K: (smích)

X: (smích) Jo... takže... a pak když prostě takhle se chovaj třeba, tak zase jako se nemůžem divit tomu jako odporu, jakej třeba občas tam je... je to složitý téma...

K: A pak jsem se nakonec chtěla zeptat, jestli nemáte ještě někoho...

(domlouvání na případných kontaktech)

## 8. Rozhovor

### MAKE-UP ARTISTKA A EXPERTKA – Salma

Datum, místo, čas	8.4. 2023, kavárna, 19:00
Délka rozhovoru	26:41
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Žena, 24 let, Jemenka (otec i matka Jemenci)
Profese	Make-up artistka na volné noze a konzultantka a expertka u známé, luxusní módní a kosmetické značky
Další údaje: rodinný stav apod.	Nebavily jsme se
Výběr účastníka	Nabalovací metoda
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Instagram, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra velmi příjemná

K: Takže já zapínám nahrávání a musím se tě zeptat, jestli s tím souhlasíš...

X: Jo, souhlasím...

K: ... a že teda budeš součástí mého výzkumu pro bakalářskou práci – Cesta úspěchu Arabů nebo arabských migrantů u nás... a bude to anonymizovaný, takže tvoje jméno tam nebude vůbec uvedený ani nějaký jako, jo, věci, který by mohly nějak blíž identifikovat to, kdo jsi...

X: Jo.

K: A na úvod bych chtěla, aby ses mi nějak krátce představila... co teda všechno děláš a třeba jakoby jak jsi se sem dostala a tak... pojmi to nějak po svém...

X: Jo, dobře. Tak já jsem \_\_\_\_ (jméno). Jsem z Jemenu, stoprocentní Jemenka. Mý rodiče se tady ocitli, že studovali a já jsem tady byla narozená. Takže jsem se narodila v Česku, ale žila jsem i v Jemenu. Takže jsem byla jako půl na půl – že

jsem žila jak tady, tak i tam, studovala jsem jak tady, tak i tam. A od roku 2016 jsem tady už nastálo. Už jsem se nevracela do Jemenu a no... to je asi tak jako...

K: Mhm... a děláš teda make-up artistku?

X: Dělám make-up artistku na sebe jako freelancer a dělám i jako beauty assistant nebo konzultant a koordinátor a make-up expert u \_\_\_\_ (značka).

K: Mhm... a rodiče sem jeli tenkrát jakoby jak byly ty dohody mezi arabskýma republikama a Československem o studiu nebo jak to bylo?

X: Eh... myslím... můj taťka ano, protože táta tady studoval ještě za doby, kdy bylo Československo... už asi od 87... nějak tak jakoby ročník. Ale pak se vracel do Jemenu, tam si vzal mojí mamku a v roce 97 se vrátili zase do Česka normálně žít, takže to už byla ČR jakoby samostatná.

K: Mhm... a ty jsi studovala jakoby jaký části vzdělávání kde?

X: Na základní škole jsem byla normálně v Česku do čtvrté třídy, kdy jsem se potom odstěhovala do Jemenu, ale studovala jsem normálně v Jemenu. A jelikož tam školní rok končil dříve než v Česku, tak jsme se dohodli s naší základní školou, že budeme studovat tam a budeme se vracet do Česka s tím, že budeme dělat zkoušky z češtiny a dějepisu, abychom měli i jako český vysvědčení... do osmé třídy, pak už jsem jenom studovala v Jemenu, protože stejně na střední jsem semka jako neplánovala, i když se to změnilo, takže jsem potom na střední byla v Jemenu, ale ve třetíku... nebo v Jemenu začala válka, tak jsme se chtěli vrátit do Česka. V Česku mi neuznali, že jsem ve třetíku, takže jsem se musela vrátit zase do prvníku na gymplu, abych mohla normálně vystudovat střední v Česku. Takže jsem zase jela střední normálně od začátku v ČR.

K: A pak jsi dělala i vejšku nebo?

X: Šla jsem na IT na jeden semestr a pak jsem to vzdala... a jelikož make-up jako miluju od malička, tak jsem musela... jako líčila jsem už dlouho, tak jsem chtěla jako se v tom, jako být profesionálně a žít se tím. Tak jsem jela do Prahy minulý rok na měsíc, abych měla certifikaci jako make-up artistka, protože v Čechách se jako jinak nedostanu nikam bez toho certifikátu a... no, a od té doby, co mam ten certifikát, tak prostě pracuju 24/7. (smích)

K: No a... takže ses dostala k tý své profesi tím, že odmalička jsi měla prostě ráda make-up a třeba i fashion a tak?

X: Jo. Hodně jsem milovala make-up, hodně jako dekorativku a vždycky jsem to říkala rodičům, že se tím budu živit, ale jelikož oni jsou prostě profesoři a u nás jako naše kultura hodně cení tituly, tak si mysleli, že to bude jenom hobby a že i když se tím budu živit, tak ode mě očekávali tituly. Takže ze začátku to byl takový jako boj, je přesvědčit vůbec, že jim tituly neudělám a musela jsem jim říkat, že vlastně se odstěhuju do Prahy, abych dělala jak make-up, tak i studovat. Dokud viděli, že vlastně v tom make-upu jsem jako fajn a dobře pracuju, tak pochopili, že budu dělat to, co miluju já a že školu si stejně, kdykoliv budu chtít, dodělám.

K: A ještě promiň, kolik ti je?

X: 24.

K: A rodiče bydlí jakoby někde...

X: V Olomouci. Takže já jsem jakoby z Olomouce a odstěhovala jsem se před rokem do Prahy, sama.

K: Aha, dobře. A co pro tebe znamená úspěch, když se řekne „úspěch“?

X: No... já jsem taková, že když si přeju něco a jsem v tom úspěchu, tak vždycky potom vyhlížím něco jako výš a výš... takže úspěch je asi, když každý člověk udělá to, co chce. Buď to to je, já nevim... cokoliv... prostě pro toho člověka je to prostě úspěch, že to udělal.

K: No, a co je to pro tebe?

X: Eh... asi abych byla jako proud of myself. Což je u mě hodně těžký. Já jsem vždycky jakože hm, ještě jsem se nedostala tam, kam chci, a i když jako teď bych měla být proud of myself, že jsem se dostala tam, kde jsem a že jsem vlastně si jako úplně snila o tom... ale vždycky jsem taková, že ne, ještě to není ono a musím ještě víc a víc a víc... takže abych se dostala do fáze, kdy jsem jako proud of myself.

K: Takže jsi jako hodně cílevědomá?

X: Jsem, jsem, hodně. Jsem, no.



K: Takže a jak v tomhle tvym pojetí úspěchu reflektuješ to, kde teď seš? Takže jsi řekla, že jsi úspěšná...

X: Pro lidi jsem úspěšná, který mě znají, ví, kdy jsem začala, to všechno, ale pro sebe... jako jsem úspěšná, ale pořád jsem se asi nedostala do té fáze, kdy fakt jako, že jsem jako wow... a nevím, nevím, co znamená pro mě, kdy budu wow, ale ještě jsem se tam asi nedostala.

K: Mhm... a... ještě jsem se chtěla na něco zeptat a vypadlo mi to... chvíličku... jo, a jestli jako ten úspěch, když se to řekne, tak jestli to vnímáš jakoby čistě takhle kariéerně, na té kariéerní lince nebo třeba i nějak jinak i v nějakých jiných životních oblastech?

X: Určitě, já jsem hodně kariéristka, takže v té kariéře, ale asi i z mentálního, jako mentální health, protože aby člověk uspěl v životě, tak musí mít úspěch i v tom, jak se cítí, protože je aj těžký, aby člověk byl sebevědomý a aby prostě měl rád sebe, takže v tadytom vidím jako úspěch.

K: A co podle tebe jako obecně ten úspěch ve společnosti určuje?

X: No... to je složitá otázka, ne není to těžká otázka... no...

K: Jakoby může to být... tak já nevím... každéj to může vnímat jinak... můžou to bejt peníze, může to bejt nějaký sociální postavení...

X: Ne sociální postavení, ale spíš jako aby lidi o mně mluvili v dobrým, abych jako byla... já vim, že jako sociální, že někdo to vnímá jako s titulama... abych jako byla... aby to byl někdo něco takhle... ne, aby mě všichni znali jako abych byla hodně známá, ale spíš, aby mě měli všichni rádi. To je pro mě asi nejvíc jako úspěch. Protože člověk může být jakkoliv jako úspěšný a může být jako hnusný člověk nebo prostě někdo ho nemusí a může dělat tu práci... jako třeba v našem oboru jde hodně o to, aby ta energie toho člověka byla skvělá. Protože pracujeme... někdy je práce třeba devět hodin v kuse a dělat s člověkem, který jako není dobrý nebo i kdyby ta jeho práce byla skvělá, tak s ním nikdo nechce pracovat, a to já nechci být jako člověk, takže... pro mě je jako úspěch, aby mě všichni měli rádi.

K: Jo... takže si myslíš, že i třeba ten tvůj úspěch mohlo nějak definovat teda nějaký jakoby sociální a emoční nastavení tebe samotný?

X: Jo.

K: Takže když to vztáhnem na tebe, tak tohle si myslíš, že je to hlavní?

X: Jo.

K: A... ještě mam jakože jednu otázku a nemusíš na ní odpovídat, kdyby to bylo moc osobní, úplně to chápu... jestli třeba jako i víra, jestli věříš?

X: Jsem, jsem věřící, jsem muslimka a... no...

K: A myslíš, že to třeba taky nějak ovlivňuje ten úspěch nebo ten tvůj mindset?

X: Eh... takhle... já nejsem nějaká ortodoxní nebo nejsem nějak uzavřená, ale jsem asi, protože jsem žila v Česku a moji rodiče taky žili v Česku, tak jsem jakoby věřící, dělám jako všechno, co bych měla dělat jako muslimka, správně, ale jako normálně žiju život... nejsem, neodsuzuju lidi za to, co oni jsou nebo jestli jsou věřící, jestli nejsou a jako ani si to neberu osobně jako jestli někdo je ohledně toho jako špatnej se mnou, tak já se jedinej jako vysměju do obličeje, takže... může se stát, že to ovlivní někoho, kdo jako... který je jinak vychovaný. Protože já jsem byla jinak vychovaná a vim, že u mě to nic neudělalo. Vim, že jiný lidi ano, určitě.

K: Protože jsem se třeba setkala s tím u jednoho jako lékaře, kterej je shodou náhod taky z Jemenu, a právě mi jako říkal, že u něj je ta víra jako hrozně podstatná, že ho to vždycky drží, i když jsou jako špatný časy a tak, v tomhle slova smyslu.

X: Ale jako v čem ho drží? Tady to je... jako jestli ho drží ohledně jako užívání si života?

K: Nebo v tom, že spíš jakoby když jsou nějaký špatný situace, tak že furt jakoby věří, že bude dobře, že každej máme nějakej jako osud a...

X: To je pravda, ale to si myslim, že není spoejný s vírou, protože i lidi, co nevěří, tak manifestují, jsou optimisti, což znamená, že být optimista je, že věříš v dobro, že bude všechno v pořádku. A osud, ano, každý má osud a jestli v to věříš nebo nevěříš... já si myslim, že všichni to víme a nemyslim si, že to má něco jako společnýho s vírou. Právě, že i kdyby to bylo, tak to je jako lepší, ale já jsem měla období, kdy jsem byla pesimista, říkala jsem si: „ne, teď je všechno špatný, všechno se mi pokazilo“, ale jakmile jsem začala být zase jako optimistka, nebrala jsem to jako i z víry, ale prostě jsem si jenom změnila mindset, tak všechno zase začalo být

lepší. Ano, jsou špatný časy, jsou lepší časy, ale to má i normální člověk, který třeba nevěří, takže si nemyslím, že tady tohle drží jako v něčem.

K: Mhm... to chápu. Ale tak asi je možný, že lidi, který jsou nějak jako třeba víc ortodoxní v tom náboženství, tak že to víc k tomu vztahují nebo?

X: Je to výchovou a nevim, jestli on žil celý život v Česku?

K: On to měl jakoby taky že v rámci těch výměných pobytů těch studentů, jemu je třeba přes padesát, tak sem jel a pak jel zpátky a...

X: Jo, jasně. No... tak... takže to je takový jako... jako myslím si, že aj to, jak každý člověk nebo jako Arab, v jaké bublince žije, v jaké kultuře, protože my jako... každý Arab má jinou kulturu a jiný jako návyky, jiný zvyky. Někdo je uvolněnější, i když jsme jako třeba stejně věřící, tak někdo má volnější jakoby ten život, někdo zase ne... takže je to takový jakoby...

K: Subjektivní. A když jsme u tohoto, tak cítíš se spíš jako Arabka nebo jako Češka? Nebo jako obojí? Nebo prostě... co pro tebe třeba prostě to „arabství“ znamená?

X: Cítím se obojí. Ze začátku jsem byla víc... nebo takhle... byla jsem v Česku... v Jemenu jsem byla víc bílá, než bych měla být, jakože jsem na ně byla víc Evropanka...

K: Jako chováním?

X: Chováním a životním stylem. A v Česku jsem zase byla víc Arabka. Takže jsem byla takhle jako půl na půl. Ale já jsem byla vychovaná, že musím jako být... musím se adaptovat. Jelikož jsem tady nebo tam... ale vždycky budu Jemenka. Prostě jsem Arabka, jsem stoprocentní Arabka, musím mít tu identitu, ale zase neznamená to, že budu žít tady a budu mít mysl a všechno jako že patřím tam a nepatřím tady, takže jsem tak jako... půl na půl. Ale v srdci mám i Česko i Jemen.

K: Mhm... nebo jestli to třeba vnímáš i tak jako mezinárodně?

X: Jo, jo.

K: A třeba jako i odmala obklopuješ se víc Čechama nebo i Arabama/Arabkama?

X: Eh... my jsme to měli hezký u nás doma. My jsme žili jako trošku za Olomoucem, v malé vesničce, takže jsem byla obklopená Čechama. Chodila jsem do české školy, měla jsem všechny moje kamarády, od dětství, doteďka jsme kamarádi, jsou Češi, ale jelikož mam jako požehnaný den jako pátek, tak jsme každý pátek jezdili do Brna do mešity. A tam jsem měla zase moje Araby kamarády, lidi, kteří jsou z mé kultury, stejně věřící... takže jsme měli jakoby ten jeden den. Pak jsme do roka měli třeba tři dny, kdy jsme se scházeli všichni – to bylo vždycky na Vánoce, když jsou svátky, to jsme měli takový jako velký tábor i pro rodiny, takže jsme se tam setkali, takže jsem byla obklopená jako obojím. Nesmím říct, že bych byla jenom jedněma lidma...

K: A co si třeba myslíš, že dneska může jako Arabům v Čechách s nějakým úspěchem pomoci? Nebo se začleněním do společnosti nebo tak...

X: Jako co by jim mohlo pomoci? No... asi aby nebyli moc uzavřený. Aby se... aby jako byli víc otevřený a aby se drželi své kultury a své identity, protože si myslím, že tady tohle nejvíc nechá člověka úspěšnýho a dá mu tadyten respekt, myslím si, že v Česku. Nebo já jsem to tak měla, že jsem měla hodně velké respekt od všech lidí jenom za to, že jsem se nestyděla, kdo jsem a ani jsem se nesnažila být víc Češkou než být víc Arabkou... takže asi tak.

K: Mhm... a znáš třeba nějaký jakoby Araby v Čechách, který bys vnímala jako úspěšný a srovnáváš se třeba s nima?

X: Nesrovnávám se s nikým, protože každý má jiný obor hlavně v tadytom a nerada se srovnávám, ale znám hodně úspěšných Arabů. A myslím si, že každéj Arab nebo... kterej zvládl prostě... myslím si, že hlavně ti, co přijeli nebo imigrovali sami, tak je vidím jako úspěšný. Moji rodiče hodně, kdokoliv, kdo se musel naučit češtinu, tak ty vnímám jako hodně úspěšný lidi. A že zvládli jako vystudovat a dělat to, co chtěj.

K: A vaši, to si říkala, že teda učí nebo?

X: Učili v Jemenu, protože moje mamka je lektorka psychologie a táta dělá spíš klinickou psychologii, takže mamka učila v Jemenu a táta pracoval spíš tady jako klinický psycholog, takže...

K: A co si myslíš, že naopak třeba Arabům v tom úspěchu brání, co jsou nějaký bariéry?

X: Jako z těch... jakoby z jiné strany?

K: No... třeba z té český... nebo jak chceš...

X: No... nechci říct rasismus, protože já jsem se s tím nikdy nesetkala tady.

K: Nikdy?

X: Jako třeba teďka tady, jak jsem se stěhovala, tak protože pan majitel byl katolík a nechtěl mě tam, takže to byl můj první rasismus v ČR, co jsem se setkala s tím. Nikdy jsem se ani já, ani jako rodiče, že bysme byli z něčeho jako jiní, nikdy jsme se necítili jinak. A tohle já nechci jako asi mluvit, protože musím říct, že já mam hodně ráda Česko, mam hodně ráda Čechy, protože jsou milí a ano, stane se, že ze začátku je tam takovej strach, ale jakmile začnu mluvit česky, tak oni jsou úplně andílci. Takže...

K: To říká hodně lidí, to o tom jazyku...

X: Takže ano, může se stát, že někomu může zabránit tady toto kvůli rasismu, ale to už prostě je jako... jedinci to jsou. A je to třeba špatný časování nebo špatný člověk.

K: Takže si nemyslíš, že by to byl jako nějaký strukturální problém?

X: V Česku asi takovej rasismus není, kterej by mohl... právě že hodně Arabů je tady úspěšných a hodně chválí jako hodně se chválí ti Arabové. Musím říct, že my Jemenci jsme hodně chválení tady v Česku. Když jsem šla znovu na tu střední školu tady v Česku, na ten gympl, tak mě nikdo nechtěl vzít, protože už byl únor a nikdo neměl čas a chtěli mě, abych počkala ještě na příští rok a pak jsem našla střední školu, kde ředitel, jeho děda měl studenta Jemence a měl ho strašně rád a kvůli tomu mě jako vzal, že jsem z Jemenu a přitom jako on ani nepodporoval multikulturní lidi a i tak mě vzal a měl mě strašně rád, takže... musím říct, že... není tady nic asi v Česku, co by před úspěchem Arabovi takhle nějak bránilo... a kdyby tak takhle nějaký jedinci nebo třeba nějaká situace, nějaký čas... protože my když jsme se vraceli semka v roce 2016, tak to byly ty teroristický útoky, tak se stávalo, že někdo se nějak blbě díval, že znam jako kamarádky, který i ve škole měly problémy, že se

učitelé s nima nechtěli bavit, ale zase, bylo to nějaký období a pak to zase jako šlo dál.

K: No a teď třeba necejtíš nějaký větší tenze v souvislosti s tím, co se děje v tý Gaze?

X: Já osobně ne, zatím. Protože oni kolikrát nikdo ani neví, že jsem Arabka, protože já nemam ani arabský jméno, takže ty lidi ani neví, že jsem Arabka. Ale stalo se mi, že jsem dostala nabídku, abych měla nějaký workshop s ambasádou izraelskou, kterou jsem odmítla hnedka napoprvé, ale nebyl to problém. Právě že jsem ještě dostala omluvu za to, že mi ta nabídka přišla, že si neuvědomili to, že...

K: Jako od té ambasády?

X: Ne, ne, ne. Ne od ambasády. Já jsem dostala jako přes agenturu... ale že ta ambasáda, ty ženy, chtěly nějaký workshop líčící, ale já jsem to odmítla, jelikož jsem věděla, co to je. Tak jsem pak ještě od té agentury dostala omluvu, že to chápou a respektují to, takže...

K: To je hezký...

X: Takže nestalo se mi to, ačkoliv pracuju tady v centru, jsem s těma lidma ve styku, jako s Izraelcema, ale... beru to jako zákazník a tím to končí, nejsem nějak...

K: No a třeba ani ti vaši tenkrát, když sem přijeli, tak neměli žádný problémy nebo tak?

X: Ne. Já si myslím, že oni... že někdy třeba zařval nějakou opilej, že se máme vrátit, tady tohle je takový jako... (smích)

K: Že se nad tím nepozastavíš...

X: Ne, ne... není to, že by mě někdo zastavil, že bych třeba musela mít nějaký papírování a že by mě někdo eh... zrušil něco nebo že bych potřebovala nějaký vyřizování a že by mě to někdo... ne, to jako vůbec se mi nestalo.

K: No, ale třeba tadyto s těma bytama už jsem taky slyšela, že to bývá problém...

X: No... jako já si myslím, že ten pan majitel od té doby, co začaly spíš ty konflikty mezi Palestinou a Izraelem, tak že on se nějak jako... mu jako... protože ze začátku, v létě, jsme byli úplně v pořádku, právě že byl úplně rád a pak z ničeho nic začal

být divnej, nepříjemnej a když moje spolubydlící se chtěla vrátit do Ostravy, tak mi řekl, že mě tam jako rozhodně nechce, že je jako katolík a že nechce muslimku, Arabku v baráku. Takže jsem byla... já jsem se zasmála... já jsem jako... mně to přišlo strašně k zasmání, takže... to bylo úplně...

K: Ale asi pro tvoje mental health je dobrý, že máš takovejhle přístup...

X: No, jasně, já... jinak bych to asi nezvládla. Ale to je aj výchovou, zase jako... my jsme byli vychovaní, že jako ten člověk, je špatnej on a nemam to brát osobně, protože já mam hodně arabských kamarádek, který byly vychovány, že: „ty jsi tmavší, on se k tobě takhle chová, protože jseš Arabka, protože jseš tmavší“ a ten člověk žije v tom a pak prostě i kdyby měl obyčejný jak to říct... prostě situaci obyčejnou, tak to bere na sebe: „aha, ona je na mě rasistka“, ale třeba to je v kavárně a číšník prostě má jako blbou náladu a je špatnej na všechny a není to tím, že je jako jenom na mě.

K: Jo, jo. To je fakt, no... že to taky možná může mít taky jako vliv.

X: Je tam, no... jako vnímáním, jak se mezi asi jak jsem tady mezi těma Arabama, tak vždycky to vnímam, jak každý on vnímá tu situaci, protože třeba nikdy se dostaneme do té situace všichni jako parta a každý to vnímá úplně jinak, takže je to takový...

K: Mhm... No a ještě třeba, jak třeba jakoby vnímáš tu mediální scénu? Jak jakoby... ať už je to teď o tý Gaze nebo jak hovoří o Arabech? Jestli to jako nějak vnímáš nebo to prostě spíš třeba nějak přecházíš?

X: Vnímam to a vždycky radši to ani nechci sledovat, protože když čtu ty komentáře, tak někdy je mi k blití... ale sranda je, že kdyby tady ten člověk byl přede mnou, tak neřekne ani slovo. Takže to jsou prostě blbý lidi... jako já vždycky říkam, že mně nevadí zlý člověk, jak blbej člověk... blbej člověk mě prostě nechá úplně jako... buďte zticha... ale zlý je zlý prostě... ale blbej je ještě horší, takže, jo... média tady v Česku... ale já si myslim, že nejenom v Česku, že je to naschvál všude takhle udělaný...

K: No, tak za mě by to asi takhle bylo všechno...

X: Jo? Tak to bylo rychlý... doufam, že jsem ti nějak pomohla...

## 9. Rozhovor

### ŘEDITEL A SPOLUZAKLADATEL DEVELOPERSKÉ FIRMY – Rashid

Datum, místo, čas	6. 5. 2024, pracoviště, 11:02
Délka rozhovoru	36:08
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 48 let, maminka Češka, tatínek Libanonec
Profese	Ředitel a spoluzakladatel developerské firmy
Další údaje: rodinný stav apod.	Manželka Češka, děti, současně žije v jihoevropské zemi a pohybuje se i v ČR a Polsku
Výběr účastníka	Nabalovací metoda
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Facebook, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra velmi příjemná

K: Tak na začátek bych teda potřebovala váš souhlas s tím...

X: Ano, souhlasím.

K: ... že to nahrávám a že se stáváte součástí výzkumu a teda ta data budou anonymizována, takže tam nebude uvedeno vaše jméno ani žádné údaje, které by napovídaly tomu, kdo jste.

X: Okay.

K: No, a na začátek bych se vás chtěla zeptat, jako jestli byste mi mohl třeba trochu vyprávět, jak jste se do Česka dostal a...

X: Tak já mam maminku Češku. Mam matku Češku.

K: Vy jste se tu narodil?



X: Ne, ne. Já jsem se narodil v Libanonu. Ale měl jsem tady nebo mam furt tady bratrance, rodinu... jako jezdívali jsme i za komunismu za babičkou a za dědečkem nebo jsme se s nima setkávali, ale naučil jsem se česky doma. Mamka na nás mluvila česky, takže Česko nebylo jako cizí země a po ukončení univerzity, jako nějakým takovým obloukem jsem se dostal sem a... když jsem skončil architekturu, jako studium architektury, tak jsem se dostal do ČR. Můj brácha tady už dělal pro mezinárodní firmu a poté... to bylo koncem 90. let a lidi jako my, co máme západní vzdělání a uměli jsme česky a máme český pas, jsme byli docela žádaný u zahraničních firem, a tak jsem dostal práci u developera. Tři roky na to jsem začal sám.

K: Takže ještě jednou – tatínek je Libanonec, maminka je Češka?

X: Ano, přesně tak.

K: A narodil jste se?

X: V Bejrútu.

K: A tam jste teda i studoval tu architekturu?

X: Ano.

K: Mhm... a pak jste se dostal do Česka?

X: A potom jsem udělal nástavbu jako Master v Anglii.

K: Aha... a kolik vám je let?

X: Skoro 50, 49 mi bude.

K: Mhm... a co třeba, jak vzpomínáte na to, když jste jako tady začínal v Česku?

X: Tak to byla jiná doba, že jo... Česko bylo takovej... byl to trh, který bylo vidět, že je daleko za západní Evropou, stačilo dojet do Německa nebo Rakouska a už hned člověk viděl rozdíl a tyhle rozdíly už automaticky jsou developerský rozdíly. Když jdete okolo... kdybyste jela, já nevím, v nějakým 99 z Prahy do Vídně, tak co jste viděla tam a co bylo tady, byly právě ty příležitosti, který jsme mohli uskutečnit tady. Tak to byl právě jako trh, kterej byl úplně na začátku a nevím v kterým smyslu jako...

K: No, k tomuhle se pak taky vrátím, ale myslela jsem to spíš jako, co se týče toho kontextu s tou českou společností...

X: Jo tak... v první řadě bych řekl, že tak... opět říkám, nebylo to něco nového pro mě, mam tady rodinu, ale není pochyb, že Češi jsou méně společenský než Libanonci, nicméně když bych to vzal v souvislosti s prací, tak pro mě začít svojí firmu bylo relativně jednoduchý, protože lidi jsou profesionálové, lidi dělaj svojí práci... ne každěj chce šéfovat, tím pádem každěj chce dělat svojí práci, být za to dobře zaplaceněj a jít domu. A je spoleh na lidi, lidi jsou chytrý, všeobecně jako i českěj humor je chytřej humor a všeobecně bylo to jako... vnímam, že bylo to velmi dobrý prostředí začít svůj byznys. A hlavně ještě, že tehdy pracovní síla byla levná v porovnání s jinými zeměmi, tzn. člověk mohl nějakým způsobem začít a...

K: Mhm... a vy jste teda česky se jakoby učil od malička nebo? Jakože maminka na vás mluvila česky?

X: Ano. Jakoby nenaučil jsem se spisovnou češtinu, nikdy jsem neměl jako formální, nikdy jsem nebyl učen formálně česky, ale tak tím pádem jako... píšu esemesky, vypadaj divně, ale jinak... neumim psát, ale čtu, můžu číst smlouvy i chápu nuance v rámci čtení, ale to je spíše časem...

K: A teď teda jakoby žijete současně tady v Praze?

X: Ne. Žiju v \_\_\_ (země na jihu Evropy).

K: Aha a tam máte i rodinu?

X: Ano. Moje manželka je Češka.

K: Mhm... dobře, tak jo. A tak teď to vztáhnú jakože k tomu vašemu úspěchu, protože asi vás můžeme považovat za úspěšného v našem kontextu.

X: Děkuju.

K: A vnímáte se tak taky?

X: Já si myslím, že jako... že měl jsem štěstí v tomto prostředí, měl jsem štěstí, jo... myslím, že \_\_\_ je úspěšná firma.

K: Mhm... a ještě teda jak byste se definoval, vaší profesi, jak byste definoval, máte developerskou firmu?

X: Tak já to vnímám, jako že naše práce je vytvořit prostě místa, jako unikátní a dobrá místa, jako places a tímto... na to navazuje byznys model, ale ten základní cíl je vytvořit dobrá místa, jak pro práci, tak pro život, tak pro hraní.

K: Mhm... a co jako, když se řekne slovo úspěch, tak co to pro vás znamená, jak byste to definoval?

X: Tak úspěch je spíše, když... úspěch obvykle je... jsou dva typy, jo... jeden je, když člověk má nějaký cíl a vidí, že se k němu dostal, tak to je první úspěch. A druhý úspěch je, když má recognition, když má zpětnou vazbu z toho profesionálního prostředí, nikoliv z toho veřejného, protože veřejnost neví velmi dobře, jestli jste úspěšný... jako jak říkám, marketing může hodně deformovat image člověka, ale když člověk má, když je vnímán pozitivně z toho svého industry, z toho svého profesního prostředí, tak za mě je to úspěch.

K: Mhm...

X: Když jiní vaši konkurenti nebo kolegové vás vnímají jako úspěšného v rámci vašeho... tzn., kdy vy mi řeknete, že jsem úspěšnej, není to pro mě tak...

K: Nemá to takovou váhu...

X: Nemá to takovou váhu, protože může to být z důvodu, že možná máme hezký kanceláře nebo že možná člověk má reklamy všude, ale když to člověk vnímá z jeho kolegové, bankéři, konkurenti, stavaři atd...

K: A takže když se řekne úspěch, tak to vnímáte jenom třeba na té kariérní lince nebo i nějaký jiný?

X: Eh... první, co mi jde do hlavy, je kariérní určitě a potom, ale když to chci rozvíjet, tak je to otázka rodiny a tam to vnímám jako, že moje manželka je úspěšná, nikoliv já. Ona si zaslouží ten úspěch rodinej, nikoliv já. Tam spíš mám štěstí, že jsem si vzal skvělou ženskou, ale nikoliv, že já bych... jako že bych se ocitl v pozici jako, že mám úspěch v rodinném životě. A vy jste to myslela?

K: No, takhle nějak... protože pro někoho to třeba může... někdo to může vnímat jak na té kariérní lince, tak pro někoho může být úspěch třeba i to, že má zdravou a šťastnou rodinu...

X: Tak to jako... nemyslím si, že to je úspěch – to je štěstí – má štěstí, že jako... že člověk... není úspěch, být zdravěj, to je štěstí... jestli se nenakazíte nebo... to je spíš štěstí než úspěch.

K: A co jako podle vás ten úspěch, ten kariérní, teda ve společnosti určuje?

X: Co on určuje nebo jak společnost určuje úspěch?

K: Ne, jak určuje úspěch, ale co za tím stojí, že se stanete úspěšným, co tomu jako dopomáhá...

X: Eh... tak jako když... v privátní sféře, jak v byznysu, tak když vytvoříte něco, co začne být významný v rámci toho...

K: Odvětví?

X: Nejen odvětví, ale celý ten dennodenní a ta celá dennodenní společenská byznysová sféra, když v zásadě se stanete součástí těch různých jakoby vytváření hodnoty v rámci té společnosti, tak když jste součástí tohohle toho, protože jako když vytváříte hodnotu, tak to neděláte sama, děláte to spolu s dalšími, ale když se stanete jako významným článkem vytváření hodnot v rámci společnosti, tak v té chvíli jste úspěšný. Když někdo vytvoří, já nevím, jako má vynález, který má impact v té společnosti, tak je úspěšnej, když někdo má firmu, která, já nevím, jako vyrábí něco, který jako dá Česko na mapy, tak je úspěšný. Je to součástí něčeho, co vytváří nějakou přidanou hodnotu, jo... když mluvím o hodnotě, myslím přidanou hodnotu. A jako myslím si, že hygiena je mít správné hodnoty z hlediska values, ale myslím si, když se bavím o vytváření hodnoty, myslím přidanou hodnotu do té společnosti.

K: Mhm... no já jsem to myslela spíš... tak to zkusíme takhle... co si myslíte, že vám k tomu vašemu úspěchu dopomohlo? Vy jste mluvil o tom, že...

X: Tak já jsem byl jakoby... jednak určitě vzdělání, jednoznačně, to je velice důležitý. Jednak ten fakt, že umím spousta jazyků mi pomohlo. Zrovna třeba, kdo by si myslel, že čeština mi přijde vhod. Když jsem vyrůstal, tak Česko byla komunistická země a český pas byl v zásadě jako k ničemu a nikdy jsem si nemyslel, že budu žít a pracovat v ČR. Takže určitě ty jazyky mi pomohly a v zásadě jako opět vzdělání, ale... byl jsem ve správném čase na správném místě... Česko bylo ve správné chvíli... a měl jsem vždycky štěstí na to, koho jsem měl okolo

sebe... i moje první práce a potom jako s kým jsem se spojil, abych začal svoji práci, tak měl jsem v průměru málo zklamání spíše lidí, kteří drželi se mnou a kopali se mnou...

K: Takže nějaký konexe, kontakty?

X: Ne, ne, jako spolupracovníci a tak.

K: Takže si myslíte, že hodně i jako důležitý bylo to, ty 90. léta tady, jak jste popisoval, že jste tady viděl ty příležitosti?

X: To bylo konec 90. let, bavíme se začátek 2000, jo, a potom měl jsem štěstí, vstoupili jsme do EU, najednou se změnil trh bankovníctví, vyčistilo se, bylo privatizováno, tím pádem bankovníctví začalo, bylo jako na začátkách, byl jsem jeden z prvních lidí, který tady byli, když banky začaly půjčovat a tím pádem jsem si vytvořil vztahy s těma bankama, jsme si půjčili, vrátili... to nebylo už tak divoký s těma bankama jako 90. léta, kdy lidi si půjčovali, ale nevraceli, ale tím, že jsme začali brzo a ukazovali jsme, že ty peníze umíme zhodnotit a vrátit, tak banky nám začaly dávat ještě víc, stali jsme se váženým klientem, ve stejnou dobu klienti, první projekt, druhý projekt, viděli, jak to děláme, jak říkám, byl jsem v trhu, kde lidi bohatli a tím pádem měli ještě větší zájem o náš produkt a jak říkám, byl jsem v období, kde vítr mi foukal do zad.

K: Mhm... a můžu mít osobní otázku? Jestli na to nebudete chtít odpovídat, tak nemusíte...

X: Určitě.

K: Věříte?

X: Jako v boha? Určitě, věřím v boha.

K: Jako, že... jste muslim?

X: Není to otázka víry jako náboženský... ano, můj otec je muslim, moje maminka je Češka, ateistka, tzn. že jsem... nevyrůstal jsem v domácnosti, která by byla nějakým způsobem věřící nebo která by držela nějaký náboženský tradice, vůbec. U nás Vánoce byly vždycky největší svátek široko daleko a skoro ty ostatní se ani neslavily. Tak to ne. V Libanonu, když se narodíte, tak máte i na občance náboženství, musíte to mít a jde to i automaticky po tatínkovi, tzn. ofiko jsem,

nicméně jako věřím v boha, věřím, že je dobře jako věřit v boha. Věřím, že máme jednoho boha, všichni. Nerozlišuju mezi křesťanský bůh, židovský bůh a muslimskej bůh, chci věřit tomu, že věřit v boha je pozitivní v tom, že člověk se chová eticky a se chová korektně a dělá ty základní kázání, tzn. nekrást, nelhat, chovat se korektně vůči lidem a pomáhat. Tak takhle to vnímám. Ale jako diskuze o bohu je diskuze na hodně dlouho. Na druhou stranu jako absolutně nevěřím, že by bůh chtěl od kohokoliv nějaký jako... že by soudil lidi podle nějakých jako maličkostech, jo... jestli nosí kříž nebo jestli chodí do kostela... věřím, že bůh je více... jestli někdo jako jde desetkrát do kostela a já dvakrát, ale jsem lepším člověkem, tak věřím, že bůh si bude mě víc cenit jako člověka, takže to jsou takový věci... jako absolutně vůbec nevěřím těm... eh...

K: Jako věcem, který utváří to praktikování, těm pilířům...?

X: No, jako ty symbolika, ty mě nezajímaj, mě zajímaj ty hodnoty...

K: Já se na to ptám, protože jsem třeba dělala rozhovor s jedním lékařem, kterej jako byl jako věřící a muslim a říkal, že jakoby i v rámci té profese a všeho, tak že mu to dopomáhá a doprovází ho to neustále apod., takže proto jsem se na to ptala.

X: Ale pro mě... já v tomhle nevidím rozdíl mezi křesťanem a muslimem. Jako nemyslím si, že jedno náboženství je lepší než druhý... jako jsem narozenej muslim, ale beru to, že ty náboženství jsou v zásadě jedno a to samé... ale opět, jsem člověk, kterej, vůbec nejsem praktik, jako u nás doma se to nepraktikovalo... ale protože jsem vyrůstal jako ve Středozeví tak vnímám a znám ty náboženství velmi dobře, jak křesťanství, tak islám, tak judaismus. My jsme jako... to je jako, kde člověk se s tím setkává permanentně a je to jako součástí života a tím pádem se člověk naučí jako, co je korán, bible atd... a proto jako vnímám, že je dobře ty náboženství spíše sblížit k sobě, než je rozdělovat. A já říkám, to je hodně dlouhé téma.

K: A dneska, co si myslíte, že obecně s nějakým úspěchem může Arabům u nás pomoci?

X: Připomeňte mi, co je téma té vaší bakalářky?

K: Jako úspěch, cesta úspěchu lidí s migrační zkušeností z Blízkého východu, Arabů.

X: Mhm... a ještě jednou, co byla otázka?

K: Co si myslíte, že Arabům v Čechách dneska může s nějakým úspěchem pomoci?

X: Jako specificky v Čechách?

K: Mhm.

X: Eh... nemyslím si, že jako tím, že by člověk byl Arab, měl kteroukoliv výhodu...

K: A nevýhodu?

X: Určitě. Ale to není jenom v Čechách. Jako Arabové obecně dneska ve světě nemají dobrou reputaci. Arab mediálně není vnímán pozitivně, stereotyp Araba je negativní, jo... tak jako, bohužel. Ale nemyslím si, že všeobecně člověk jako může... a ještě k tomu, arabská komunita není komunita, která by jedná pomáhala druhé, že by si lidé pomáhali, není to tenhle typ, bych řekl. Když se pak člověk koukne na židovskou komunitu, která si je daleko blíže... ale muslimská komunita, arabská komunita, je spíše jako kterákoliv jiná komunita ve světě, myslím si... určitě si nepomáhají nějak zvlášť víc. Myslím si, že Arab by měl jako významnou, kteroukoliv výhodu v Čechách a ani si nemyslím, že by měl nějakou jako... jestli se chová slušně v Čechách, tak ať je odkudkoliv, tak si myslím, že nemá ani nevýhodu.

K: Mhm, dobře... ale myslíte si, že to, co si myslíte, může být třeba ovlivněno tím prostředím, ve kterém se pohybujete?

X: Jako já specificky? Protože jsem poloček?

K: No, ne... spíš jakoby jak jste říkal, že přesně, že se pohybujete v tomhle byznysovém prostředí apod. a že jste se vždycky setkával s lidma, který jakoby... žádný jako diskriminující projevy nebo něco jste nezažil?

X: Nezažil. Jako jasně, tady tam člověk nějaký diskriminující projevy uslyší, ale to je jako, když si myslíte, že je někdo idiot. Ne, že bych někdy cítil diskriminaci specifickou, nemyslím si. Myslím si, že mám taky výhodu, že mluvím česky s menším akcentem než třeba jiný Arabové, třeba možná tohle pomůže, ale nevím, nevím, nebyl jsem v kůži jiných Arabů. Nikdy jsem se tady necítil jako cizinec. Jak říkám, já jsem prostě jezdil za babičkou odmalinka, pro mě prostě... jsem byl v Praze jako od... jako jsem... máme chalupu v \_\_\_...

K: Jo, aha, já jsem myslela, že jste hlavně žil v tom Libanonu...

X: Ne, tak jako v létě. V létě vždycky člověk jede za babičkou, já nevím, jestli vy jste nejezdila za babičkou někam na vesnici...

K: No, tak jako kousek, my jsme v jednom městě všichni, ale chápu...

X: No... tím pádem není to pro mě... to prostředí nikdy nebylo cizí.

K: A tím pádem jak byste se jako, sám sebe jako, z hlediska té identity, definoval?

X: Určitě jsem světověj člověk. Já jsem... my jsme se přestěhovali před několika lety s manželkou do \_\_ (země na jihu Evropy) ...

K: A předtím jste žili v Praze?

X: Ano. A ze dne na den jsme se rozhodli, jako ne úplně ze dne na den, ale já si myslím, že umím žít kdekoliv. A naopak mě to jako baví a rád jako... a dovedu si představit, že nebudu třeba jako víc jak deset let v \_\_\_\_ (země) a potom budu někde...

K: Aha, takže byste se prostě nedefinoval jako Čech nebo jako Arab, ale prostě komplexně...

X: Ne, to vůbec. Jako myslím si, že dneska jako lidi jsou buď světoví nebo místní. A máte ty, který mohou být kdekoliv a ty, který se nemohou pohnout ze svého místa a... a doufám, že moje děti budou to první, že budou světový.

K: Mhm... a když se řekne to arabství, co to pro vás znamená?

X: Já si myslím, že lidi neví, co je to jako Arab. Všeobecně, arabština je jazyk. A arabštinou mluví lidi od Maroka až po Indický oceán, až do Jemenu, přes Rudý moře a Středomoří. A hodně se míchá jako Arab a muslim a jako to nejsou věci stejné, jo... třičtvrtě mých kamarádů jsou křesťanský Arabové a jako chodil jsem do americký školy v Bejrútu, mluvím francouzsky, my jsme byli ve francouzskym prostředí v Libanonu, tzn., že není to... arabskej svět je velkej a hlavně, protože znam ten svět, tak vnímám ty rozdíly mezi marockej Arab a třeba saúdskej Arab a ty rozdíly jsou neskutečně velký, jo... to je jako když bych řekl někdo, kdo je Slovan... jestli se nepletu, Rusové jsou Slovani, že? A Chorvati taky a Češi taky... a vy už sama můžete vidět rozdíl mezi tím, kdo je Rus, Čech, Chorvat a... a taky



Slovan je Slovan a Arab je pro mě něco jako Slovan, kde i ty jazyky... třeba slovanský jazyky jsou si podobný, ale nejsou stejný... ale třeba marocká arabština je významně jiná, jako ta mluvená, než ta saúdská... jako třeba oba, kdyby seděli se mnou a mluvili rychle, tak nemusím jim rozumět. Spisovně píšeme všichni stejně, ne že bych uměl dobře psát arabsky, to taky ne, ale jako učil jsem se to, ale nikdy jsem v tom nebyl dobřej, ale co chci říct je, že pro mě Arab je člověk, kterej mluví arabsky, nic víc, protože ta různorodost je neskutečná.

K: Mhm... a takže když jakoby jste tady, tak vůbec nemáte pocit, vy sám nebo ostatní lidí, že by vás vnímali jako cizince?

X: Víím, že jsem vnímaný jinej, že jsem trošku jinej, ale jako trošku jinej, nemyslím si, že jsem vnímanej jako hodně jinej... už ten fakt, že se jmenuju \_\_\_ a tak a jasně, že když sedíme s lidma a popíjíme, tak téma kultur různých se probírá, eh... ale jako necítím nic, co by bylo jako významně...

K: No, a ještě bych se teda chtěla vrátit k nějakýmu tomu rasismu nebo podobnejm věcem, s tím jste se teda v průběhu života nesetkával?

X: Ne.

K: Ani třeba jako v podobě verbální nebo tak?

X: Tak určitě jako... v první řadě mám tendenci na takový věci zapomínat, nejsem jakoby ten, kterej, radši si vzpomínám na hezký věci, ale... myslím si, že kdo se se mnou nesešel, nevím, co si člověk myslí, když ví, že se se mnou sejde a potom se se mnou sejde, jestli očekává jinýho Araba nebo jestli má nějakou jako... ale nikdy jsem necítil nic... jako třeba se zeptám vás, jo, jestli jste očekávala více Araba nebo méně Araba?

K: Ne, ne. Já to takhle vůbec neberu. Spíš to zasazuju do českýho kontextu, kde o tom jako ty výzkumy apod. nějak hovoří a ví se, že jistý lidi u nás jsou citlivý na jiný kultury, otázky migrace apod...

X: Tak určitě, když jsem si vzal manželku, tak víím, že byli sousedi, který se ptali jejich rodičů, jestli se s tím dá ještě něco udělat... jasně, že jsem takový věci slyšel... ale je beru jako... je beru úplně jako s absolutním nadhledem, ale že bych cítil někde jako velký rasismus a tak, ne, ne.

K: A jako vnímáte třeba nějak teďka tu situaci s tím izraelsko-palestinským konfliktem?

X: Jak to vnímám? Nebo jestli vnímám...?

K: No...

X: Tak v první řadě vnímám, že třeba, že ČT není objektivní, když člověk na to kouká. Mě to mrzí, a ne z důvodu... mě jako... já nejsem... jedna z věcí, který je třeba vnímat je, že málo Arabů mají rádi Hamás, ale nic jinýho jim nezbylo, který jako bojuje za jejich práva a bohužel teroristická skupina bojuje za jejich práva. Mam velmi blízký kamarády, který jsou Izraelci a židi a opět jako, mě mrzí neobjektivnost, protože znam různý Izraelce a židy, který jsou objektivnější než ČT, takže takhle bych to řekl. A zkouším neotevírat tu tému, protože vim, že ve společnosti je to mediálně prezentováno nějak... a pro mě jako je jedno, kdo má pravdu a kdo nemá pravdu, ale množství úmrtí na obou stranách je neakceptovatelné. Prostě nic nezdůvodní úmrtí – a to je jedno, jestli to je úmrtí dítěte nebo... skoro jako v televizi se mluví, že když umře kluk 18-35, tak je to v pohodě, jo... a já říkám ne, to není v pohodě, my máme děti v tomhle věku, není to v pohodě. A na obou stranách. Prostě úmrtí kohokoliv není v pořádku, jestli není úmrtí z důvodu nehoda, zdraví, jo, tak... a pro mě prostě, jsem člověk, kterej nesnáší války, nesnáší zbraně, kdyby to bylo na mě, tak bych zakázal vyrábět zbraně všude ve světě... pojďme se vrátit, že budeme bránit naše hranice rukama a nožema, se to všechno zjednoduší... (smích)

K: (smích) No... tak ptám se na to proto, že se mi, já jsem dělala více rozhovorů, že jo, a objevilo se mi, že někteří lidé vnímají jako větší intenzitu nějakých těch jako třeba ne vyloženě fyzických nebo face to face útoků, ale třeba verbálních, prostě ty sociální sítě, teď je to zase téma spolu s tím, jak jste říkal o tom, jak o tom politická a mediální scéna informuje neobjektivně, že jo...

X: Jako jak říkám, já teďka tady nežiju, takže nevnímám to tolik, ale... jako já říkám... ten... ale to není nic novýho, jako když si vezmete historicky, jak ten arabskej svět je vnímanej versus jako ten... ta neobjektivita je delší dobu, jako nezačalo to teď... jedinej rozdíl je, že teď se děje významný jakoby... umírají až moc velký, jako absolutně neakceptovatelný, množství lidí... tohle zůstane

v dějinách světa... a jako nebudu to definovat, jo, snažím se být apolitickej a... ale... není pochyb, že to množství úmrtí je tak velký, že to nechá stopu v dějinách...

K: A můžu se zeptat, vy se teď pohybujete teda Praha, \_\_\_\_ (země) a ještě někde?

X: Varšava, hodně v Polsku, příští týden budu v Poznani, ve Wroclavi...

K: A do Libanonu jezdíte?

X: Vůbec. Libanon je pro mě země, která... kde Libanonci jí vykradli... jako tam vytvořili ultimátní koncepci korupce, kde nikde ve světě jí nemohli přebít. A je to smutný, že Libanonci ukradli svoji zemi, krásnou zemi a je to velice smutný a... a je to fakt hodně smutný. To je, co lidi nevidí, co... myslím si, že lidi mají tu tendenci být chamtivý a potřebujem věci jako je EU, aby nás držela, a to si myslím, že chybí v arabských zemích, a proto je to zkorumpovaný prostředí, všeobecně. To si myslím, že lidi si neuvědomujou. To je velký přínos EU. Jako i kdyby člověk koukal, jak bylo Česko zkorumpovaný před EU a po vstupu do EU, myslím si, že ten rozdíl je významný. Jako i když to třeba dneska porovnáваме s Ukrajinou, myslím si, že největší problém v rekonstrukci Ukrajiny nebudou ani jako peníze nebo tak, ale aby tam byla korupce pod kontrolou.

K: Mhm... a ještě jakoby, znáte nějaký úspěšný Araby v Čechách, stýkáte se s nima a porovnáвате se s někým?

X: Porovnávat se určitě ne. Já se jako... nemam nikoho, kdo je z oboru... ano, znam jako velmi úspěšného producenta různých reklam a movies, jemnuje se \_\_\_\_ a je výbornej, taky matka, poločech, velmi chytrej člověk a my jsme se...

K: Můžu si ho napsat? Myslíte, že kdybych ho zkontaktovala...

X: Jo, on je ráznejš člověk. Je zajímavěj, jako je, určitě. Já se ho zeptam a kdyžtak vám na něj dam kontakt.

K: Jo? Tak to byste byl hodnej.

X: My jsme byli jediní dva lidi na univerzitě, který uměli česky, tak jsme spolu na univerzitě mluvili česky, to bylo takový příjemný.

K: Na tý univerzitě v...

X: V Libanonu. My jsme byli na stejný univerzitě a shodou okolností on je z jinýho města...

K: A on má teda taky mamku Češku?

X: Mamku Češku, otce Libanonce, úplně stejný. Taky se naučil česky doma a tak. Ale mluvil daleko líp než já, stále mluví daleko líp než já.

K: A vaše rodiče se seznámili? Ne jako vaše a jeho, ale jako vaše, jako tatínek a maminka.

X: Táta studoval medicínu tady v Čechách, táta je lékař. No, tak ten je velmi úspěšnej a myslim si, že dělá svojí práci velmi dobře a myslim si, že jeho byznys má impact v Česku. A... další Libanonci nebo Arabové, který... je spousta, teď jako neumim si vzpomenout, ale je spousta lidí v Čechách, kterých si vážim, kteří jsou původem Arabové...

K: A pohyboval jste se někdy takhle mezi tou arabskou komunitou tady v Čechách? Nebo jako vnímáte, že by tady něco takovýho bylo nebo je to spíš takový roztráštěný?

X: Eh... ne... jako \_\_\_ je velmi dobrej kamarád můj, nejlepší kamarád můj a my jsme oba poločeši, tak takový... a naše manželky se velmi kamarádí taky, tím pádem je to velký plus a jako považuju jeho děti jako by byly moje, takže jako jsme si hodně blízky. Ale jako ne, nepohyboval jsem se tady nikdy ve vyloženě jako nějaký arabský komunitě jako tak... určitě je... jako znam nějaký majitelé libanonských restaurací, velmi příjemný lidi vždycky, jako určitě znam, ale jako... byl jsem na nějakých akcích libanonský ambasády, jasně, tak tam jsem se setkal se spousty Libanonců, ale jako, že bych navazoval průběžnej kontakt s nima tady, to ne. Ale jako Libanonců je málo relativně tady. Mam výbornýho fyzioterapeuta, kterej, on vyrůstal v Kataru, ale původem je Palestinec a on je fantastickej, tak když jsem býval tady, tak jsem za nim chodíval. To byla taková příjemná hodina, kde jsme se bavili arabsky, tak... ale to byla shoda náhod třeba, jsem se k němu dostal přes českýho trenéra, a nikoliv přes arabský komunity.

K: No, tak za mě asi všechno takhle, jestli vy třeba máte ještě něco, co byste řekl.

X: Ne, to je všechno.

## 10. Rozhovor

PODNIKATEL, BÝVALÝ INVESTIČNÍ BANKÉŘ – Samir

Datum, místo, čas	29. 5. 2024, 11:30, online
Délka rozhovoru	24:12
Způsob záznamu	Telefon, iPad
Jméno aktéra, gender, věk, původ	Muž, 41 let, maminka Češka, tatínek Libanonec
Profese	Bývalý investiční bankéř, dnes podnikatel
Další údaje: rodinný stav apod.	Manželka Češka, dcera
Výběr účastníka	Nabalovací metoda
Způsob kontaktování + informovaný souhlas	Facebook, ústní
Průběh rozhovoru	Atmosféra velmi příjemná, sem tam ale problém se spojením

K: Tak a teda abych vám to ještě představila... já píšu bakalářskou práci a téma je Cesta úspěchu lidí s migrační zkušeností z arabských zemí Blízkého východu, s tím, že se to jakoby vztahuje ale nebo jakoby mam tam zástupce tý druhý nebo jadnaapůltý generace, což jsou teda jakoby děti těch... což je asi teda i váš případ, jestli jsem se dočetla dobře nebo?

X: No, moje máma je Češka, můj táta je z Libanonu, takže... nevím, do jaký generace spadám, ale... asi... to mi řeknete vy...

K: No, a jakoby narodil jste se v Česku?

X: Narodil jsem se v Čechách, přesně tak.

K: No, takže jakoby to je ta druhá.

X: Okej, okej.

K: No, a potřebuju teda váš souhlas s tím, že souhlasíte s tím, že jste teda zapojen do výzkumu a že to nahrávám.

X: Jo, máte ho mít.

K: Dobře, děkuji. S tím, že ale teda ty data jakoby budu anonymizovat, takže tam nebude uvedený nic, co by jako mohlo nějak blíž identifikovat vaši osobu.

X: Rozumím.

K: Mhm... a na začátek bych se vás teda chtěla zeptat, jestli byste se mi mohl nějak představit jako z profesního hlediska a třeba i něco málo o vaší rodině, o vašem tatínkovi třeba, jak se sem dostal a tak...

X: Jasně. Tak já jsem se narodil tady v Čechách, protože můj tatínek tady studoval medicínu a pak poznal maminku, tak o pár let později jsem z toho vznikl já a ještě moje sestra a až do 15 let jsme vyrůstali tady v Čechách a v 15 letech jsme se přestěhovali do Libanonu, kde jsem chodil na střední školu a po absolvování té střední školy v Libanonu jsem se vrátil zpátky do Čech, kde jsem studoval VŠE obor bankovníctví a pojišťovnictví, protože mě ten obor v té době bavil. Následně už během studia jsem se... jsem začal pracovat v bance, kde jsem se věnoval vlastně investičnímu bankovníctví, nejdříve jako analytik, později jako portfolio manažer a ta moje profesní dráha byla hodně v počátku v tom investičním bankovníctví a později jsem, ještě díky mojí bývalé ženě, jsem se dostal ještě jako finanční ředitel do její rodinné firmy, abych po pár letech, kdy se ten vztah rozpadl, tak jsem, i díky tomu, že jsem chodil sám na terapii, tak mě napadlo, proč by tady nemohla být platforma, která poskytuje \_\_\_\_ (bližší identifikace podniku) a vlastně tohle jsme založili před pěti lety a v současné době to funguje. Poskytujeme služby jak svým klientům, tak ve firmách. A co mě asi tak jako z té rodiny tak formovalo je, že jednak teda můj táta vystudoval medicínu, dlouho se věnoval medicíně, po pádu vlastně komunismu začal i podnikat, podnikal v obchodě nějakou dobu, aby se pak vlastně do té medicíny nějak vrátil a později si založil soukromou ordinaci, a to mě asi tak nějak jako samozřejmě nějakým způsobem ovlivňovalo i to, jak pohlížet na nějaký věci z toho profesního hlediska.

K: Mhm... a můžu se zeptat, tatínek je třeba psycholog nebo něco jako s tím spojeného?

X: Ne, ne, ne. Tatínek je urolog, takže absolutně s tím nemá nic společného a já taky nejsem, nemám žádný psychoterapeutický background, ale tím jak jsem během toho rozvodu chodil na tu psychoterapii, tak mi to pomohlo a otevřelo mi to oči a říkal jsem si, že by ten přístup tady k té službě mohlo a mělo mít víc lidí.

K: No... a teď bych jakoby chtěla přejít k tomu úspěchu, protože asi vás jako můžeme vnímat za úspěšného, založil jste úspěšnou teď jakoby start-up nebo firmu, předtím jste pracoval jako investiční bankéř, což se asi taky dá označit jako nějaká úspěšná profese v našem kontextu a jak vy to jako sám reflektujete? Připadáte si úspěšný, kdybyste se nad tím měl takhle zamyslet?

X: Já myslím, že...

K: Teď se mi to seklo...

X: Aha. Už se slyšíme?

K: Jo, už dobrý. A teď zase špatný.

X: Jsem si říkal, že je asi ještě brzo hodnotit, jestli jsem úspěšnej nebo ne. To si asi musíme... asi se to vyhodnotí ještě v nějakém čase... ale určitě co považuju za úspěch je, že jsem se nebál jít do toho rizika spustit něco vlastního. Byla to moje první zkušenost s něčím podobným a stále to funguje, takže to...

K: Teď jste mi zase vypad...

X: A je to spíš hlavně o tom... no, tak nevím...

K: No, seká se to docela...

X: Zkusím vypnout kameru, třeba to bude fungovat líp. Je to lepší?

K: Jo, asi jo.

X: Tak počkejte, já si kdyžtak jenom... je to lepší?

K: Jo, jo.

X: Jo, skvělý. Takže asi... nevím, jak to vnímám... je za tím spousta tvrdý práce, nějakých obětí a jako spíš jsem vděčnej, že na tý... že můžu dělat to, co dělám a že mám skvělou přítelkyni, zdravý dítě, a to bych asi považoval za ten úspěch v životě.

K: No, takže to jste mi hezky zodpověděl i tu další otázku, která teda byla jako co přímo jakoby si pod tím pojmem úspěch... jako co to pro vás znamená... takže je to spíš teda jako ta rodina? Nebo kariéra?

X: Já si myslím, že to je určitě... já si myslím, že asi se to mění v čase tadyten pohled... když člověk byl mladší, tak se hodně chtěl zaměřovat na tu kariéru, bejt úspěšnej, vydělávat hodně peněz, ale čím je člověk starší, tak tím třeba i jakým způsobem to v tý rodině jsme vnímali vždycky, tak ta rodina je vlastně hodně důležitá. Nechci říkat, že rodině obětuju všechno, to zas by bylo asi jako... nebyla by pravda, ale je pro mě hodně důležitá. Asi kdybych byl úspěšnej v tý firmě, dařilo se mi nějak jako extrémně dobře, ale jako nebyl bych, neměl bych vlastně spokojenou rodinu, tak bych to asi považoval za neúspěch, takže si myslím, že postupem času i jak to člověk vnímá a dozrává nějak, tak to vnímám jako hodně důležitý aspekt a nelze oddělit jedno od toho druhýho, takže... i v tomhle si myslím, že na mě působila třeba ta zkušenost, že jsem žil v Libanonu a tam je ta rodina jako vlastně úplně nejvíc, co může bejt. A pak až jsou, řekl bych, že ty další věci, takže tohle na mě taky nějakým způsobem působí.

K: Takže v Libanonu je hlavně ta rodina jakoby vnímaná za ten úspěch? A děti třeba?

X: Určitě je to nějaký ten základní stavební prvek, na kterým ta společnost staví a který bych řekl, že se tak jako obětuje všechno.

K: Mhm... a co si myslíte, že ten úspěch v tý společnosti určuje jako obecně? Nebo co to třeba bylo ve vašem případě?

X: Tak já si myslím, že určitě ta výchova v tý rodině, nějaký... vlastně já nevim, jak se to řekne v češtině, nějaký role models, který člověka formují v nějakým dospívání, jak už jsem říkal, to byli moji rodiče, takže to je asi to nejdůležitější, vidět to, že se třeba ty rodiče nebáli jít do nějakýho rizika, jo, že jsme se třeba prostě v 15 letech přestěhovali z Česka do Libanonu, vyzkoušeli jsme si tu zkušenost úplně novou... pak samozřejmě vzdělání, tím, že moji rodiče oba byli vystudovaní vysokoškoláci, hodně kladli důraz na to vzdělání, tak to si myslím, že taky je nějaký předpoklad úspěchu a pak samozřejmě nějaký mentální nastavení toho danýho člověka, to v jaký... kde vyrůstá, jakým lidma je obklopenej, tak to všechno



samozřejmě má na to vliv. A pak samozřejmě bych řekl, že určitě nelze podcenit ani faktor štěstí.

K: Mhm, mhm... a co si třeba obecně myslíte, že dneska může jako Arabům v Čechách pomoci k nějakému úspěchu nebo tak?

X: Co jim může pomoci... hm... to je zajímavější dotaz, tím, že já jsem tady vyrůstal, nevypadám úplně jako typický Arab, spíš máme spolu se sestrou geny po mémě, tak jsem se nesešel s nějakým vyloženě překážkama s výjimkou toho, že jsem měl prostě divný jméno, který třeba ty lidi zarazilo, když jsem s nima mluvil normálně plynulou češtinou, ale co může jako lidem pomoci je tak jako... samozřejmě vnímání, odkud ty lidi jsou, aby se na ty lidi nedívali skrz prsty... já si myslím, že v té komunitě libanonský, kterou tady znám, tak je spousta úspěšných Libanonců, který sem přišli jako můj tatínek studovat, třeba zůstali tady, jsou úspěšní lékaři, jsou úspěšní podnikatelé... určitě... a teď nemůžu mluvit za všechny Arabů, ale za Libanonce, tak jsou to lidi, kteří se nebojí podnikat, mají tu podnikavost v krvi, jsou schopný prostě nabídnout něco víc než třeba klasický třeba Češi, kteří nejsou třeba tak zdatní obchodníci... jo, jako ta podnikavost, nebát se jít do nějakýho rizika, tak si myslím, že je velkej, důležitěj předpoklad toho, že pak můžou být v té společnosti úspěšný. A myslím si, že musí, tím, že nejsou, že jsou trochu jako outsideři, tak si uvědomují, že musí udělat nějakou tu extra mile, jo, jít trochu dál a i vlastně v... to prostředí, ze kterýho pocházej, tam nemáte nějaký sociální síť, který se o vás postaraj, ty rodiny se musí postarat samy o sebe a tohle si myslím, že je jako důležitěj předpoklad k tomu, že pak dokážou uspět samozřejmě někde jinde.

K: Mhm... takže vy jste se jako v průběhu života nesešel s nějakým rasismem nebo s diskriminací nebo podobně?

X: Asi v nějakým omezený míře jsem se s ní sešel, ale že by mě to nějakým způsobem poznamenalo, tak to rozhodně nemůžu říct. Když mi bylo, já nevím, když jsem byl v nějaký druhý, třetí třídě, tak tam samozřejmě byly narážky na moje jméno, ale nebylo to nic, co by bylo nějak hroznýho nebo traumatizujícího.

K: A ani třeba teď to nevnímáte v souvislosti s tím, co se děje v Gaze a jak se tady ta situace vyhraňuje kvůli tomu?

X: Asi jako... na sobě ani na mojí rodině to nijak nevnímám, ale samozřejmě ta xenofobie, nebál bych se říct i ta islamofobie, tady v Čechách prostě je a já osobně to nějak jako nevnímám, ale třeba lidi, který vypadaj jinak, neuměj třeba tak dobře česky, tak se s tím samozřejmě můžou setkat.

K: Mhm... a myslíte, že to třeba mohlo být daný i tím, a to je takový jako moje myšlenka, jo, protože mam třeba někoho ještě jakože z tý byznysový podnikatelský sféry, že to třeba mohlo být daný tímhle tím prostředím než třeba jako jiný odvětví nebo subkultury, kde tadyto třeba mohlo hrát větší roli jako nějaký ty nenávislný projevy nebo tak podobně?

X: Ještě jednou můžete zopakovat otázku jenom, prosím?

K: Jestli třeba může hrát roli i to, že jste se jakoby s něčím takovým nesetkal, že jste se pohyboval v tom byznysovým prostředí, což mam jako z jinýho rozhovoru, pro toho jinýho jako aktéra, kdy mu připadalo, že se tam jako tadyty věci nedějou nebo jako chápete mě?

X: Tak jasně, určitě. Ty lidi, který třeba podnikaj nebo nějakým způsobem mají třeba vyšší vzdělání, tak samozřejmě se na ty věci dívaj jinak, i když si myslim, že ta současná situace v Gaze je, bych řekl, že u některých lidí, který jsou vzdělaný, tak vede trochu k nějaký formě xenofobie, ale určitě, kdybych byl v nějakým prostředí, kde jsou ty lidi méně vzdělaný, málo otevřený, nemaj zkušenosti třeba ze zahraničí, tak by to bylo určitě horší.

K: Mhm... pak tady mám otázky jakoby co se týče jako vás jakoby vaší identity, cítíte se spíš jako Libanonec, Arab nebo jako Čech nebo jako obojí nebo jak tohleto jako třeba vnímáte nebo prožíváte?

X: No, to je dobrá otázka. Uf... asi jako blíž je mi určitě ta kultura, kulturně je mi blíž Libanon, tím, že jsem tam tři roky žil, vim jak se ty lidi chovaj, tak jakoby je mi bližší ta mentalita v Libanonu než mentalita v Čechách, tím nechci říct, že bych měl někdy problém s tou mentalitou tady, ale je tady... občas člověk prostě má i vůči prostě tomu, jak lidi tady vnímaj Araby, tak že je to takový prostě nepřátelský, není to něco, s čím bych se ztotožňoval i to, jakým způsobem se teďko větší část společnosti vlastně staví třeba za Izrael, tak z pohledu tý politiky mam blíž víc k tomu Libanonu, tak to je třeba jedna věc, kterou třeba v poslední době

samozřejmě vnímám tak, že se třeba přikláním k tomu, jakým způsobem je to vnímáný prostě na tom Blízkým východě, ale jako jsem rád, že žiju tady, moje přítelkyně je Češka, takže jako s tímhle asi nemám nějaký zásadní problém. Ale určitě třeba jak jako vychováváme dceru, tak bych chtěl, aby prostě věděla, jaký má kořeny, že tam je nějakým způsobem to, že je z Libanonu, částečně, a i když jako vlastně... ještě to je možná důležitý zmínit, že můj tatínek se mnou vždycky mluvil primárně česky a arabsky jsem se naučil až po tom, co jsme se přestěhovali do Libanonu. Já se snažím na dceru občas částečně mluvit arabsky, aby tam prostě měla nějaký základ, i když si myslím, že jako nejsem schopnej s ní mluvit plynně arabsky, ale je to pro mě důležitý, aby tohle vnímala i postupem času, jak bude růst, takže pro mě je tohle asi důležitý, tak doufám, že jsem vám nějak zodpověděl ten dotaz.

K: Jo, určitě. Takže by se jakoby dalo říct, že to, co se teď jako děje v souvislosti s tou Gazou, ve vás jako posiluje a zintenzivňuje tu arabskou část vás? Nějakým způsobem?

X: No, spíš mi není blízká ta politika nebo postoj vlády, která mě tady reprezentuje a kterou jsem třeba volil a přijde mi to jednostranně převážně na jednu stranu, a to je něco, co se mi nelíbí jako, s tím se neztotožňuje a to mě jako samozřejmě... nechci říct, že by mě to izolovalo ve společnosti, ale uvědomuju si, že ten můj pohled je velkou částí populace, nesebeidentifikuje a samozřejmě jako, necítím se, že bych byl nějak outsider, ale v tomhle se odlišuju od té společnosti nebo většinový společnosti.

K: Ještě tu mám otázku, o tom už jsme trochu mluvili, jestli si myslíte, že jsou třeba přímo nějaký bariéry, který ta společnost těm Arabům jako staví?

X: Jako já si myslím, že ti, co přijedou nebo sem emigrujou, tak určitě to mají jak těžší na začátku. Jsou v cizí zemi, případně se učí jazyk teprve, takže tam určitě nějaký bariéry jsou. Říkám zase... jako myslím si, že to není s těma projevama tý xenofobie tak vážný, i když zase mluvím ze svojí zkušenosti, zajímalo by mě, jak to třeba může vnímat někdo jinej, ale jako určitě tam nějaký jako bariéry jsou. I z pohledu toho, že třeba tady nejsou tak jako velký komunity těch Arabů, takže ty lidi jako nemá třeba, kam jako patřit, takže z tohohle pohledu to pro ty lidi může být těžší, ale zase jako jsou, znam prostě spoustu Arabů, který tady jsou v nějaký tý

komunitě a daří se jim. A myslím si, že... přemýšlím... jako i můj tatínek se setkal s nějakýma projevy, že se na něj dívali skrze prsty...

K: Jo, na to jsem se taky chtěla zeptat. A vy žijete v Praze?

X: Ano, ano.

K: A tatínek taky?

X: Tatínek se teďko vrátil vlastně do Libanonu, ten žije teďko tam.

K: A předtím žil v Praze?

X: Jo, jo, předtím žil v Praze.

K: Já se ptám proto, že někdy se mi objevilo, že se to někdy liší, jakože regiony a Praha třeba, že jo.

X: Jo, to je určitě velká pravděpodobnost, že se to bude lišit. To si myslím, že určitě bude vnímaný jinak. I když my, když jsme byli malí, tak tatínek hodně cestoval mezi nemocnicema, takže pracoval třeba v Karlových Varech, v Mariáňkách, my když jsme byli malí, tak jsme žili v Plzni někdy do 6 let, takže si uvědomuju, že ty lidi budou vnímaný jinak jinde, ale říkám, v některých situacích jsem to jako malej vnímal, že došlo k nějakému konfliktu mezi tatínkem a nějakým támhle někde na poště nebo nějakým prodavačem, takže to člověk vnímal, ale zas to byly nějaký výjimečný situace, než že by to bylo jako na dennodenním pořádku.

K: Tak za mě je to asi všechno takhle.

X: Okej, tak snad vám to pomůže v té práci.

K: Jo, určitě. Tak jo...

X: Kolik máte lidí takhle?

K: Deset.

X: Deset, okej. Dobrá.

K: On je to jakoby kvalitativní výzkum, takže...

X: Rozumím...

K: No, tak jo. Tak vám mockrát děkuju. Kdyby něco, můžu vám ještě napsat, kdyby mě ještě něco napadlo?

X: Určitě, není problém. Jo.

K: Tak jo, moc děkuju. Mějte se hezky. Na shledanou.

X: Taky. Mějte se hezky. Ať se daří. Nashle.

K: Taky. Na shledanou.

## Otázky na aktéry:

### Otázky na úvod

- Věk, profese
- Informovaný souhlas a souhlas s nahráváním
- Informování o anonymizaci dat

#### 1. Narativní začátek rozhovoru

- a. Můžete mi popsat svůj příběh? Jak jste se do Česka dostal/a? Jak jste se následně stal/a tím, kým jste teď? Primárně se ptám na profesní hledisko, ale zajímají mě i jiné kontexty, např. sociální, kulturní apod. – tzn. vaše vztahy se společností.
- b. Co vás nebo vaše rodiče při cestě do ČR potkalo? Negativní/pozitivní jevy
- c. Jak jste se dostal/a ke své profesi?

#### 2. Považujete sám/sama sebe za úspěšného/úspěšnou? Jak v tomto reflektujete svoje pojetí úspěchu?

#### 3. Co pro vás slovo úspěch znamená, jak ho chápete, jak byste ho definoval/a?

#### 4. Co podle vás obecně určuje úspěch? – kapitály – peníze, konexe/přátelé, vědění apod.

#### 5. Co byste považoval za klíčové faktory, věci, příčiny, které mohou za váš úspěch?

- a. Víra?
- b. Postoj ke vzdělání, vzdělání samotné, rodinné zázemí? Kulturní kapitál?
- c. Gender?
- d. Smíšené manželství?
- e. Etnické sítě/migrační sítě?
- f. Hraje roli to, že jste migrant první/druhé generace? Jak toto reflektujete? Vidíte rozdíly např. oproti svým rodičům?
- g. Čeští přátelé, známí, kontakty – lidé z majority (sociální kapitál)?
- h. Otočení etnicity ve svůj prospěch?

#### 6. Co si myslíte, že může Arabům v Čechách obecně pomoci?

#### 7. Srovnáváte se s Araby v Čechách? Znáte nějaké úspěšné? Koho považujete za úspěšné?

8. Co v ČR vám nebo Arabům obecně naopak brání ve vašem úspěchu? Jaké jsou bariéry, jestli jste se s nějakými setkal/a?
  - a. Setkal/a jste se spíše s pozitivními nebo negativními reakcemi?
    - i. Do jaké míry si myslíte, že je to ovlivněno prostředím, ve kterém se pohybujete?
  - b. Setkal/a jste se s rasismem, xenofobií, islamofobií?
9. Cítíte se spíš jako Arab/Arabka nebo jako Čech/Češka nebo kombinace obojího? Jak byste definoval/a svoji identitu?
  - a. Co pro vás „arabství“ znamená?
  - b. Máte pocit, že jste vnímán/a jako cizinec/cizinka? Jako někdo „jiný“?
10. Nemohl/a byste mi poskytnout nějaké další kontakty?